

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

**Ετήσια έκθεση
ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής
στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2018**

Δεκέμβριος 2019

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑνεΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ	12
1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Ηπείρου	12
1.2 Διοικητικά Στοιχεία	15
1.3 Μεταφορικές Υποδομές	17
1.3.1 Αεροδρόμια	17
1.3.2 Λιμένες	18
1.3.3 Οδικοί άξονες	19
1.3.4 Μεθοριακοί σταθμοί	20
1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2013 και 2018	21
1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	21
1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	23
1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2013 και 2018	24
1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας	24
1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Ηπείρου	25
1.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018	26
1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	26
1.7 Μακροοικονομικά Στοιχεία, 2010 - 2016	28
1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια .	28
1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Ηπείρου	30
1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	31
1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου	32
1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2018	33
1.8 Απασχόληση στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης, 2013 – 2018	34
1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια	35
1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης	37
1.8.3 Τύπος απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια	38

1.8.4	Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου	41
1.8.5	Φύλο απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια	43
1.8.6	Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου	46
1.8.7	Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια	48
1.8.8	Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης	51
1.8.9	Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018	54
2	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ	56
2.1	Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2018	56
2.1.1	Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια	56
2.1.2	Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	59
2.2	Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2018	62
2.2.1	Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	62
2.2.2	Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	65
2.3	Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018	67
2.3.1	Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	67
2.3.2	Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	69
2.4	Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2001 - 2011	71
2.5	Δυναμικό Κάμπινγκ, 2018	74
2.5.1	Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	74
2.5.2	Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	78
3	ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ -ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	80
3.1	Παραδοσιακοί Οικισμοί	80
3.2	Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία	81
3.2.1	Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	81
3.2.2	Μουσεία της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	83
3.3	Γαλάζιες Σημείες, 2018	84
3.4	Μαρίνες, 2018	85
3.5	Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι	86

3.6	Χιονοδρομικά Κέντρα	87
3.7	Πεζοπορία - TREKKING.....	88
3.8	Ορειβατικά καταφύγια	90
3.9	Αναρριχητικά πεδία	91
3.10	Kayak - Rafting	92
4	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	93
4.1	Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2013 - 2018	93
4.2	Αεροπορική Κίνηση Εσωτερικού, 2013 - 2018	95
4.3	Οδικές Αφίξεις, 2014 - 2018.....	97
4.3.1	Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	97
4.3.2	Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Ηπείρου ανά μεθοριακό σταθμό	98
4.4	Ακτοποϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2013 - 2018	99
4.5	Ακτοποϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2013 - 2018	101
4.6	Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2013 - 2018	102
4.6.1	Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια .	102
4.6.2	Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Ηπείρου	104
4.6.3	Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	105
4.6.4	Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Ηπείρου.....	107
4.7	Επισκέπτες σε Μουσεία, 2013 - 2018.....	108
4.7.1	Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	108
4.7.2	Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	110
4.8	Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους 2013 - 2018	111
4.8.1	Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	111
4.8.2	Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	113
5	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016 - 2018	114
5.1	Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016 - 2018	114
5.1.1	Επισκέψεις στην Ελλάδα.....	114
5.1.2	Επισκέψεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης.	116
5.1.3	Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	118
5.1.4	Διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης.....	120
5.1.5	Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	122
5.1.6	Εισπράξεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης	124

5.2	Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016 - 2018	126
5.2.1	Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα	126
5.2.2	Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου	128
5.2.3	Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	130
5.2.4	Μέση Ημερήσια Δαπάνη ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου	132
5.2.5	Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	134
5.2.6	Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης	136
5.3	Κύριες και Δυνητικές Αγορές	138
5.3.1	Κύριες Αγορές	138
5.3.2	Δυνητικές Αγορές	140
5.4	Στοιχεία Αφίξεων – Διανυκτερεύσεων – Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2013 - 2018	143
5.4.1	Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	143
5.4.2	Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	145
5.4.3	Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	147
5.4.4	Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	149
5.4.5	Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	151
5.4.6	Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα	152
5.5	Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής, 2014 - 2018	153
5.5.1	Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής	153
5.5.2	Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής	155
5.6	Τιμές Δωματίων, 2017 - 2018	157
5.6.1	Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Ηπείρου	157
6	ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ	159
6.1	Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης Ξενοδοχείων, 2017	159
6.1.1	Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα	160
6.1.2	Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου	162
6.2	Δείκτες Ποιότητας Ξενοδοχείων, 2017-2018	164
6.2.1	Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	165
6.2.2	Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία αστεριού	166

7 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 167

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ:** Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού:** στις αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού καταγράφονται και αλλοδαποί.
- **Αφίξεις:** ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Απασχολούμενοι:** ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα επιμέρους καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις:** οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις:** το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια. Στο σύνολο των εισπράξεων δεν **περιλαμβάνεται το μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό) ακόμα και αν η εταιρεία είναι Ελληνική.**
- **Επισκέψεις:** ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ.

Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις.

- **Ίδια Κεφάλαια:** περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια:** στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ:** Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ:** Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών:** είναι ο τζίρος που κάνει ένα ξενοδοχείο κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια:** μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής:** ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Ημερήσια Δαπάνη:** ορίζεται ως η Μέση Ημερήσια Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός:** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα Ξενοδοχειακών καταλυμάτων:** η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.
- **GRI:** Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων, ο οποίος υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες ΟΤAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του Τουρισμού για το έτος 2018 – Περιφέρεια Ηπείρου υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5003333¹. Η μελέτη αποσκοπεί στην τεκμηρίωση του τομέα και μέσω αυτής στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το περιεχόμενο του παρόντος Παραδοτέου αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Ηπείρου και ειδικότερα περιλαμβάνει:

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, κάμπινγκ)
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, έσοδα),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη, Μέση Ημερήσια Δαπάνη, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας) της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),
- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),

¹ Η παρούσα έκθεση αποτελεί το παραδοτέο Π.2.2.4.1 του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις Διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του (MIS 5003333).

- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων – πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- καταγραφή των τιμών σε ξενοδοχειακά δωμάτια,
- χωροταξικό σχεδιασμό,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί και Ποιοτικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Ηπείρου συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), το ΜΗΤΕ (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων) και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες του ελληνικού τουρισμού από την Τράπεζα της Ελλάδας,
- στοιχεία για την απασχόληση και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπολοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,
- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,

- στοιχεία για τις τιμές των ξενοδοχειακών δωματίων από την Trivago,
- στοιχεία για τους δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων από την ReviewPro.
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της χώρας. Δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος, ενώ ανατολικά συνορεύει με τη Μακεδονία και τη Θεσσαλία. Νότια εκτείνεται μέχρι τον Αμβρακικό κόλπο και την Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας, ενώ βόρεια συνορεύει με την Αλβανία. Η συνολική έκτασή της είναι 9.203km², καλύπτοντας το 6,7% της συνολικής έκτασης της χώρας. Η πρωτεύουσα της Περιφέρειας είναι η πόλη των Ιωαννίνων.

Η Ήπειρος είναι ορεινό διαμέρισμα, με ανώμαλη γεωμορφολογία και ιδιόμορφες κλιματικές συνθήκες. Οι βασικότεροι παράγοντες που συντελούν στη διαμόρφωση των κλιματικών αυτών συνθηκών είναι ο ορεινός χαρακτήρας της, η γειννίαση με τη θάλασσα στα νοτιοδυτικά και η οροσειρά της Πίνδου στα ανατολικά με το μεγάλο της υψόμετρο.

Η **γεωμορφολογία** της χαρακτηρίζεται από το ορεινό ανάγλυφο και την αφθονία των επιφανειακών υδάτων. Αποτέλεσμα είναι το πλούσιο φυσικό περιβάλλον, με δάση, μοναδική χλωρίδα και πανίδα και σπάνια φυσική ομορφιά. Η Περιφέρεια έχει μεγάλο ποσοστό ορεινών εκτάσεων που καλύπτουν το 77% της συνολικής της έκτασης, ενώ οι πεδινές εκτάσεις αγγίζουν το 23% της έκτασής της. Η οροσειρά της Πίνδου αποτελεί το φυσικό γεωγραφικό σύνορο της Περιφέρειας με τη Δυτική Μακεδονία (βόρειο τμήμα) και τη Θεσσαλία (νότιο τμήμα).

Το **κλίμα** της Ηπείρου χαρακτηρίζεται από άφθονες και παρατεταμένες βροχές κυρίως κατά τη διάρκεια της περιόδου Οκτωβρίου-Απριλίου και από πολλά χιόνια το χειμώνα στα ορεινά. Είναι το διαμέρισμα της χώρας με το μεγαλύτερο ποσοστό βροχοπτώσεων, και για το λόγο αυτό η υδρομορφία της είναι πλούσια, τόσο σε επιφανειακά νερά, που συγκεντρώνονται κυρίως σε πέντε ποταμούς και σε πυκνό δίκτυο χειμάρρων, όσο και σε υπόγεια, τα οποία συγκεντρώνονται στις υδρολογικές λεκάνες.

Η ποικιλία και η εναλλαγή των χερσαίων, θαλάσσιων και υδάτινων **οικοσυστημάτων** που συνθέτουν την εικόνα της Ηπείρου είναι ιδιαίτερης σημασίας, καθώς περιλαμβάνει μεγάλο τμήμα του φάσματος τύπων βλάστησης και οικοτόπων που απαντώνται συνολικά στην Ελλάδα. Υπολογίζεται ότι σε επίπεδο χλωρίδας απαντώνται περισσότερα από 2.000 είδη και υποείδη. Όσον αφορά την πανίδα, στην Περιφέρεια συναντάμε τα περισσότερα μεγάλα θηλαστικά της Ελλάδας όπως η καφέ αρκούδα, ο λύκος, ο λύγκας, το αγριόγιδο, και πτηνά όπως ο ασπροπάρης, ο χρυσαετός κ.α.

Οι κυριότεροι **ποταμοί** της Περιφέρειας Ηπείρου είναι:

- Ο Άραχθος ο οποίος πηγάζει από το όρος Περιστέρι και το όρος Μιτσικέλι και χύνεται στον Αμβρακικό κόλπο,
- Ο Λούρος ο οποίος πηγάζει από το βουνό Τόμαρος και χύνεται στον Αμβρακικό κόλπο,
- Ο Καλαμάς (Θύαμης) ο οποίος πηγάζει από το βουνό Δούσκο και χύνεται στην Κερκυραϊκή θάλασσα από τον όρμο του Βάλτου,
- Ο Αχέροντας ο οποίος πηγάζει από το βουνό Τόμαρος και χύνεται στο Ιόνιο Πέλαγος από τον κόλπο του Φαναρίου,
- Ο Αώος ο οποίος πηγάζει από το οροπέδιο Μετσόβου (Πηγές Αώου) και χύνεται στην Αδριατική θάλασσα και
- Τέλος, ο Αχελώος ο οποίος πηγάζει από το βουνό Λάκμος και χύνεται στη Λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου.

Οι σημαντικότερες **λίμνες** της Περιφέρειας είναι η λίμνη Ιωαννίνων, η λίμνη υγροβιότοπος της Λαψίστας, οι μικρές λίμνες Ζαραβίνα, Ζηρός και Μαύρη καθώς και οι τεχνητές λίμνες: των Πηγών Αώου, του Πουρναρίου, της Άρτας και του Λούρου ποταμού, που δημιουργήθηκαν για υδροηλεκτρικούς σκοπούς. Οι κυριότερες λιμνοθάλασσες είναι οι λιμνοθάλασσες Τσουκαλιού και Λογαρού στον Αμβρακικό κόλπο και η λιμνοθάλασσα Σαγιάδας Θεσπρωτίας.

Στην Περιφέρεια Ηπείρου υπάρχει σημαντικός αριθμός **θεσμοθετημένων περιοχών προστασίας**. Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία στην Περιφέρεια οι θεσμοθετημένες προστατευόμενες περιοχές περιλαμβάνουν:

- 2 Εθνικούς δρυμούς (Πίνδου και Βίκου-Αώου),
- 3 Εθνικά πάρκα (Βόρειας Πίνδου, Υγρότοπων Αμβρακικού κόλπου και Τζουμέρκων, Περιστερίου και χαράδρας Αράχθου),
- 1 Περιοχή Οικοανάπτυξης (Λίμνη Παμβώτιδας),
- 1 Υγρότοπο διεθνούς σημασίας (Ramsar)(Κόλπος Αμβρακικού),
- 28 περιοχές οι οποίες περιλαμβάνονται στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο NATURA 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ),
- 2 Αισθητικά δάση (Περιαστικό δάσος Ιωαννίνων και παραλιακό δάσος Νικοπόλεως-Μύτικα Πρεβέζης) και 2 Διατηρητέα μνημεία της Φύσης (ο Πλάτανος της Άρτας και ο Πλάτανος στην Ελαία Θεσπρωτίας),
- 2 Ειδικά προστατευόμενες περιοχές σύμφωνα με το πρωτόκολλο 4 της Σύμβασης της Βαρκελώνης (Αισθητικό δάσος Νικοπόλεως - Μύτικα Πρέβεζας και Αμβρακικός κόλπος),
- Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, τα οποία συγκεντρώνονται κυρίως στην παράκτια περιοχή που εκτείνεται από τις εκβολές του Αχέροντα ως τη Σαγιάδα και στον κεντρικό ορεινό όγκο,
- 34 Καταφύγια Άγριας Ζωής και
- 39 Παραδοσιακούς οικισμούς.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Ηπείρου χωρίζεται σε 4 Περιφερειακές Ενότητες:

Η **Π.Ε. Άρτας** καταλαμβάνει το νοτιοανατολικό τμήμα της Ηπείρου. Συνορεύει στα βόρεια με τις Ενότητες Ιωαννίνων και Τρικάλων, ανατολικά με τις Ενότητες Καρδίτσας και Αιτωλοακαρνανίας και δυτικά με τις Ενότητες Πρέβεζας και Ιωαννίνων, ενώ βρέχεται και από τον Αμβρακικό κόλπο.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του **εδάφους** της Ενότητας είναι ορεινό και αντιστοιχεί στο 70,4% του συνολικού εδάφους της, ενώ το 18,6% είναι πεδινό και το 11% ημιορεινό. Η συνολική έκταση της Ενότητας είναι 1.662 km² και αντιστοιχεί στο 18,1% της Περιφέρειας.

Η **Π.Ε. Ιωαννίνων** καταλαμβάνει το βορειοδυτικό και μεγαλύτερο τμήμα της Ηπείρου. Συνορεύει βόρεια με την Αλβανία, νότια με τις Ενότητες Πρέβεζας και Άρτας, ανατολικά με τις Ενότητες Τρικάλων, Γρεβενών, Κοζάνης και Καστοριάς και δυτικά με την Ενότητα Θεσπρωτίας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του **εδάφους** της ΠΕ Ιωαννίνων είναι ορεινό και συγκεκριμένα οι ορεινές εκτάσεις καταλαμβάνουν το 85,3%, οι ημιορεινές το 11,4%, και μόλις το 3,3% χαρακτηρίζονται ως πεδινές εκτάσεις.

Η Ενότητα Ιωαννίνων αποτελεί τη μεγαλύτερη Ενότητα της Περιφέρειας με συνολική έκταση 4.990 km², που αντιστοιχεί στο 54,2% του συνόλου της Περιφέρειας.

Η **Π.Ε. Θεσπρωτίας** αποτελεί τη βορειοδυτικότερη Ενότητα της Ηπειρωτικής χώρας. Συνορεύει βόρεια με την Αλβανία, ανατολικά με την Ενότητα Ιωαννίνων, νότια με την Ενότητα Πρέβεζας και δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος.

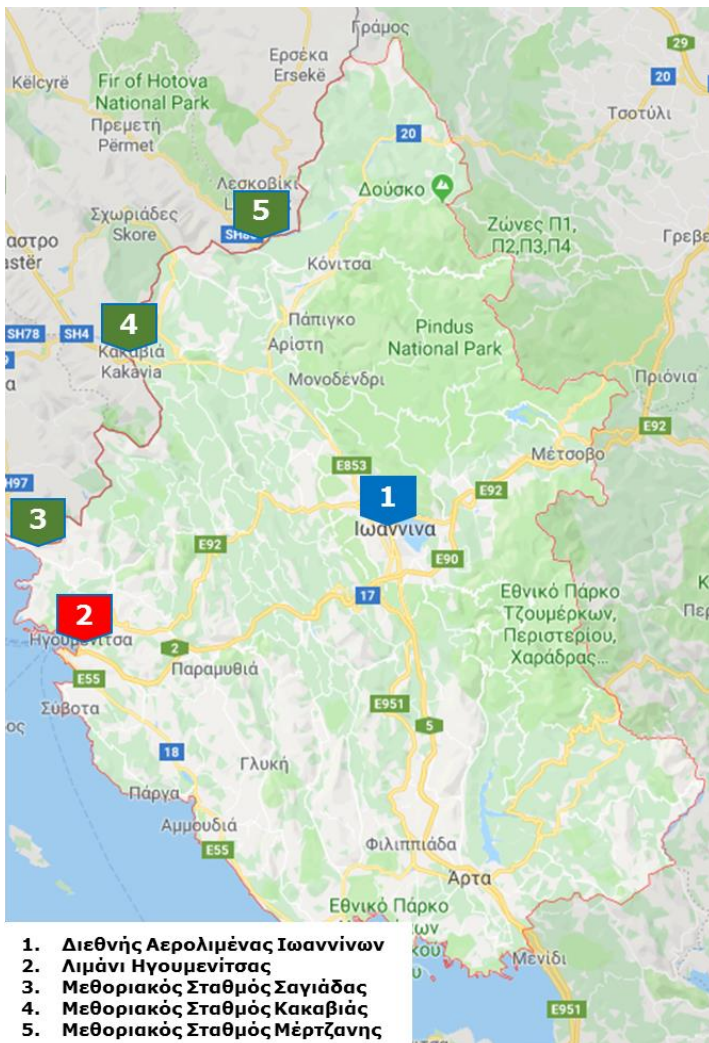
Η κατανομή των **εδαφών** της είναι 70,0% ορεινή, 24,7% ημιορεινή και μόλις 5,3% πεδινή. Η συνολική έκτασή της είναι 1.515km², που αντιστοιχεί στο 16,5% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας.

Η **Π.Ε. Πρέβεζας** βρίσκεται στη νοτιοδυτική άκρη της Ηπείρου. Συνορεύει βόρεια με τις Ενότητες Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων, ανατολικά με την Άρτα και βρέχεται από τον Αμβρακικό κόλπο, και δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος.

Η κατανομή των **εδαφών** της είναι 46,5% ορεινοί όγκοι, 20,7% ημιορεινές εκτάσεις και 32,8% πεδιάδες. Η συνολική έκταση της Ενότητας είναι 1.036Km², που αντιστοιχεί στο 11,3% του συνόλου της Περιφέρειας.

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας Ηπείρου

1.3.1 Αεροδρόμια

Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, το μοναδικό αεροδρόμιο που εξυπηρετεί την επιβατική κίνηση της Περιφέρειας Ηπείρου είναι ο Διεθνής Αερολιμένας Ιωαννίνων «Βασιλεύς Πύρρος». Το αεροδρόμιο βρίσκεται σε απόσταση 5 χιλ. από το κέντρο της πόλης των Ιωαννίνων και εξυπηρετεί όλη την περιοχή της δυτικής και βόρειας Ελλάδας. Το μέγεθος του αεροσταθμού είναι 2.150 τ.μ. ενώ το μέγεθος δαπέδου στάθμευσης φθάνει τα 43.000 τ.μ. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι σημαντική τουριστική κίνηση φιλοξενεί το αεροδρόμιο του Ακτίου της Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας το οποίο εξυπηρετεί κυρίως τις Ενότητες Πρέβεζας και Θεσπρωτίας.

1.3.2 Λιμένες

Αναφορικά με τις λιμενικές υποδομές, η Περιφέρεια Ηπείρου διαθέτει 4 λιμάνια. Το λιμάνι της Ηγουμενίτσας είναι εθνικής σημασίας και ένας από τους σημαντικότερους λιμένες της χώρας. Παρέχει κατά κύριο λόγο υπηρεσίες ελλιμενισμού των πλοίων και διακίνησης επιβατών και οχημάτων. Το λιμάνι της Ηγουμενίτσας είναι κατά κύριο λόγο επιβατικό, με ακτοποιοική σύνδεση τόσο με το Εσωτερικό (σύνδεση με Πάτρα, Κέρκυρα, Κεφαλονιά και Παξούς) όσο και με το Εξωτερικό (σύνδεση με Πρίντεζι, Μπάρι, Ανκόνα και Βενετία).

Τα υπόλοιπα λιμάνια της Περιφέρειας είναι το λιμάνι της Πρέβεζας με εμπορικό κυρίως χαρακτήρα, χωρίς βέβαια σταθερή κίνηση, και τα λιμάνια της Πάργας και της Σαγιάδας. Τα λιμάνια αυτά είναι μικρά επιβατικά λιμάνια τουριστικού χαρακτήρα (εξυπηρέτηση σύνδεσης με Κέρκυρα, Παξούς ή άλλους τουριστικούς προορισμούς).

1.3.3 Οδικοί άξονες

Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο και γενικά οι συγκοινωνιακές υποδομές σε συνδυασμό με την ορεινή γεωμορφολογία και τις δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες, αποτελούν τους σοβαρότερους ίσως παράγοντες για την απομόνωση της Περιφέρειας Ηπείρου από την Κεντρική Ελλάδα και τη Μακεδονία. Η σύνδεση της Περιφέρειας με την Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα βελτιώθηκε σημαντικά με την κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου της «Εγνατίας Οδού», ενώ η ολοκλήρωση της κατασκευής της Ιονίας Οδού βελτίωσε καθοριστικά την σύνδεση της Περιφέρειας με την Νότια Ελλάδα. Επίσης, η ολοκλήρωση της Ε65 θα ολοκληρώσει το οδικό δίκτυο πρόσβασης στην Ήπειρο. Οι κυριότεροι οδικοί άξονες που απαντώνται στην Περιφέρεια Ηπείρου είναι:

- Εγνατία Οδός (Αυτοκινητόδρομος Ε90). Το τμήμα της Εγνατίας Οδού που διασχίζει την Ήπειρο εκτείνεται από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας έως την Παναγιά και έχει μήκος 123 χλμ.,
- Ιονία Οδός (Αυτοκινητόδρομος Ε951 – τμήμα Ηπείρου),
- Ε.Ο. Αντιρρίου-Ιωαννίνων (Ε19),
- Ε 65,
- Ε.Ο. Ηγουμενίτσας-Πρέβεζας,
- Ε.Ο. Φιλιππιάδας-Πρέβεζας,
- Εθνικό Οδικό Δίκτυο Ιωαννίνων-Ηγουμενίτσας,
- Εθνικό Οδικό Δίκτυο Ιωαννίνων-Κακαβιάς (Ε19),
- Εθνικό Οδικό Δίκτυο Ιωαννίνων-Άρτας και
- Υποθαλάσσια ζεύξη Ακτίου Πρέβεζας. Η σήραγγα έχει συνολικό υποθαλάσσιο οδικό μήκος 910μ. και μέγιστο βάθος 27μ. κάτω από την θάλασσα.

1.3.4 Μεθοριακοί σταθμοί

Η Περιφέρεια Ηπείρου διαθέτει 3 μεθοριακούς σταθμούς που ενώνουν την Ελλάδα με την Αλβανία. Οι 2 από τους 3 βρίσκονται στην Ενότητα Ιωαννίνων (Κακαβιά και Μέρτζανη) και ο 3^{ος} στην Ενότητα Θεσπρωτίας (Σαγιάδα).

Ο μεθοριακός σταθμός της Κακαβιάς είναι ένα από τα δύο κύρια μεθοριακά περάσματα μεταξύ της Αλβανίας και της βορειοδυτικής Ελλάδας. Στην αλβανική πλευρά βρίσκεται το χωριό Κακαβιά (η πλειοψηφία των κατοίκων είναι Έλληνες) ενώ στην ελληνική βρίσκεται το χωριό Κτίσματα που ανήκει στο Δήμο Δελβινάκι.

Ο μεθοριακός σταθμός της Μέρτζανης βρίσκεται 2 χιλ. από το χωριό Μελισσόπετρα στην περιοχή της Κόνιτσας Ιωαννίνων. Ο μεθοριακός σταθμός βρίσκεται πάνω στην γέφυρα Μέρτζανης – Μπουραζάνι.

Ο μεθοριακός σταθμός της Σαγιάδας βρίσκεται 3 χιλ. από το χωριό της Σαγιάδας στην ελληνική πλευρά και 1 χιλ. από την Κονίσπολη στην αλβανική πλευρά.

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2013 ΚΑΙ 2018

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώνει η ΕΛΣΤΑΤ, ο υπολογιζόμενος πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε μείωση κατά -2% (από 11,0 εκατ. το 2013 σε 10,7 εκατ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2013 – 2018, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+1%, από 630 χιλ. το 2013 σε 634 χιλ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+2%, από 335 χιλ. το 2013 σε 341 χιλ. το 2018) και Βορείου Αιγαίου (+6%, από 199 χιλ. το 2013 σε 211 χιλ. το 2018).

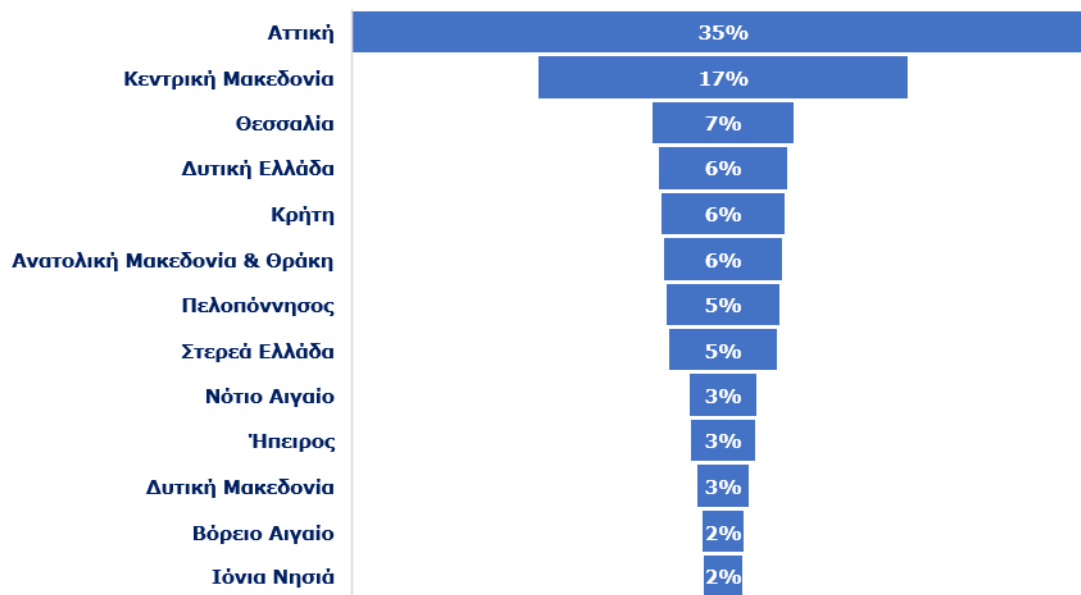
Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018

Περιφέρεια	2013	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	3.912.849	3.756.453	-4%
Κεντρική Μακεδονία	1.912.624	1.875.996	-2%
Θεσσαλία	741.593	722.065	-3%
Δυτική Ελλάδα	682.583	659.470	-3%
Κρήτη	630.085	633.506	1%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	610.102	601.175	-1%
Πελοπόννησος	586.863	576.749	-2%
Στερεά Ελλάδα	560.093	555.623	-1%
Νότιο Αιγαίο	334.652	340.870	2%
Ήπειρος	343.128	334.337	-3%
Δυτική Μακεδονία	281.324	269.222	-4%
Βόρειο Αιγαίο	199.478	211.137	6%
Ιόνια Νησιά	208.241	204.562	-2%
Ελλάδα	11.003.615	10.741.165	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2018, παρατηρούμε ότι το 52% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (35%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 3% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Ηπείρου την περίοδο 2013 – 2018, σημείωσε μείωση κατά -3% (από 343 χιλ. το 2013 σε 334 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση πληθυσμού, με εξαίρεση την Ενότητα Θεσπρωτίας (+1%, από 45 χιλ. το 2013 σε 45 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ιωαννίνων (-2%, από 171 χιλ. το 2013 σε 167 χιλ. το 2018), Άρτας (-7%, από 68 χιλ. το 2013 σε 64 χιλ. το 2018) και Πρέβεζας (-1%, από 59 χιλ. το 2013 σε 58 χιλ. το 2018).

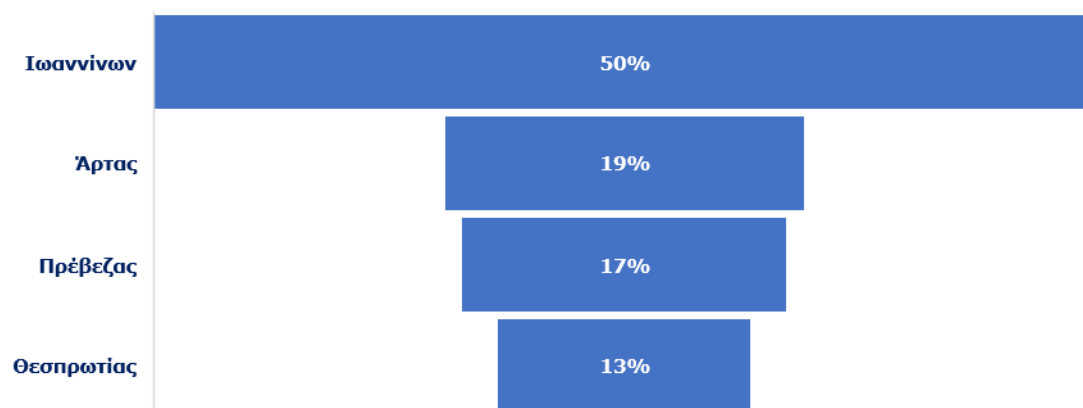
Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Ηπείρου, 2013 – 2018

Ενότητα	2013	2018	%Δ 2013 - 2018
Ιωαννίνων	171.243	167.407	-2%
Άρτας	68.451	63.924	-7%
Πρέβεζας	58.550	57.873	-1%
Θεσπρωτίας	44.884	45.133	1%
Ήπειρος	343.128	334.337	-3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία
 INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, η Ενότητα Ιωαννίνων αντιπροσωπεύει το 50% του πληθυσμού της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Άρτας (19%), Πρέβεζας (17%) και Θεσπρωτίας (13%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Ηπείρου, 2018

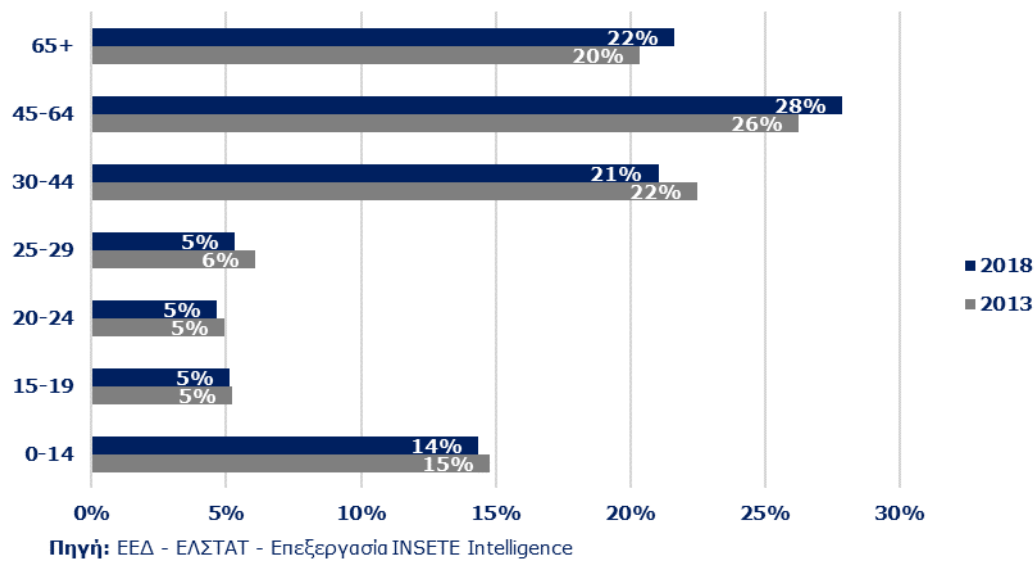

1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2013 ΚΑΙ 2018

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε μια γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2013 – 2018. Συγκεκριμένα, οι ηλικίες 0 – 44 ετών καταγράφουν μείωση των μεριδίων τους ενώ αντίθετα αύξηση κατέγραψαν οι ηλικίες άνω των 45 ετών. Στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0 – 14 ετών (-5%), 15 – 19 ετών (-4%), 20 – 24 ετών (-8%), 25 – 29 ετών (-14%) και 30 – 44 ετών (-9%) και αύξηση οι ηλικίες 45 – 64 ετών (+4%) και 65+ ετών (+4%). Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45 – 64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (22%), 30 – 44 ετών (21%), 15 – 29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

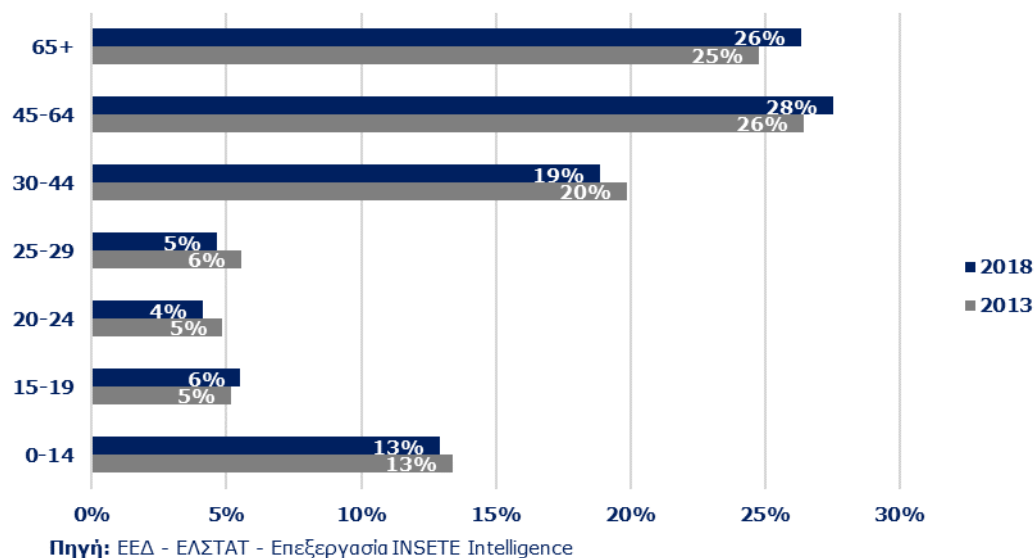
Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2013 και 2018

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας, σημειώνει πιο έντονη μείωση στις ηλικίες 20 – 24 και 25 – 29 ετών ενώ παράλληλα σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας οι ηλικίες 15 - 19 ετών καταγράφουν αύξηση. Συγκεκριμένα, στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0 – 14 ετών (-6%), 20 – 24 ετών (-18%), 25 – 29 ετών (-18%) και 30 – 44 ετών (-8%) και αύξηση οι ηλικίες 15 – 19 ετών (+4%), 45 – 64 ετών (+1%) και 65+ ετών (+3%). Όσον αφορά τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45 – 64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (26%), 30 – 44 ετών (19%), 15 – 29 ετών (14%) και 0-14 ετών (13%). Τέλος, αξιοσημείωτο για την Περιφέρεια Ηπείρου είναι η αύξηση των μεριδίων στις ηλικίες 15 – 19 ετών σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας.

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Ηπείρου, 2013 και 2018

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2013 ΚΑΙ 2018

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 85% και 86% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2013 και 2018 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% (και για τα δύο έτη) αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό. Επιμέρους στις 13 Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών να κυμαίνεται μεταξύ 83% - 87%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό για το 2018 καταγράφεται στις νησιωτικές Περιφέρειες της χώρας, Νότιο Αιγαίο (57%), Κρήτη (55%), Βόρειο Αιγαίο (55%) και Ιόνια Νησιά (54%). Στον αντίποδα το χαμηλότερο ποσοστό για το 2018 εντοπίζεται στις Περιφέρειες Ηπείρου (47%), Στερεάς Ελλάδας (50%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (50%), Δυτικής Ελλάδας (50%) και Θεσσαλίας (50%).

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (~54%), Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 10%.

Πίνακας 3: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018							
	2013			2018			
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	
Αττική	86%	55%	38%	86%	53%	36%	
Κεντρική Μακεδονία	85%	49%	16%	86%	51%	17%	
Θεσσαλία	85%	50%	7%	86%	50%	7%	
Δυτική Ελλάδα	85%	49%	6%	86%	50%	6%	
Κρήτη	83%	55%	6%	84%	55%	6%	
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85%	49%	5%	86%	50%	5%	
Πελοπόννησος	85%	52%	5%	86%	52%	5%	
Στερεά Ελλάδα	85%	50%	5%	86%	50%	5%	
Νότιο Αιγαίο	83%	56%	3%	83%	57%	3%	
Ήπειρος	87%	48%	3%	87%	47%	3%	
Δυτική Μακεδονία	85%	47%	2%	86%	51%	2%	
Ιόνια Νησιά	85%	53%	2%	85%	54%	2%	
Βόρειο Αιγαίο	86%	49%	2%	85%	55%	2%	
Ελλάδα	85%	52%	100%	86%	52%	100%	

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*επί του συνόλου των ηλικιών 15+

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 48% το 2013 και 47% το 2018. Σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας, η Περιφέρεια Ηπείρου εμφανίζει χαμηλότερα ποσοστά οικονομικά ενεργού πληθυσμού και για τα 2 έτη. Συγκεκριμένα, το 2013 καταγράφει το 2^ο χαμηλότερο ενώ το 2018 το χαμηλότερο οικονομικά ενεργό πληθυσμό στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας.

1.7 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2010 - 2016

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2010 – 2016 το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε σημαντική πτώση κατά -22% (από € 226.031 εκατ. το 2010 σε € 176.488 εκατ. το 2016), απόρροια της οικονομικής κρίσης που χτύπησε την Ελλάδα από το 2009. Από το 2013 όμως, που αποτελεί και έτος έναρξης της αύξησης των βασικών μεγεθών του Ελληνικού τουρισμού η μείωση αυτή εμφανίζεται να είναι πιο ήπια (-2%, από € 180.654 εκατ. το 2013 σε € 176.488 εκατ. το 2016). Επιμέρους, οι Περιφέρειες οι οποίες κατέγραψαν τις μικρότερες μειώσεις στο ΑΕΠ τους, ήταν της Θεσσαλίας (-15%), της Πελοποννήσου (-16%), του Νοτίου Αιγαίου (-17%) και της Στερεάς Ελλάδας (-17%). Την περίοδο 2013 – 2016, μόνο οι Περιφέρειες της Κρήτης (+2%), των Ιονίων Νήσων (+2%) και της Θεσσαλίας (+2%) κατέγραψαν αύξηση στο ΑΕΠ τους. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η τουριστική δραστηριότητα στις 3 αυτές Περιφέρειες είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη. Αναφορικά με την 4^η τουριστικά ανεπτυγμένη Περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου, αυτή σημείωσε οριακή μείωση κατά -0,04%.

Πίνακας 4: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2010 – 2016 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

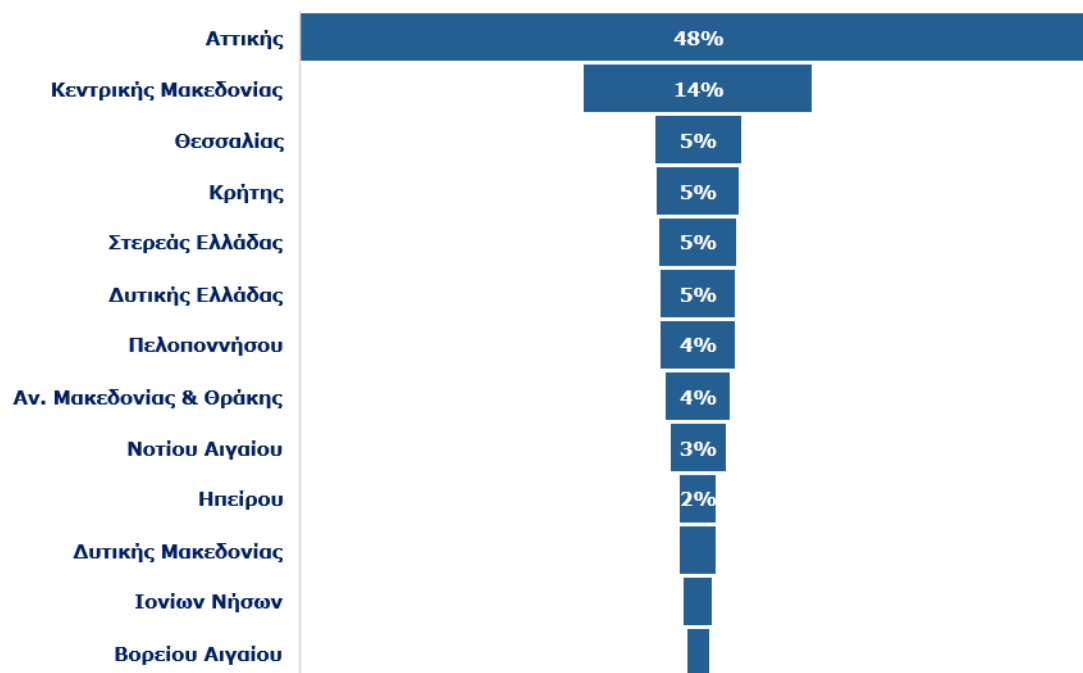
Περιφέρεια	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	%Δ 2010 - 2016	%Δ 2013 - 2016
Αττικής	110.462	100.972	92.671	87.642	86.047	84.515	83.872	-24%	-4%
Κεντρικής Μακεδονίας	30.348	28.092	25.807	24.172	23.771	23.918	24.237	-20%	0%
Θεσσαλίας	10.835	9.953	9.517	9.065	9.114	9.154	9.214	-15%	2%
Κρήτης	10.860	9.716	8.845	8.565	8.781	8.880	8.732	-20%	2%
Στερεάς Ελλάδας	9.903	9.273	8.628	8.075	7.912	7.960	8.185	-17%	1%
Δυτικής Ελλάδας	10.671	9.611	8.957	8.275	8.196	8.156	8.032	-25%	-3%
Πελοποννήσου	9.430	8.806	8.270	7.847	7.766	7.830	7.878	-16%	0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	9.198	8.150	7.579	7.004	6.878	6.831	6.901	-25%	-1%
Νοτίου Αιγαίου	7.236	6.603	6.079	5.983	6.042	6.121	5.981	-17%	0%
Ηπείρου	4.930	4.611	4.187	3.989	3.955	3.925	3.960	-20%	-1%
Δυτικής Μακεδονίας	4.981	4.819	4.724	4.398	4.530	4.337	3.916	-21%	-11%
Ιονίων Νήσων	3.992	3.479	3.260	3.066	3.112	3.129	3.124	-22%	2%
Βορείου Αιγαίου	3.184	2.944	2.678	2.573	2.553	2.504	2.455	-23%	-5%
Ελλάδα	226.031	207.029	191.204	180.654	178.656	177.258	176.488	-22%	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

* Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2016, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 62% του ΑΕΠ της χώρας. Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει μόλις το 2% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας.

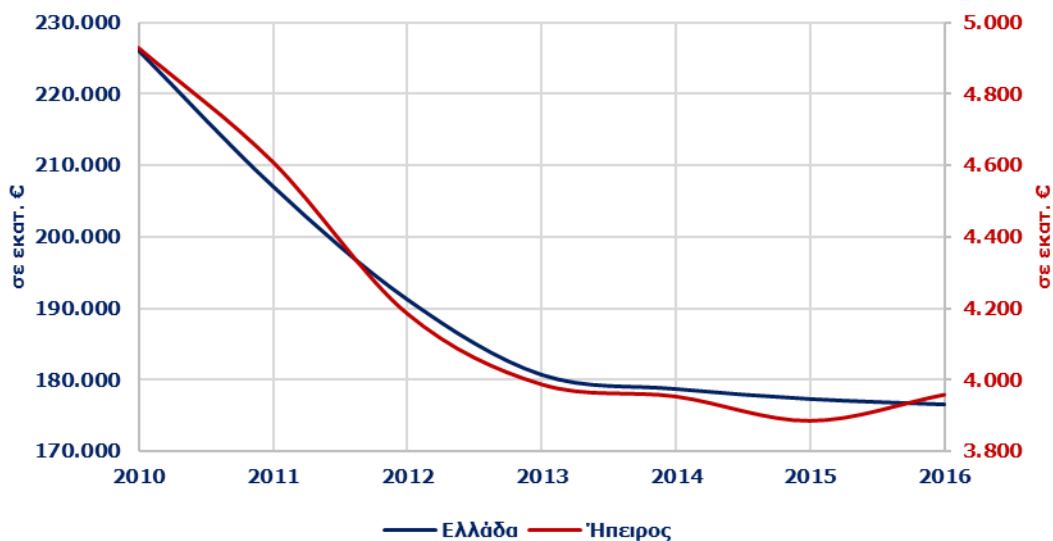
Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2016

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτήν του συνόλου της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2010 – 2016 η Περιφέρεια σημείωσε μείωση του ΑΕΠ της κατά -20% (από € 4.930 εκατ. το 2010 σε € 3.960 εκατ. το 2016) ενώ την περίοδο 2013 – 2016 η μείωση ήταν πιο ήπια, -1% (από € 3.989 εκατ. το 2013 σε € 3.960 εκατ. το 2016).

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Ηπείρου (σε εκατ. €), 2010 – 2016

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, όλες εμφάνισαν μείωση του ΑΕΠ τους την περίοδο 2010 – 2016. Η μικρότερη μείωση καταγράφηκε στις Ενότητες Πρέβεζας (-15%) και Ιωαννίνων (-18%). Την περίοδο 2013 – 2016, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση με εξαίρεση την Ενότητα Ιωαννίνων η οποία κατέγραψε αύξηση κατά +6% (από € 1.908 εκατ. το 2013 σε € 2.013 εκατ. το 2016). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Ενότητες: Άρτας (-7%, από € 770 εκατ. το 2013 σε € 715 εκατ. το 2016), Πρέβεζας (-6%, από € 747 εκατ. το 2013 σε € 700 εκατ. το 2016) και Θεσπρωτίας (-6%, από € 564 εκατ. το 2013 σε € 532 εκατ. το 2016).

Πίνακας 5: ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Ενότητα, 2010 – 2016 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Ενότητα	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	%Δ 2010 - 2016	%Δ 2013 - 2016
Ιωαννίνων	2.463	2.323	2.068	1.908	1.967	1.946	2.013	-18%	6%
Άρτας	919	845	785	770	732	720	715	-22%	-7%
Πρέβεζας	822	783	712	747	697	705	700	-15%	-6%
Θεσπρωτίας	726	660	622	564	558	555	532	-27%	-6%
Ήπειρος	4.930	4.611	4.187	3.989	3.955	3.925	3.960	-20%	-1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας την περίοδο 2010 – 2016 μειώθηκε κατά -19% (από € 20.324 το 2010 σε € 16.378 το 2016). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες παρουσίασαν παρόμοια εικόνα, με τις μικρότερες μειώσεις να καταγράφονται στις Περιφέρειες της Θεσσαλίας (-13%, από € 14.499 το 2010 σε € 12.662 το 2016) και της Πελοποννήσου (-15%, από € 16.009 το 2010 σε € 13.579 το 2016).

Την περίοδο 2013 – 2016, η μείωση στο κατά Κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας είναι οριακή -1%. Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή με τις Περιφέρειες των Ιονίων Νήσων (+3%), της Θεσσαλίας (+3%), της Κρήτης (+2%), της Στερεάς Ελλάδας (+2%), της Κεντρικής Μακεδονίας (+2%), της Πελοποννήσου (+1%) και της Ηπείρου (+1%) να σημειώνουν αύξηση ενώ οι υπόλοιπες μείωση.

Πίνακας 6: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2010 – 2016 (σε €)

Περιφέρεια	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	%Δ 2010 - 2016	%Δ 2013 - 2016
Αττικής	27.630	25.380	23.530	22.540	22.389	22.229	22.204	-20%	-1%
Νοτίου Αιγαίου	21.709	19.748	18.163	17.874	18.045	18.280	17.769	-18%	-1%
Ιονίων Νήσων	19.106	16.633	15.621	14.746	15.007	15.143	15.182	-21%	3%
Στερεάς Ελλάδας	17.663	16.510	15.383	14.428	14.167	14.296	14.727	-17%	2%
Δυτικής Μακεδονίας	17.405	16.908	16.711	15.707	16.320	15.761	14.361	-17%	-9%
Κρήτης	17.372	15.465	14.046	13.584	13.912	14.058	13.811	-20%	2%
Πελοποννήσου	16.009	14.942	14.066	13.390	13.291	13.449	13.579	-15%	1%
Κεντρικής Μακεδονίας	15.776	14.600	13.458	12.669	12.520	12.664	12.880	-18%	2%
Θεσσαλίας	14.499	13.328	12.796	12.256	12.389	12.513	12.662	-13%	3%
Βορείου Αιγαίου	15.882	14.669	13.389	12.927	12.883	12.700	12.266	-23%	-5%
Δυτικής Ελλάδας	15.430	13.940	13.070	12.166	12.133	12.159	12.058	-22%	-1%
Ηπείρου	14.240	13.328	12.162	11.662	11.630	11.613	11.785	-17%	1%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	15.057	13.320	12.403	11.498	11.324	11.281	11.432	-24%	-1%
Ελλάδα	20.324	18.643	17.311	16.475	16.402	16.381	16.378	-19%	-1%

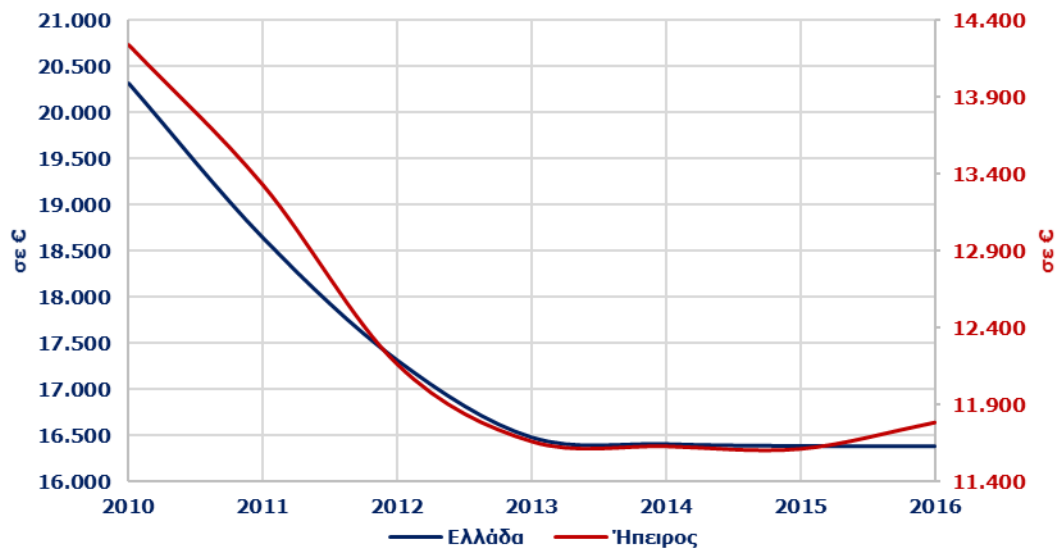
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου

Η εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτήν του συνόλου της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2010 – 2016 η Περιφέρεια σημείωσε μείωση κατά -17% (από € 14.240 το 2010 σε € 11.785 το 2016) ενώ την περίοδο 2013 – 2016 αύξηση κατά +1% (από € 11.662 το 2013 σε € 11.785 το 2016).

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Ηπείρου (σε €), 2010 – 2016

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Παρόμοια εικόνα με την συνολική συναντάμε και στις Ενότητες της Περιφέρειας Ηπείρου. Συγκεκριμένα, όλες οι Ενότητες την περίοδο 2010 – 2016 σημείωσαν μείωση: Ιωαννίνων -16%, Άρτας -16%, Πρέβεζας -14% και Θεσπρωτίας -28%. Η εικόνα την περίοδο 2013 – 2016 είναι μικτή, με τις Ενότητες Άρτας (-3%, από € 11.331 το 2013 σε € 10.958 το 2016), Πρέβεζας (-5%, από € 12.783 το 2013 σε € 12.089 το 2016) και Θεσπρωτίας (-6%, από € 12.551 το 2013 σε € 11.792 το 2016) να συνεχίζουν πτωτικά αλλά με μικρότερους ρυθμούς μείωσης και την Ενότητα Ιωαννίνων να σημειώνει αύξηση κατά +7% (από € 11.175 το 2013 σε € 11.999 το 2016).

Πίνακας 7: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2010 – 2016

Ενότητα	2010	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	%Δ 2010 - 2016	%Δ 2013 - 2016
Πρέβεζας	14.001	13.303	12.140	12.783	11.972	12.145	12.089	-14%	-5%
Ιωαννίνων	14.277	13.468	12.038	11.175	11.588	11.532	11.999	-16%	7%
Θεσπρωτίας	16.314	14.744	13.872	12.551	12.397	12.291	11.792	-28%	-6%
Άρτας	13.037	12.095	11.377	11.331	10.923	10.892	10.958	-16%	-3%
Ήπειρος	14.240	13.328	12.162	11.662	11.630	11.613	11.785	-17%	1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2018

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2018 ήταν της τάξης του 11,7% ή € 21,6 δισ. Η μεγαλύτερη συνεισφορά του τουρισμού στο Περιφερειακό ΑΕΠ εντοπίζεται όπως είναι φυσικό στις νησιωτικές Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (97%), των Ιονίων Νήσων (71%) και της Κρήτης (47%), όπου η κύρια οικονομική δραστηριότητα είναι ο τουρισμός.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Ηπείρου από τον τουρισμό το 2018, αντιπροσώπευαν μόλις το 1% (€ 306 εκατ.) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ήταν 7%. Επίσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, το ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου το 2018 σημείωσε αύξηση κατά +5% (από € 3.960 εκατ. το 2016 σε € 4.145 εκατ. το 2018).

Πίνακας 8: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2018

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2018	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2018 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφέρειας 2018* - σε εκ.	άμεση συμβολή τουρισμού στο ΑΕΠ Περιφέρειας με στοιχεία 2018	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2016 - σε €
Ν. Αιγαίο	28%	6.080	6.260	97%	17.769
Κρήτη	20%	4.317	9.139	47%	13.811
Αττική	15%	3.139	87.782	4%	22.204
Κεντ. Μακεδονία	15%	3.134	25.367	12%	12.880
Ιόνια Νησιά	11%	2.329	3.270	71%	15.182
Πελοπόννησος	3%	572	8.245	7%	13.579
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	443	7.223	6%	11.432
Θεσσαλία	2%	373	9.643	4%	12.662
Ήπειρος	1%	306	4.145	7%	11.785
Δυτ. Ελλάδα	1%	292	8.406	3%	12.058
Στερεά Ελλάδα	1%	267	8.567	3%	14.727
Β. Αιγαίο	1%	226	2.570	9%	12.266
Δυτ. Μακεδονία	0%	83	4.098	2%	14.361
Σύνολο Χώρας	100%	21.562	184.714	12%	16.378

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψη την ποσοστιαία κατανομή του 2016

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ² ΣΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ, 2013 – 2018

Στην ενότητα αυτή καταγράφεται η ετήσια εξέλιξη της απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής καταλύματος και εστίασης, ανά τύπο απασχόλησης (πλήρης – μερική), ηλικία και φύλο καθώς και η εξέλιξη της ανεργίας. Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι από το 2013 έως το 2018. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

² Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, Εκτιμήσεις <2.000 είναι μη αξιόπιστες γιατί εμπεριέχουν μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα.

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια

Οι απασχολούμενοι στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2013 – 2018 κατά +40% (από 259 χιλ. το 2013 σε 362 χιλ. το 2018). Επιμέρους όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να καταγράφονται στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+108%, από 11 χιλ. το 2013 σε 22 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+89%, από 9 χιλ. το 2013 σε 17 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+72%, από 13 χιλ. το 2013 σε 22 χιλ. το 2018), Ηπείρου (+64%, από 9 χιλ. το 2013 σε 14 χιλ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+49%, από 24 χιλ. το 2013 σε 35 χιλ. το 2018) και Βορείου Αιγαίου (+49%, από 6 χιλ. το 2013 σε 8 χιλ. το 2018). Οι χαμηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+11%, από 5 χιλ. το 2013 σε 6 χιλ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+13%, από 13 χιλ. το 2013 σε 15 χιλ. το 2018) και Κεντρικής Μακεδονίας (+13%, από 42 χιλ. το 2013 σε 47 χιλ. το 2018).

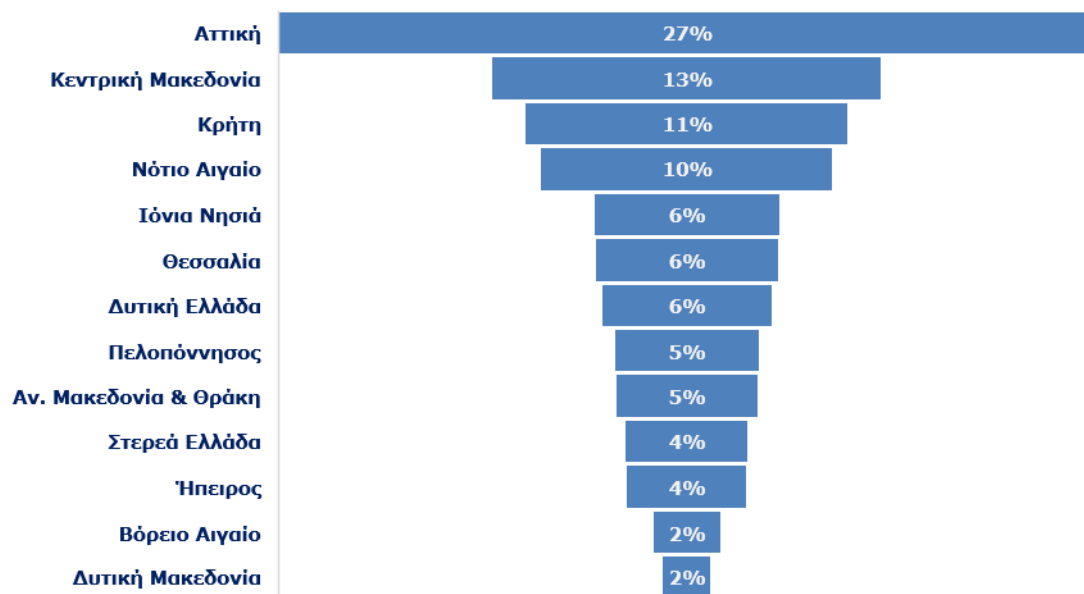
Πίνακας 9: Εξέλιξη των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	71.811	85.759	90.092	97.547	91.664	98.146	37%
Κεντρική Μακεδονία	41.631	45.533	48.067	50.565	48.069	46.841	13%
Κρήτη	27.628	31.169	34.974	34.985	35.072	38.855	41%
Νότιο Αιγαίο	23.534	31.337	28.263	30.074	32.319	35.100	49%
Ιόνια Νησιά	10.760	12.054	14.697	17.435	19.380	22.373	108%
Θεσσαλία	12.820	13.062	19.958	23.071	26.668	22.002	72%
Δυτική Ελλάδα	14.877	15.882	19.829	16.785	18.331	20.441	37%
Πελοπόννησος	14.399	16.281	17.526	17.157	20.459	17.489	21%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	9.040	12.291	16.728	16.441	14.919	17.128	89%
Στερεά Ελλάδα	13.116	11.916	14.099	15.214	17.744	14.800	13%
Ήπειρος	8.810	9.522	9.741	8.722	12.095	14.451	64%
Βόρειο Αιγαίο	5.548	6.054	5.763	7.784	8.221	8.270	49%
Δυτική Μακεδονία	5.233	6.263	5.800	5.398	5.752	5.830	11%
Ελλάδα	259.206	297.122	325.539	341.177	350.692	361.726	40%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (27%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (13%), Κρήτης (11%), Νοτίου Αιγαίου (10%), Ιονίων Νήσων (6%), Θεσσαλίας (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοπόννησος (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Ηπείρου (4%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Δυτικής Μακεδονίας (2%).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης στην Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσαν αύξηση κατά +64% (από 9 χιλ. το 2013 σε 14 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στον κλάδο της εστίασης σημείωσαν αύξηση κατά +75% (από 7 χιλ. το 2013 σε 12 χιλ. το 2018) ενώ οι απασχολούμενοι στα καταλύματα αύξηση κατά +29% (από 2 χιλ. το 2013 σε 3 χιλ. το 2018).

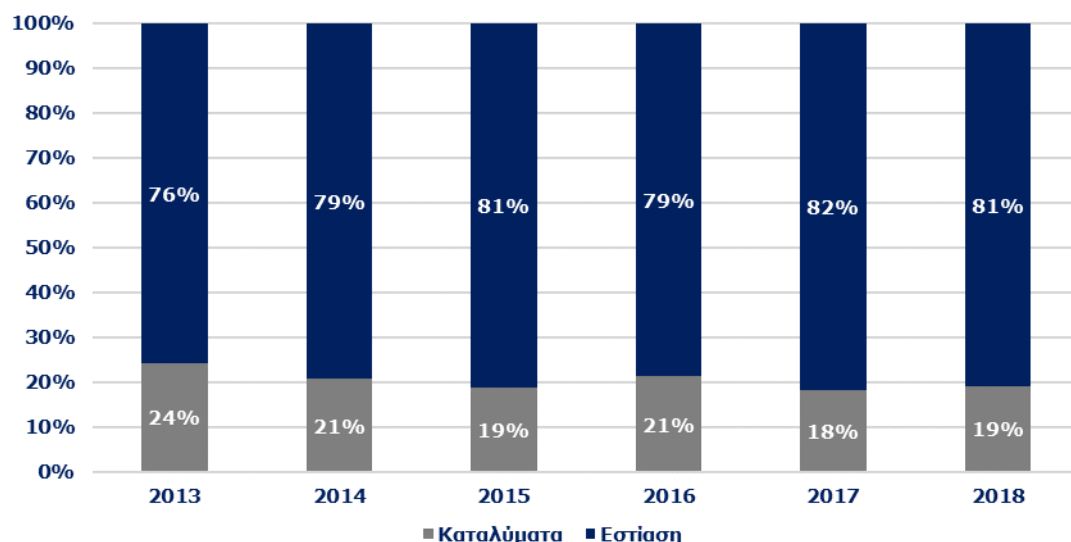
Πίνακας 10: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 - 2018

Κλάδος	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Εστίαση	6.683	7.557	7.914	6.873	9.898	11.697	75%
Καταλύματα	2.127	1.964	1.827	1.849	2.197	2.754	29%
Ήπειρος	8.810	9.522	9.741	8.722	12.095	14.451	64%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Ηπείρου, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης εργάζονται στην εστίαση (από 76% το 2013 σε 81% το 2018) και λιγότερο στα καταλύματα (από 24% το 2013 σε 19% το 2018). Η μείωση του μεριδίου των απασχολούμενων στα καταλύματα οφείλεται στον υψηλότερο ρυθμό αύξησης των απασχολούμενων στην εστίαση.

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 – 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2013 - 2018, παρατηρούμε ότι οι απασχολούμενοι στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης με πλήρη απασχόληση σημείωσαν αύξηση κατά +34% (από 225 χιλ. το 2013 σε 303 χιλ. το 2018) ενώ αυτοί με μερική απασχόληση αύξηση κατά +75% (από 34 χιλ. το 2013 σε 59 χιλ. το 2018).

Πίνακας 11: Εξέλιξη των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2013 - 2018

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	Πλήρης	56.942	64.839	68.226	73.372	68.050	76.613	35%
	Μερική	14.869	20.921	21.866	24.175	23.614	21.533	45%
Κεντρική Μακεδονία	Πλήρης	36.923	38.589	37.512	39.960	37.061	34.778	-6%
	Μερική	4.708	6.945	10.555	10.605	11.008	12.063	156%
Κρήτη	Πλήρης	25.507	28.254	30.828	31.549	32.589	35.309	38%
	Μερική	2.121	2.916	4.146	3.435	2.483	3.546	67%
Νότιο Αιγαίο	Πλήρης	22.288	30.348	26.751	28.247	30.692	32.970	48%
	Μερική	1.246	989	1.512	1.827	1.627	2.131	71%
Ιόνια Νησιά	Πλήρης	10.615	11.660	14.534	16.368	18.468	21.639	104%
	Μερική	144	395	164	1.067	912	734	409%
Θεσσαλία	Πλήρης	10.825	11.262	15.366	17.451	20.211	17.734	64%
	Μερική	1.995	1.800	4.592	5.620	6.458	4.268	114%
Δυτική Ελλάδα	Πλήρης	13.322	13.494	17.332	13.458	13.787	16.294	22%
	Μερική	1.555	2.389	2.497	3.327	4.544	4.147	167%
Πελοπόννησος	Πλήρης	13.080	14.069	15.002	14.898	18.390	15.822	21%
	Μερική	1.319	2.212	2.524	2.259	2.069	1.667	26%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Πλήρης	7.294	9.776	14.301	12.851	12.396	14.455	98%
	Μερική	1.746	2.515	2.427	3.590	2.523	2.673	53%
Στερεά Ελλάδα	Πλήρης	11.500	10.762	12.646	12.511	13.215	11.583	1%
	Μερική	1.617	1.154	1.453	2.702	4.529	3.217	99%
Ήπειρος	Πλήρης	8.007	8.838	8.797	8.045	10.969	13.040	63%
	Μερική	803	683	944	677	1.126	1.411	76%
Βόρειο Αιγαίο	Πλήρης	4.931	5.519	5.516	7.457	7.540	7.773	58%
	Μερική	617	534	247	328	680	497	-20%
Δυτική Μακεδονία	Πλήρης	4.235	5.481	5.194	4.043	4.488	4.808	14%
	Μερική	998	781	606	1.355	1.263	1.022	2%
Ελλάδα	Πλήρης	225.470	252.890	272.007	280.210	287.856	302.818	34%
	Μερική	33.737	44.232	53.532	60.967	62.835	58.908	75%

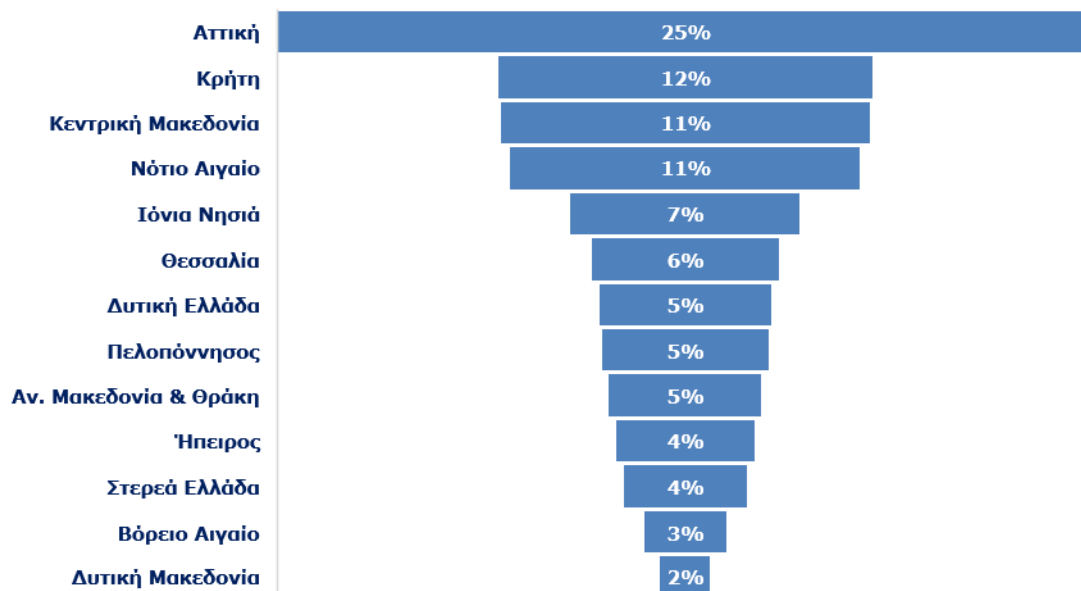
Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση της πλήρους και μερικής απασχόλησης, με εξαίρεση την Κεντρική Μακεδονία για την πλήρη (-6%, από 37 χιλ. το 2013 σε 35 χιλ. το 2018) και το Βόρειο Αιγαίο για την μερική (-20%, από 617 απασχολούμενους το 2013 σε 497 απασχολούμενους το 2018). Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις στην πλήρη απασχόληση καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+104%, από 11 χιλ. το 2013 σε 22 χιλ. το 2018), Αν.

Μακεδονίας & Θράκης (+98%, από 7 χιλ. το 2013 σε 14 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+64%, από 11 χιλ. το 2013 σε 18 χιλ. το 2018) και Ηπείρου (+63%, από 8 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018) ενώ στην μερική απασχόληση σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+409%, από 144 απασχολούμενους το 2013 σε 734 απασχολούμενους το 2018), Δυτικής Ελλάδας (+167%, από 2 χιλ. το 2013 σε 4 χιλ. το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+156%, από 5 χιλ. το 2013 σε 12 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+114%, από 2 χιλ. το 2013 σε 4 χιλ. το 2018) και Στερεάς Ελλάδας (+99%, από 2 χιλ. το 2013 σε 3 χιλ. το 2018).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (25%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κρήτης (12%), Κεντρικής Μακεδονίας (11%), Νοτίου Αιγαίου (11%), Ιονίων Νήσων (7%), Θεσσαλίας (6%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Ηπείρου (4%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Βορείου Αιγαίου (3%) και Δυτικής Μακεδονίας (2%).

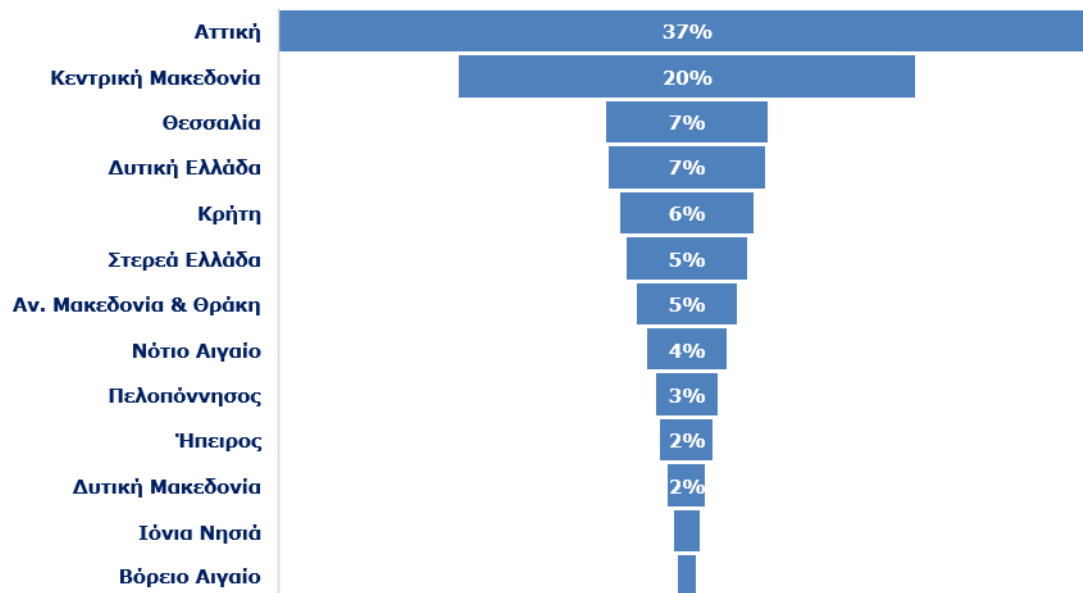
Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (37%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (20%), Θεσσαλίας (7%), Δυτικής Ελλάδας (7%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν.

Μακεδονίας & Θράκης (5%), Νοτίου Αιγαίου (4%), Πελοποννήσου (3%), Ηπείρου (2%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (1%) και Βορείου Αιγαίου (1%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2013 - 2018, σημείωσαν αύξηση κατά +63% (από 8 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018) ενώ οι απασχολούμενοι μερικής αύξηση κατά +76% (από 803 απασχολούμενους το 2013 σε 1 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης σημείωσαν αύξηση στην εστίαση κατά +81% (από 6 χιλ. το 2013 σε 11 χιλ. το 2018) και στα καταλύματα κατά +13% (από 2 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018) ενώ οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης στην εστίαση αύξηση κατά +33% (από 803 απασχολούμενους το 2013 σε 1 χιλ. το 2018) και στα καταλύματα αύξηση από 0 εργαζόμενους το 2013 σε 342 απασχολούμενους το 2018.

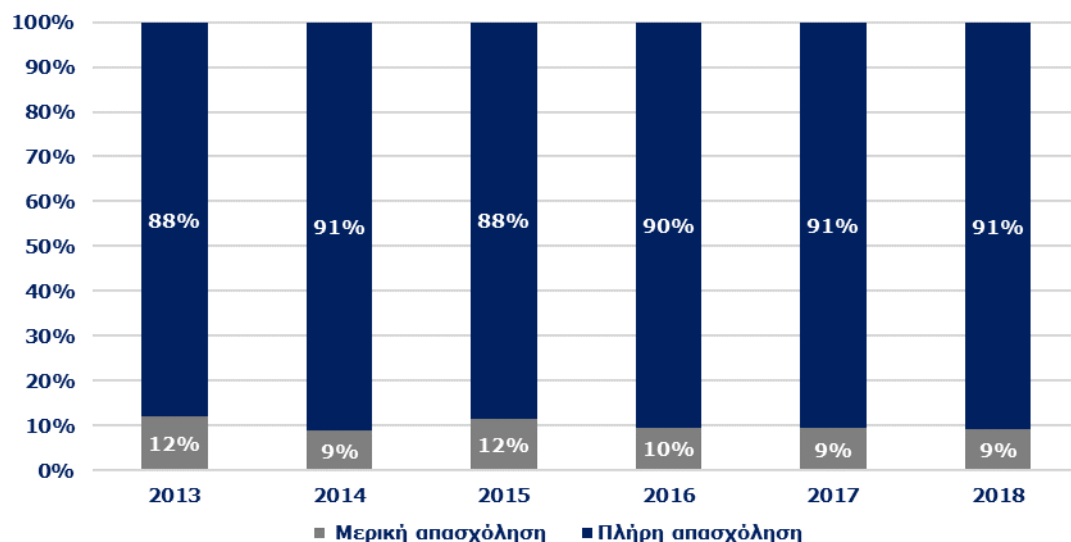
Πίνακας 12: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 - 2018

Κλάδος	Τύπος Απασχόλησης	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Εστίαση	Πλήρης	5.880	6.874	6.995	6.212	8.963	10.628	81%
	Μερική	803	683	919	661	934	1.068	33%
Καταλύματα	Πλήρης	2.127	1.964	1.803	1.833	2.006	2.412	13%
	Μερική	0	0	24	16	192	342	
Ήπειρος	Πλήρης	8.007	8.838	8.797	8.045	10.969	13.040	63%
	Μερική	803	683	944	677	1.126	1.411	76%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους την περίοδο 2013 - 2018, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην εστίαση (από 88% το 2013 σε 91% το 2018) εμφανίζουν υψηλότερο μερίδιο έναντι των μερικής απασχόλησης (από 12% το 2013 σε 9% 2018).

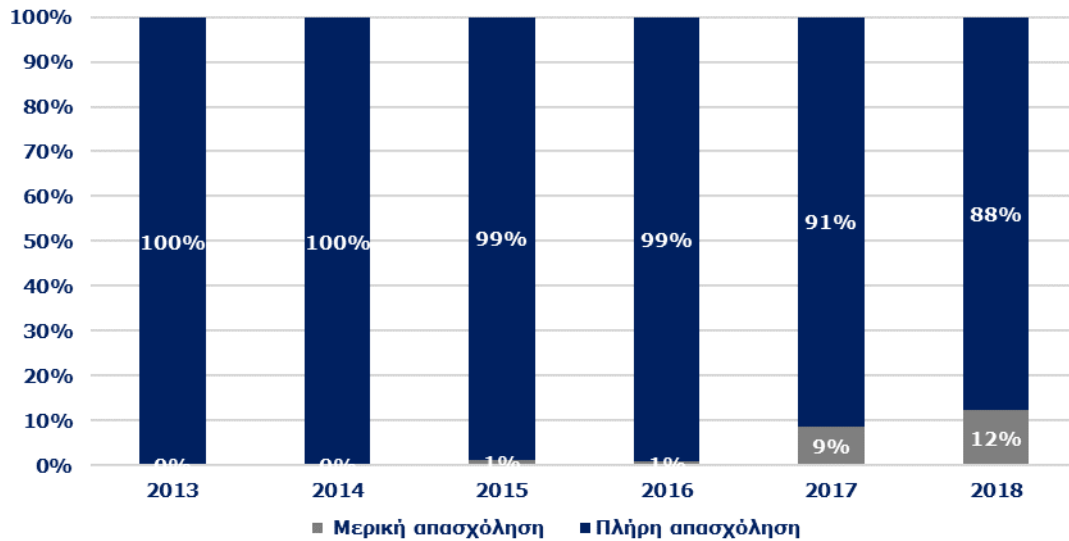
Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην εστίαση ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2013 - 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Παρόμοια είναι η εικόνα στα καταλύματα, με τους απασχολούμενους πλήρους απασχόλησης (από 100% το 2013 σε 88% το 2018) να πλειοψηφούν έναντι των μερικής απασχόλησης (από 0% το 2013 σε 12% το 2018).

Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2013 - 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης για το σύνολο της χώρας την περίοδο 2013 - 2018, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση κατά +35% (από 144 χιλ. το 2013 σε 195 χιλ. το 2018) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +45% (από 115 χιλ. το 2013 σε 167 χιλ. το 2018).

Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2013 - 2018

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	Άνδρας	42.580	49.494	56.957	60.482	53.502	56.745	33%
	Γυναίκα	29.231	36.265	33.135	37.065	38.162	41.402	42%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρας	24.122	26.592	27.499	27.439	26.962	25.942	8%
	Γυναίκα	17.509	18.941	20.568	23.126	21.106	20.898	19%
Κρήτη	Άνδρας	12.879	14.009	16.456	16.236	17.151	18.273	42%
	Γυναίκα	14.750	17.160	18.519	18.748	17.921	20.582	40%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρας	12.698	14.825	15.247	15.782	14.946	15.885	25%
	Γυναίκα	10.836	16.512	13.016	14.292	17.373	19.216	77%
Ιόνια Νησιά	Άνδρας	5.664	6.578	7.709	7.493	9.369	10.743	90%
	Γυναίκα	5.096	5.476	6.988	9.941	10.011	11.630	128%
Θεσσαλία	Άνδρας	8.162	8.122	11.344	13.754	16.148	13.292	63%
	Γυναίκα	4.658	4.940	8.614	9.317	10.521	8.710	87%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρας	8.528	9.786	11.249	10.134	11.226	11.953	40%
	Γυναίκα	6.348	6.097	8.580	6.651	7.104	8.488	34%
Πελοπόννησος	Άνδρας	7.107	9.375	8.120	8.924	11.588	9.602	35%
	Γυναίκα	7.292	6.906	9.406	8.234	8.871	7.887	8%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρας	4.798	7.071	9.180	9.555	8.275	8.959	87%
	Γυναίκα	4.242	5.220	7.549	6.886	6.644	8.169	93%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρας	7.672	6.622	7.124	7.797	9.561	8.886	16%
	Γυναίκα	5.445	5.294	6.976	7.416	8.183	5.914	9%
Ήπειρος	Άνδρας	4.500	5.174	5.887	4.793	6.209	7.355	63%
	Γυναίκα	4.310	4.348	3.854	3.929	5.886	7.096	65%
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρας	2.731	2.398	3.169	4.832	4.578	3.734	37%
	Γυναίκα	2.818	3.656	2.594	2.952	3.642	4.536	61%
Δυτική Μακεδονία	Άνδρας	2.775	2.738	2.539	2.388	2.887	3.226	16%
	Γυναίκα	2.458	3.525	3.262	3.010	2.864	2.604	6%
Ελλάδα	Άνδρας	144.214	162.783	182.480	189.609	192.403	194.595	35%
	Γυναίκα	114.992	134.339	143.059	151.569	158.289	167.132	45%

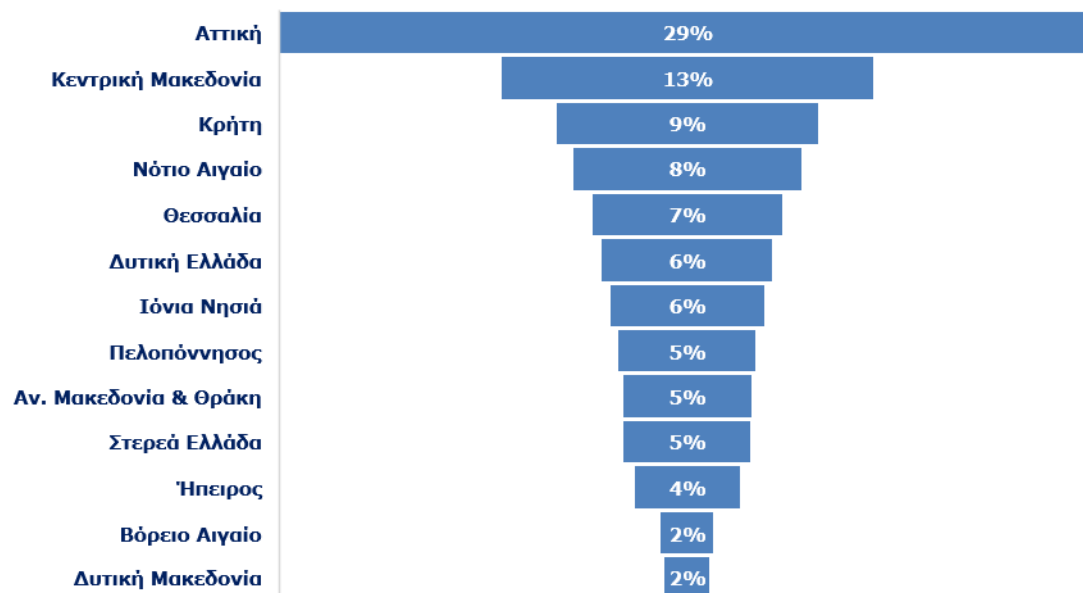
Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, σε όλες τις Περιφέρειες σημειώθηκε αύξηση των ανδρών και γυναικών. Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις στους άνδρες απασχολούμενους καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+90%, από 6 χιλ. το 2013 σε 11 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+87%, από 5 χιλ. το 2013 σε 9 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+63%, από 8 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018) και Ηπείρου (+63%, από 5 χιλ. το 2013 σε 7 χιλ. το 2018) ενώ στις γυναίκες στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+128%, από 5 χιλ. το 2013 σε 12 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας &

Θράκης (+93%, από 4 χιλ. το 2013 σε 8 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+87%, από 5 χιλ. το 2013 σε 9 χιλ. το 2018) και Νοτίου Αιγαίου (+77%, από 11 χιλ. το 2013 σε 19 χιλ. το 2018).

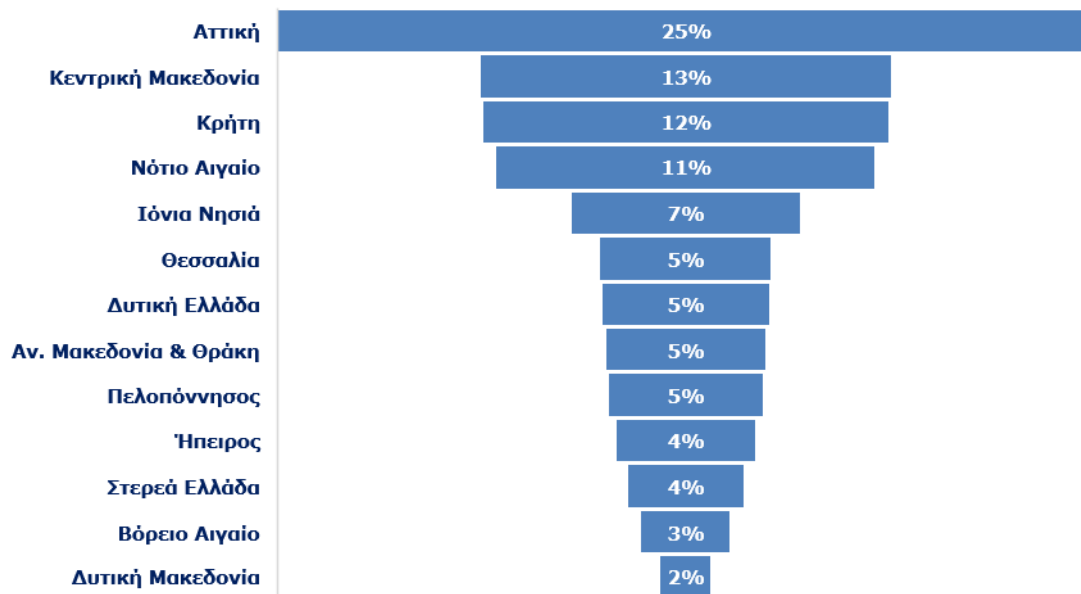
Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (29%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (13%), Κρήτης (9%), Νοτίου Αιγαίου (8%), Θεσσαλίας (7%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Ιονίων Νήσων (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Ηπείρου (4%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Δυτικής Μακεδονίας (2%).

Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

Παρόμοια είναι η εικόνα που καταγράφεται και στην ποσοστιαία κατανομή των γυναικών, με το υψηλότερο ποσοστό να καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (25%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (13%), Κρήτης (12%), Νοτίου Αιγαίου (11%), Ιονίων Νήσων (7%), Θεσσαλίας (5%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Πελοποννήσου (5%), Ηπείρου (4%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Βορείου Αιγαίου (3%) και Δυτικής Μακεδονίας (2%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια, 2018

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Οι άνδρες απασχολούμενοι στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης στην Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2013 – 2018, σημείωσαν αύξηση κατά +63% (από 5 χιλ. το 2013 σε 7 χιλ. το 2018) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +65% (από 4 χιλ. το 2013 σε 7 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση στην εστίαση κατά +75% (από 4 χιλ. το 2013 σε 6 χιλ. το 2018) και στα καταλύματα κατά +20% (από 925 απασχολούμενους το 2013 σε 1 χιλ. το 2018) ενώ οι γυναίκες απασχολούμενες σημείωσαν αύξηση στην εστίαση κατά +76% (από 3 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018) και στα καταλύματα κατά +37% (από 1 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018).

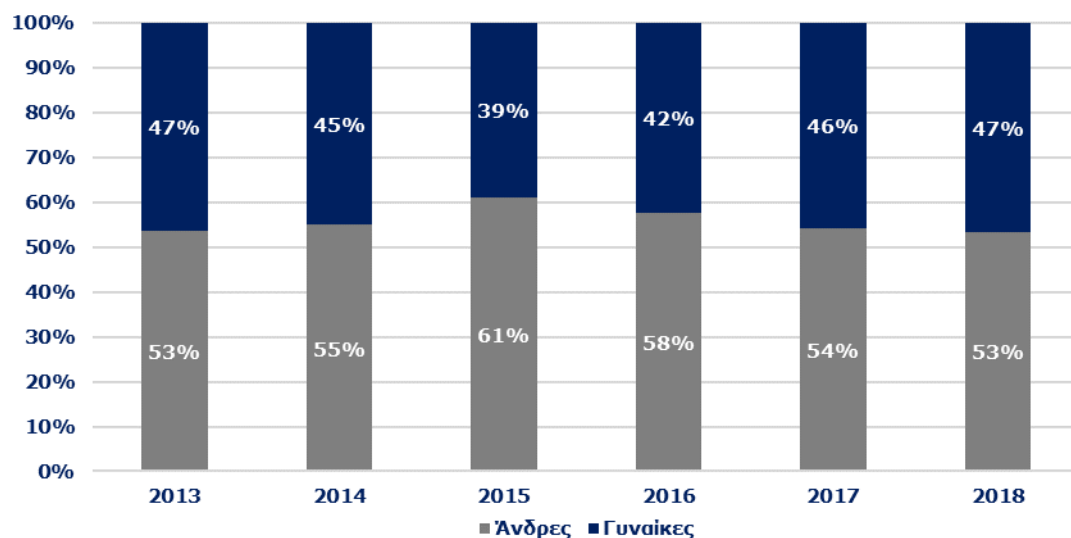
Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 - 2018

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Εστίαση	Άνδρας	3.575	4.157	4.829	3.967	5.366	6.242	75%
	Γυναίκα	3.108	3.400	3.085	2.906	4.532	5.454	76%
Καταλύματα	Άνδρας	925	1.017	1.058	827	843	1.112	20%
	Γυναίκα	1.202	948	769	1.022	1.355	1.642	37%
Ήπειρος	Άνδρας	4.500	5.174	5.887	4.793	6.209	7.355	63%
	Γυναίκα	4.310	4.348	3.854	3.929	5.886	7.096	65%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στην εστίαση την περίοδο 2013 – 2018, οι άνδρες απασχολούμενοι (από 53% το 2013 σε 53% το 2018) εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις γυναίκες (από 47% το 2013 σε 47% το 2018).

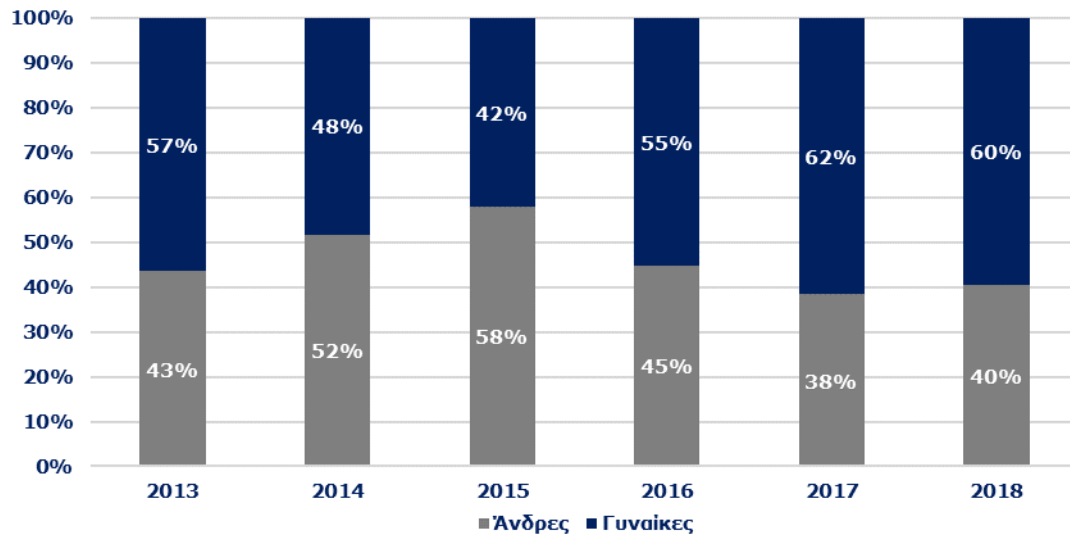
Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε αντίθεση με την εστίαση, οι άνδρες απασχολούμενοι στον κλάδο των καταλυμάτων εμφανίζουν μικρότερα μερίδια (από 43% το 2013 σε 40% το 2018) σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 57% το 2013 σε 60% το 2018), εξαίρεση αποτέλεσαν μόνο τα έτη 2014 (52% άνδρες και 48% γυναίκες) και 2015 (58% άνδρες και 42% γυναίκες).

Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης, παρατηρούμε ότι όλες οι ηλικιακές ομάδες σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2013 – 2018: 15-24 ετών (+57%, από 27 χιλ. το 2013 σε 43 χιλ. το 2018), 25-34 ετών (+35%, από 82 χιλ. το 2013 σε 111 χιλ. το 2018), 35-44 ετών (+17%, από 73 χιλ. το 2013 σε 86 χιλ. το 2018), 45-55 ετών (+56%, από 52 χιλ. το 2013 σε 81 χιλ. το 2018) και 55+ (+65%, από 25 χιλ. το 2013 σε 41 χιλ. το 2018).

Στις επιμέρους Περιφέρειες, όλες οι ηλικιακές ομάδες σημείωσαν αύξηση με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-21% στις ηλικίες 55+), Ηπείρου (-17% στις ηλικίες 45-55 ετών), Βορείου Αιγαίου (-44% στις ηλικίες 35-44 ετών) και Δυτικής Μακεδονίας (-36% και -31% στις ηλικίες 35-44 ετών και 55+ αντίστοιχα).

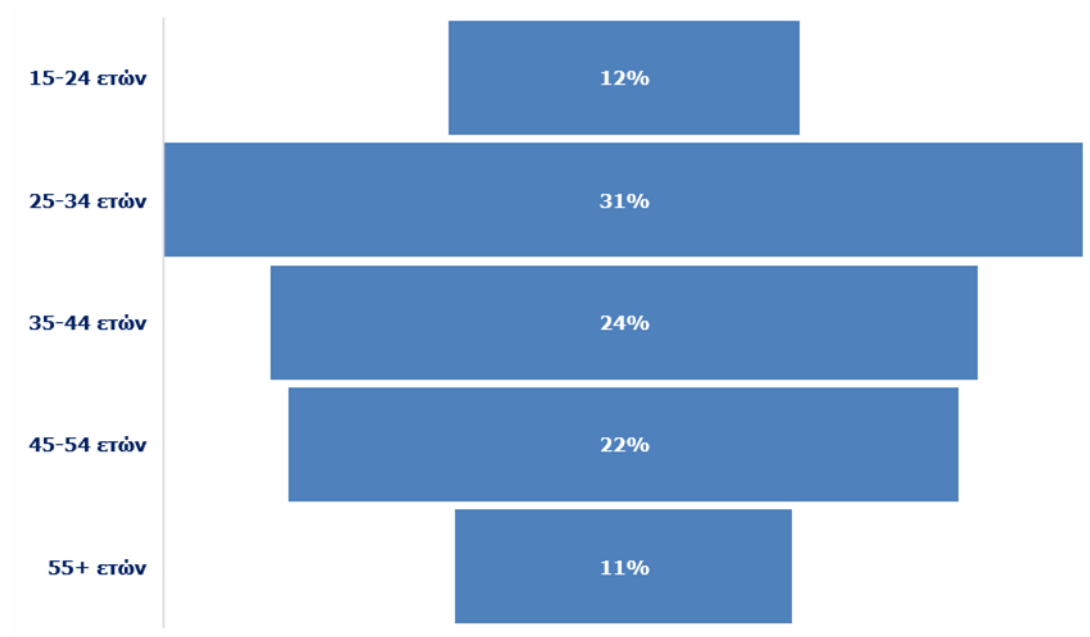
Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2013 – 2018, σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου στις ηλικίες 55+ ετών (+271%, από 659 απασχολούμενους το 2013 σε 2 χιλ. το 2018), Ιονίων Νήσων στις ηλικίες 55+ ετών (+209%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης στις ηλικίες 25-34 ετών (+196%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018), Ηπείρου στις ηλικίες 25-34 ετών (+191%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας στις ηλικίες 55+ ετών (+169%, από 818 απασχολούμενους το 2013 σε 2 χιλ. το 2018) και Θεσσαλίας στις ηλικίες 45-55 ετών (+167%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018).

Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	15-24 ετών	8.222	14.209	11.959	12.179	12.573	13.536	65%
	25-34 ετών	28.869	29.776	33.079	35.726	29.256	38.129	32%
	35-44 ετών	20.673	22.718	22.315	24.678	24.989	22.193	7%
	45-54 ετών	10.249	12.425	16.280	17.161	16.900	17.824	74%
	55+ ετών	3.797	6.631	6.459	7.804	7.945	6.465	70%
Κεντρική Μακεδονία	15-24 ετών	4.766	4.558	5.304	4.943	5.399	5.440	14%
	25-34 ετών	12.931	14.649	15.829	16.460	15.437	13.744	6%
	35-44 ετών	10.164	11.364	10.099	12.531	12.200	10.362	2%
	45-54 ετών	10.095	9.537	9.687	9.817	10.214	12.333	22%
	55+ ετών	3.673	5.425	7.148	6.814	4.819	4.962	35%
Κρήτη	15-24 ετών	2.281	3.597	3.510	3.618	3.911	4.676	105%
	25-34 ετών	8.282	8.805	8.181	9.340	10.120	10.697	29%
	35-44 ετών	7.655	9.145	11.160	9.500	10.113	9.957	30%
	45-54 ετών	5.910	6.535	8.379	8.232	7.147	9.667	64%
	55+ ετών	3.500	3.088	3.745	4.294	3.780	3.858	10%
Νότιο Αιγαίο	15-24 ετών	2.641	3.579	3.239	3.497	3.562	3.548	34%
	25-34 ετών	8.035	10.260	9.631	8.181	8.202	8.173	2%
	35-44 ετών	4.741	7.004	8.058	8.116	7.600	7.490	58%
	45-54 ετών	5.159	7.154	4.635	6.316	8.989	10.261	99%
	55+ ετών	2.959	3.340	2.700	3.963	3.965	5.628	90%
Ιόνια Νησιά	15-24 ετών	1.094	1.188	1.290	1.765	1.779	1.889	73%
	25-34 ετών	1.815	3.157	3.077	3.853	3.605	3.668	102%
	35-44 ετών	3.706	3.144	3.270	4.268	5.192	6.260	69%
	45-54 ετών	2.583	2.657	3.369	4.233	5.353	5.728	122%
	55+ ετών	1.562	1.909	3.691	3.316	3.451	4.828	209%
Θεσσαλία	15-24 ετών	1.291	1.854	1.935	2.386	4.451	3.214	149%
	25-34 ετών	3.207	3.252	8.165	6.908	6.448	6.222	94%
	35-44 ετών	4.702	4.383	3.835	6.295	7.303	5.323	13%
	45-54 ετών	1.790	1.977	4.242	4.966	5.094	4.771	167%
	55+ ετών	1.829	1.596	1.781	2.515	3.372	2.472	35%
Δυτική Ελλάδα	15-24 ετών	1.724	2.211	3.541	2.638	2.126	2.151	25%
	25-34 ετών	4.888	5.589	7.158	5.465	6.326	8.044	65%
	35-44 ετών	4.355	3.754	4.544	3.775	4.008	4.551	5%
	45-54 ετών	3.092	3.356	2.644	2.966	4.031	3.495	13%
	55+ ετών	818	973	1.942	1.940	1.839	2.200	169%
Πελοπόννησος	15-24 ετών	865	1.589	1.553	1.321	1.702	1.051	21%
	25-34 ετών	4.357	5.450	5.320	4.433	5.925	4.473	3%
	35-44 ετών	4.944	4.104	5.058	4.905	5.982	5.954	20%
	45-54 ετών	2.701	3.444	3.532	4.300	4.198	3.813	41%
	55+ ετών	1.532	1.693	2.063	2.199	2.652	2.198	44%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24 ετών	1.118	1.025	1.367	2.031	2.061	2.548	128%
	25-34 ετών	1.793	2.844	4.406	4.489	3.557	5.310	196%
	35-44 ετών	3.060	3.483	4.579	4.022	3.716	3.425	12%
	45-54 ετών	2.234	2.701	3.439	3.741	3.772	3.951	77%
	55+ ετών	834	2.237	2.937	2.158	1.812	1.893	127%
Στερεά Ελλάδα	15-24 ετών	1.836	1.276	1.346	1.449	2.865	1.932	5%
	25-34 ετών	3.834	4.384	5.009	3.943	5.264	3.824	0%
	35-44 ετών	2.684	2.324	3.251	3.864	3.833	4.083	52%
	45-54 ετών	2.913	2.376	2.649	3.798	3.654	3.501	20%
	55+ ετών	1.849	1.555	1.844	2.160	2.128	1.459	-21%
Ήπειρος	15-24 ετών	767	667	344	761	816	1.556	103%
	25-34 ετών	1.628	2.888	3.262	2.161	2.563	4.733	191%
	35-44 ετών	2.521	2.558	2.880	2.606	3.528	3.793	50%
	45-54 ετών	2.676	2.469	1.954	2.090	2.628	2.232	-17%
	55+ ετών	1.218	940	1.302	1.104	2.561	2.137	75%
Βόρειο Αιγαίο	15-24 ετών	295	573	1.121	1.334	576	608	106%
	25-34 ετών	1.634	1.929	1.770	1.760	1.871	2.240	37%
	35-44 ετών	1.742	1.635	1.227	1.671	1.096	969	-44%
	45-54 ετών	1.217	1.113	873	1.821	2.418	2.009	65%
	55+ ετών	659	803	772	1.199	2.261	2.444	271%
Δυτική Μακεδονία	15-24 ετών	290	692	865	751	779	473	63%
	25-34 ετών	983	1.328	1.268	1.914	1.917	2.014	105%
	35-44 ετών	2.125	2.443	1.805	1.237	897	1.359	-36%
	45-54 ετών	1.301	994	1.011	1.364	1.523	1.614	24%
	55+ ετών	535	806	851	132	635	371	-31%
Ελλάδα	15-24 ετών	27.191	37.018	37.375	38.673	42.602	42.622	57%
	25-34 ετών	82.257	94.312	106.155	104.634	100.490	111.271	35%
	35-44 ετών	73.072	78.058	82.081	87.468	90.458	85.721	17%
	45-54 ετών	51.920	56.738	62.693	70.804	75.923	81.199	56%
	55+ ετών	24.765	30.996	37.235	39.599	41.219	40.914	65%

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχει η ηλικιακή ομάδα 25-34 ετών (31%) και ακολουθούν οι ηλικίες 35-44 ετών (24%), 45-55 ετών (22%), 15-24 ετών (12%) και 55+ ετών (11%).

Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης στην Ελλάδα ανά ηλικιακή ομάδα, 2018

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης

Όλες οι ηλικιακές ομάδες των απασχολούμενων στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και εστίασης στην Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσαν την περίοδο 2013 – 2018 αύξηση, με εξαίρεση τις ηλικίες 45-54 ετών (-17%, από 3 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018). Συγκεκριμένα: 15-24 ετών (+103%, από 767 απασχολούμενους το 2013 σε 2 χιλ. το 2018), 25-34 ετών (+191%, από 2 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018), 35-44 ετών (+50%, από 3 χιλ. το 2013 σε 4 χιλ. το 2018) και 55+ ετών (+75%, από 1 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι ηλικιακές ομάδες στους κλάδους της εστίασης και των καταλυμάτων σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις ηλικίες 45-54 ετών (Εστίαση: -6%, από 2 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018 και Καταλύματα: -37%, από 944 απασχολούμενους το 2013 σε 597 απασχολούμενους το 2018).

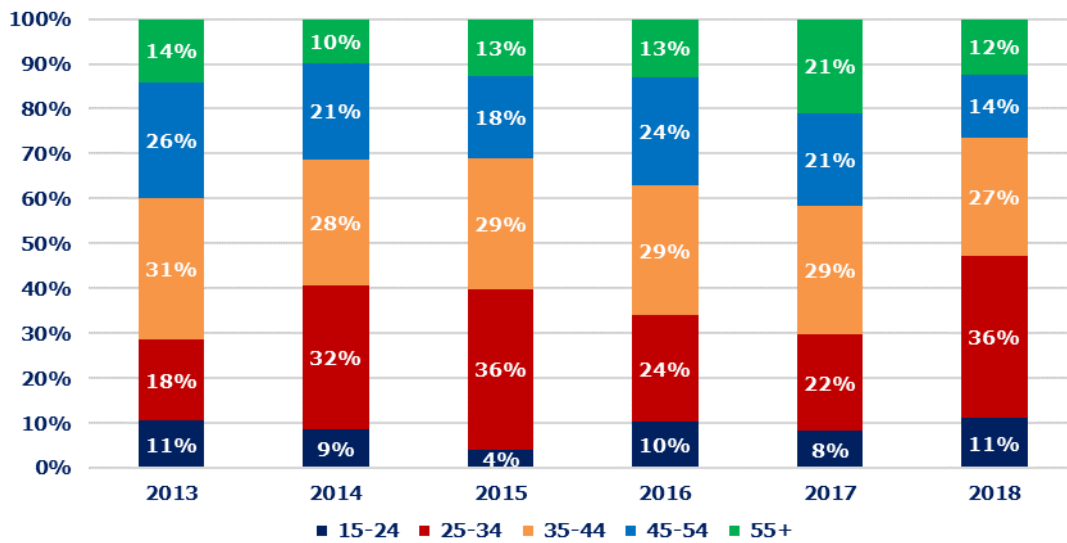
Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2013 - 2018

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Εστίαση	15-24 ετών	710	650	326	707	816	1.318	86%
	25-34 ετών	1.208	2.415	2.835	1.635	2.139	4.195	247%
	35-44 ετών	2.096	2.137	2.298	1.991	2.821	3.104	48%
	45-54 ετών	1.732	1.615	1.447	1.656	2.044	1.634	-6%
	55+ ετών	937	740	1.009	884	2.077	1.446	54%
Καταλύματα	15-24 ετών	57	17	18	54	0	238	316%
	25-34 ετών	420	473	427	526	424	538	28%
	35-44 ετών	425	421	582	615	707	690	62%
	45-54 ετών	944	854	507	433	583	597	-37%
	55+ ετών	282	199	293	220	484	692	145%
Ήπειρος	15-24 ετών	767	667	344	761	816	1.556	103%
	25-34 ετών	1.628	2.888	3.262	2.161	2.563	4.733	191%
	35-44 ετών	2.521	2.558	2.880	2.606	3.528	3.793	50%
	45-54 ετών	2.676	2.469	1.954	2.090	2.628	2.232	-17%
	55+ ετών	1.218	940	1.302	1.104	2.561	2.137	75%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση για την Περιφέρεια Ηπείρου, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 25-34 ετών (από 18% το 2013 σε 36% το 2018) και 35-44 ετών (από 31% το 2013 σε 27% το 2018). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικιακές ομάδες 15-24 ετών (από 11% το 2013 σε 11% το 2018), 45-54 ετών (από 26% το 2013 σε 14% το 2018) και 55+ ετών (από 14% το 2013 σε 12% το 2018).

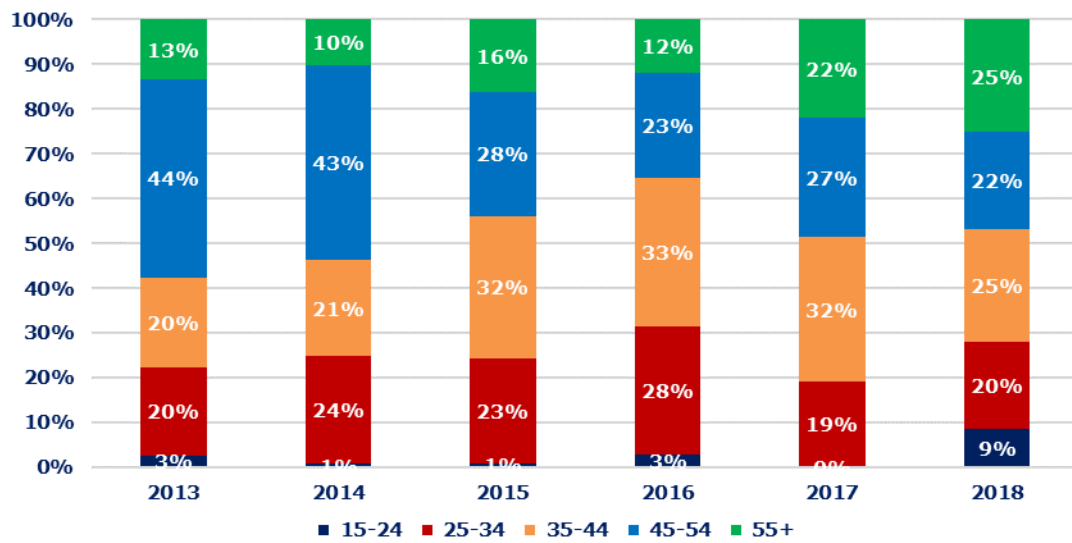
Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Ηπείρου, 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στα καταλύματα για την Περιφέρεια Ηπείρου, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 25-34 ετών (από 20% το 2013 σε 20% το 2018), 35-44 ετών (από 20% το 2013 σε 25% το 2018) και 45-54 ετών (από 44% το 2013 σε 22% το 2018). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικιακές ομάδες 15-24 ετών (από 3% το 2013 σε 9% το 2018) και 55+ ετών (από 13% το 2013 σε 25% το 2018). Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση που σημειώνεται στα μερίδια των απασχολούμενων στις ηλικίες 55+ ετών οι οποίοι την περίοδο 2013 - 2018 σχεδόν διπλασιάζουν το μερίδιό τους. Τέλος, τα έτη 2017 και 2018 παρατηρούμε ισοκατανομή μεταξύ των ηλικιακών ομάδων, εξαίρεση αποτελούν οι ηλικίες 15-24 ετών που καταγράφουν μικρά μερίδια για όλη την εξεταζόμενη περίοδο.

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Ηπείρου, 2018

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε μείωση κατά -31% (από 1.330 χιλ. το 2013 σε 915 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους, με εξαίρεση την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου που κατέγραψε αύξηση (+10%, από 19 χιλ. το 2013 σε 20 χιλ. το 2018). Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις καταγράφονται στις Περιφέρειες Κρήτης (-46%, από 71 χιλ. το 2013 σε 38 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-41%, από 68 χιλ. το 2013 σε 40 χιλ. το 2018), Αττικής (-35%, από 527 χιλ. το 2013 σε 342 χιλ. το 2018), Πελοποννήσου (-35%, από 54 χιλ. το 2013 σε 35 χιλ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (-34%, από 67 χιλ. το 2013 σε 45 χιλ. το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (-30%, από 239 χιλ. το 2013 σε 168 χιλ. το 2018), Ηπείρου (-30%, από 39 χιλ. το 2013 σε 27 χιλ. το 2018) και Θεσσαλίας (-29%, από 80 χιλ. το 2013 σε 57 χιλ. το 2018). Οι χαμηλότερες μειώσεις καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-10%, από 36 χιλ. το 2013 σε 32 χιλ. το 2018), Ιονίων Νήσων (-11%, από 17 χιλ. το 2013 σε 15 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-14%, από 80 χιλ. το 2013 σε 69 χιλ. το 2018) και Νοτίου Αιγαίου (-20%, από 33 χιλ. το 2013 σε 27 χιλ. το 2018).

Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2018, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Κρήτης (13%) και Πελοποννήσου (14%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (27%) και Δυτικής Ελλάδας (24%).

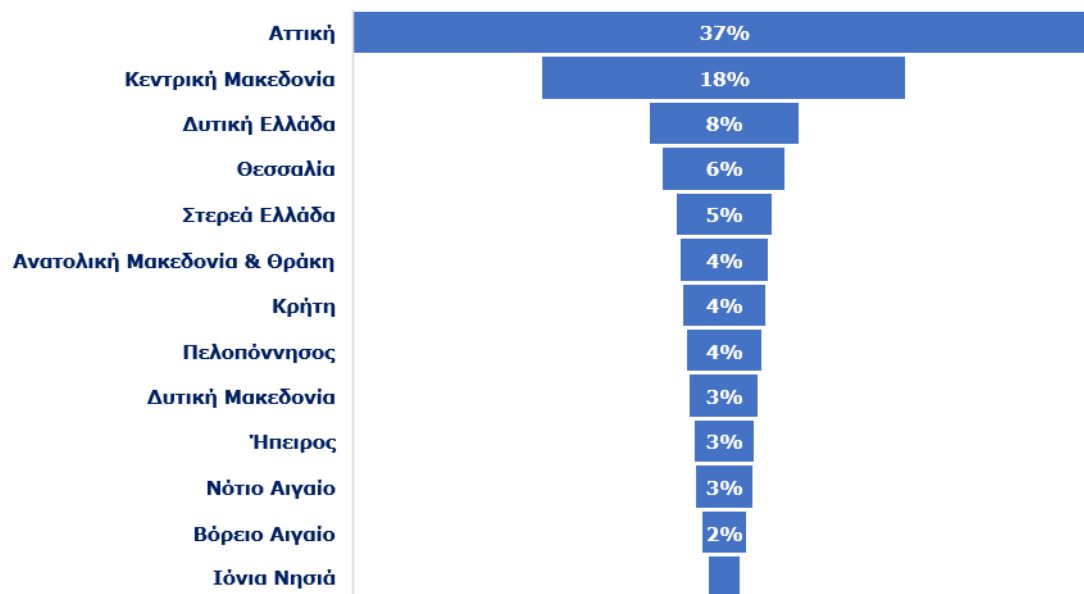
Πίνακας 17: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 και 2018

Περιφέρεια	2013		2018		%Δ των ανέργων 2013 - 2018
	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	
Αττική	527	29%	342	20%	-35%
Κεντρική Μακεδονία	239	30%	168	21%	-30%
Δυτική Ελλάδα	80	28%	69	24%	-14%
Θεσσαλία	80	25%	57	18%	-29%
Στερεά Ελλάδα	67	28%	45	19%	-34%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	68	27%	40	16%	-41%
Κρήτη	71	25%	38	13%	-46%
Πελοπόννησος	54	22%	35	14%	-35%
Δυτική Μακεδονία	36	32%	32	27%	-10%
Ήπειρος	39	27%	27	20%	-30%
Νότιο Αιγαίο	33	21%	27	17%	-20%
Βόρειο Αιγαίο	19	22%	20	22%	10%
Ιόνια Νησιά	17	18%	15	16%	-11%
Σύνολο	1.330	27%	915	19%	-31%

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (37%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (18%), Δυτικής Ελλάδας (8%), Θεσσαλίας (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4%), Κρήτης (4%), Πελοποννήσου (4%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια Ηπείρου καταγράφει το 3% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2013 - 2018 μείωση κατά -30% (από 39 χιλ. το 2013 σε 27 χιλ. το 2018). Από την άλλη πλευρά εμφανίζει το 2018 και το 5^ο υψηλότερο ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (20% έναντι 27% το 2013) στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2018

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό³ Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 18: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Περιφέρεια		Ξενοδοχειακό Δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018					
		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	175	406	560	1.005	288	2.434
	Δωμάτια	23.502	33.531	21.285	25.382	4.371	108.071
	Κλίνες	50.092	67.537	43.268	50.918	8.673	220.488
Κρήτη	Μονάδες	107	286	421	717	226	1.757
	Δωμάτια	18.685	26.701	16.713	19.882	5.246	87.227
	Κλίνες	40.033	54.775	35.375	43.548	11.112	184.843
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	31	141	246	559	90	1.067
	Δωμάτια	4.749	13.230	14.346	16.182	1.680	50.187
	Κλίνες	9.917	26.961	28.790	33.468	3.478	102.614
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	49	121	293	461	467	1.391
	Δωμάτια	8.385	8.661	10.636	10.856	8.942	47.480
	Κλίνες	18.222	17.554	21.836	21.761	18.478	97.851
Αττική	Μονάδες	34	118	146	295	128	721
	Δωμάτια	6.435	9.132	6.969	9.065	2.519	34.120
	Κλίνες	12.191	17.221	13.028	16.761	4.766	63.967
Πελοπόννησος	Μονάδες	22	135	242	313	93	805
	Δωμάτια	2.919	4.047	6.675	6.126	1.098	20.865
	Κλίνες	6.388	8.442	13.878	11.927	2.139	42.774
Θεσσαλία	Μονάδες	27	129	148	266	98	668
	Δωμάτια	1.200	3.192	3.884	5.351	1.636	15.263
	Κλίνες	2.587	6.610	7.804	10.791	3.277	31.069
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	12	46	154	319	96	627
	Δωμάτια	766	3.009	4.091	7.098	1.696	16.660
	Κλίνες	1.752	6.103	8.064	13.502	3.269	32.690
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	12	35	106	187	86	426
	Δωμάτια	1.049	1.929	3.211	3.918	1.492	11.599
	Κλίνες	2.134	3.967	6.572	7.791	2.827	23.291
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	6	40	136	188	59	429
	Δωμάτια	782	1.575	4.191	4.145	844	11.537
	Κλίνες	1.655	3.209	8.451	8.406	1.660	23.381
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	5	41	106	138	28	318
	Δωμάτια	2.070	2.498	2.989	2.920	313	10.790
	Κλίνες	4.606	4.875	5.932	5.562	607	21.582
Ήπειρος	Μονάδες	13	97	168	160	32	470
	Δωμάτια	1.042	1.720	2.983	2.730	520	8.995
	Κλίνες	2.191	3.894	6.198	5.416	1.007	18.706
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	3	17	67	38	8	133
	Δωμάτια	61	383	1.733	675	169	3.021
	Κλίνες	137	834	3.666	1.409	460	6.506
Σύνολο	Μονάδες	496	1.612	2.793	4.646	1.699	11.246
	Δωμάτια	71.645	109.608	99.706	114.330	30.526	425.815
	Κλίνες	151.905	221.982	202.862	231.260	61.753	869.762

Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

³ Τα στοιχεία του Ξενοδοχειακού δυναμικού προέρχονται από την βάση δεδομένων (βάσει ΑΦΜ) του Μητρώου Τουριστικών Επιχειρήσεων και του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου.

Η Ελλάδα το 2018 διέθετε 11.246 ξενοδοχειακές μονάδες με 425.815 δωμάτια και 869.762 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 66% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (7.370 ξενοδοχειακές μονάδες).

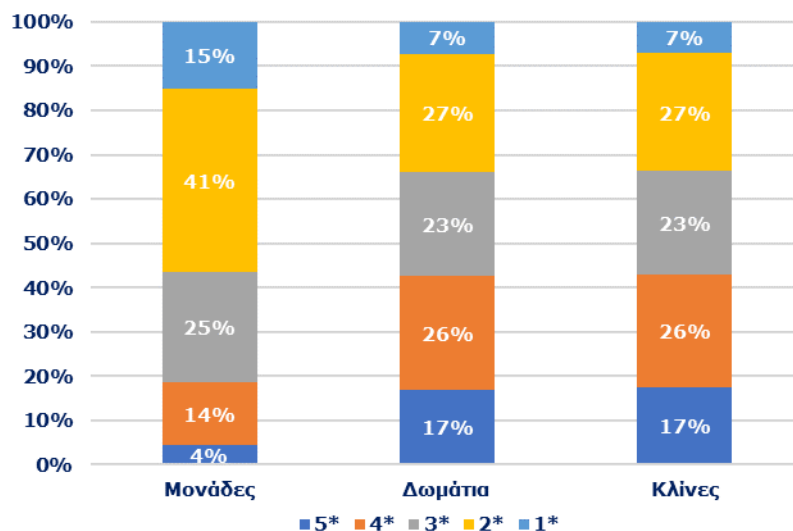
Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (41%) και 3* (25%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (4%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (14%) και 1* (15%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη με τα 4* και τα 2* να αντιπροσωπεύουν το 26% και 27% αντίστοιχα, τα 3* το 23%, τα 5* το 17% και τα 1* μόλις το 7%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* 17%, 4* 26%, 3* 23%, 2* 27% και 1* 7%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 4% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 17% των δωματίων και το 17% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (35%) και της Κρήτης (22%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 57% του συνόλου.

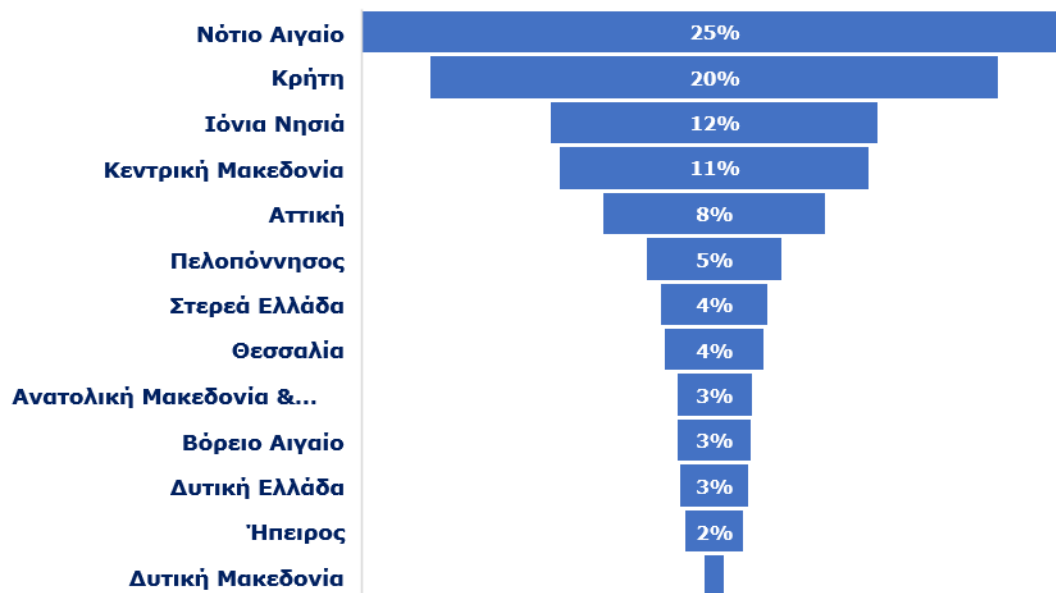
Διάγραμμα 22: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

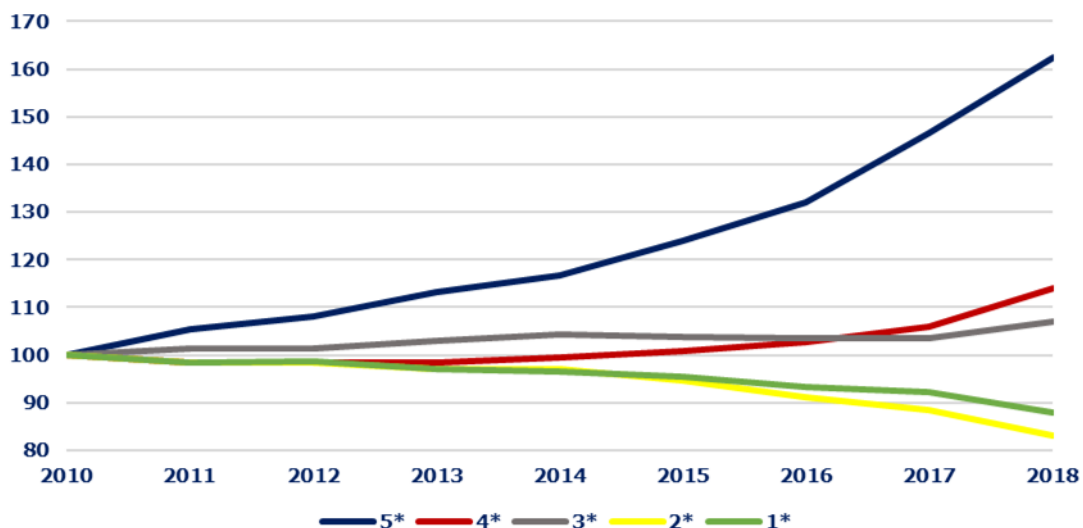
Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής αντιπροσωπεύουν το 77% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2018

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010 - 2018, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+62%), 4* (+14%) και 3* (+7%) και μείωση στα 2* (-17%) και 1* (-12%).

Διάγραμμα 24: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010 - 2018

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2018 το 4% των μονάδων, το 2% των δωματίων και το 2% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 470 μονάδες με 8.995 δωμάτια και 18.706 κλίνες.

Πίνακας 19: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ							
Ξενοδοχειακό δυναμικό 2018							
Ενότητα		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Ιωάννινα	Μονάδες	10	64	106	64	7	251
	Δωμάτια	714	700	1.287	1.112	104	3.917
	Κλίνες	1.532	1.583	2.744	2.205	189	8.253
Πρέβεζα	Μονάδες	1	18	31	64	14	128
	Δωμάτια	110	485	943	1.233	231	3.002
	Κλίνες	218	1.144	1.908	2.409	467	6.146
Θεσπρωτία	Μονάδες	2	13	25	24	10	74
	Δωμάτια	218	380	635	307	179	1.719
	Κλίνες	441	821	1.311	644	341	3.558
Άρτα	Μονάδες	0	2	6	8	1	17
	Δωμάτια	0	155	118	78	6	357
	Κλίνες	0	346	235	158	10	749
Σύνολο	Μονάδες	13	97	168	160	32	470
	Δωμάτια	1.042	1.720	2.983	2.730	520	8.995
	Κλίνες	2.191	3.894	6.198	5.416	1.007	18.706

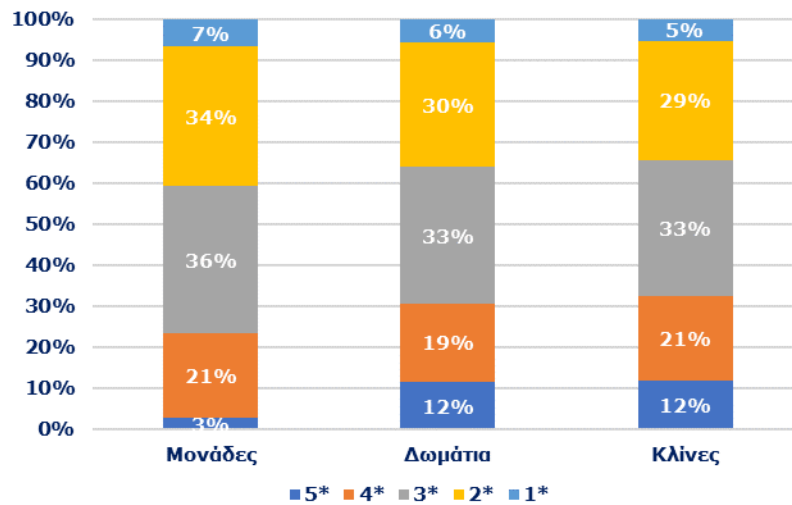
Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 3* (36%), 2* (34%) και 4* (21%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (3%) και 1* (7%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανομημένη, 5* (12%), 4* (19%), 3* (33%), 2* (30%) και 1* (6%).

Παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες, 5* (12%), 4* (21%), 3* (33%), 2* (29%) και 1* (5%).

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι τα 5*, παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 3% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 12% των δωματίων και το 12% των κλινών.

Διάγραμμα 25: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2018

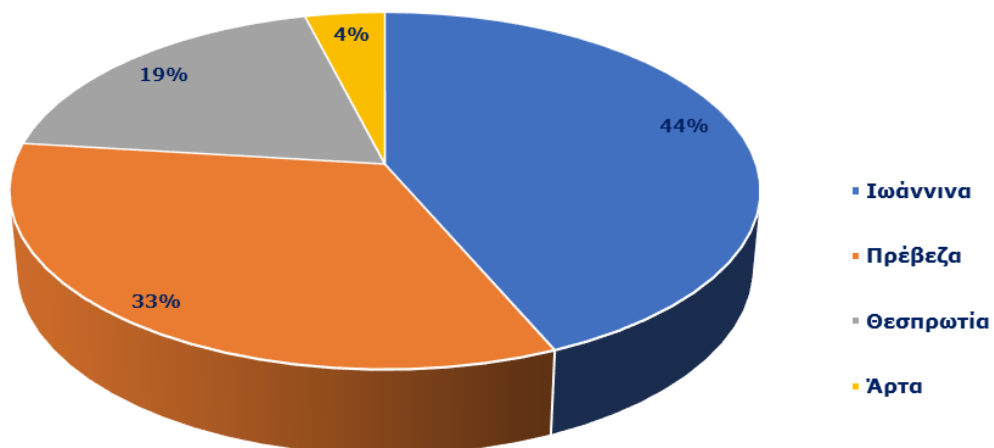

Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Ιωαννίνων αντιπροσωπεύει το 44% των δωματίων της Περιφέρειας με 251 μονάδες, 3.917 δωμάτια και 8.253 κλίνες,
- Η Ενότητα Πρέβεζας διαθέτει το 33% του δυναμικού της Περιφέρειας με 128 μονάδες, 3.002 δωμάτια και 6.146 κλίνες,
- Η Ενότητα Θεσπρωτίας αντιπροσωπεύει το 19% του δυναμικού της Περιφέρειας με 74 μονάδες, 1.719 δωμάτια και 3.558 κλίνες και
- Η Ενότητα Άρτας διαθέτει το 4% του δυναμικού με 17 μονάδες, 357 δωμάτια και 749 κλίνες.

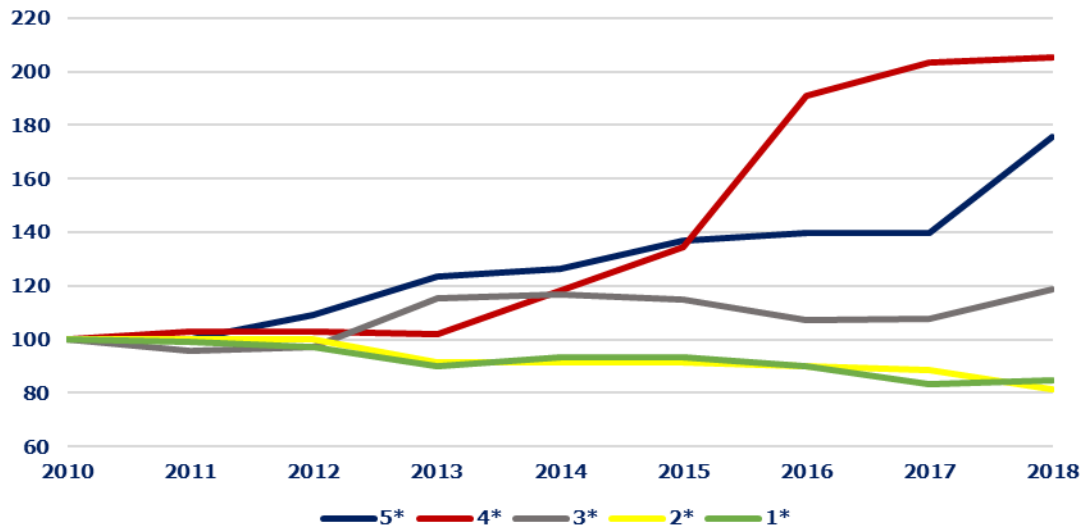
Διάγραμμα 26: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2010 – 2018, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+76%), 4* (+106%) και 3* (+19%) και μείωση στα 2* (-19%) και 1* (-15%).

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Ηπείρου (2010=100), 2010 – 2018

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2018

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 20: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2018						
Περιφέρεια		4Κ	3Κ	2Κ	1Κ	Σύνολο
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	585	2.067	3.524	1.157	7.333
	Δωμάτια	4.591	15.959	23.649	6.847	51.046
	Κλίνες	11.132	37.025	53.270	15.121	116.548
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	978	1.859	1.128	4.068
	Δωμάτια	869	7.697	13.272	7.249	29.087
	Κλίνες	2.144	17.229	31.759	17.207	68.339
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	814	2.080	1.226	4.277
	Δωμάτια	1.320	5.781	12.506	6.347	25.954
	Κλίνες	3.296	14.439	29.626	15.103	62.464
Κρήτη	Μονάδες	144	1.208	1.532	525	3.409
	Δωμάτια	1.254	9.374	10.548	3.131	24.307
	Κλίνες	3.025	22.344	23.903	7.015	56.287
Θεσσαλία	Μονάδες	56	390	954	361	1.761
	Δωμάτια	465	2.364	6.320	2.257	11.406
	Κλίνες	1.253	5.836	14.433	4.971	26.493
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	450	535	241	1.275
	Δωμάτια	346	3.587	3.516	1.291	8.740
	Κλίνες	826	7.842	7.665	2.730	19.063
Ήπειρος	Μονάδες	133	480	523	193	1.329
	Δωμάτια	1.200	2.880	2.917	998	7.995
	Κλίνες	2.952	7.238	6.766	2.208	19.164
Πελοπόννησος	Μονάδες	66	417	626	199	1.308
	Δωμάτια	508	2.850	3.586	953	7.897
	Κλίνες	1.336	6.962	8.683	2.313	19.294
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	212	678	242	1.157
	Δωμάτια	240	1.553	4.234	1.324	7.351
	Κλίνες	549	3.948	9.876	2.851	17.224
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	12	162	693	131	998
	Δωμάτια	70	1.219	4.655	735	6.679
	Κλίνες	199	2.962	10.364	1.559	15.084
Αττική	Μονάδες	124	133	339	183	779
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.445	1.029	5.918
	Κλίνες	2.863	2.786	5.369	2.280	13.298
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	106	45	274
	Δωμάτια	141	731	644	232	1.748
	Κλίνες	345	1.674	1.503	543	4.065
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	21	41	41	3	106
	Δωμάτια	138	295	278	14	725
	Κλίνες	292	647	641	33	1.613
Σύνολο	Μονάδες	1.496	7.454	13.490	5.634	28.074
	Δωμάτια	12.353	55.523	88.570	32.407	188.853
	Κλίνες	30.212	130.932	203.858	73.934	438.936

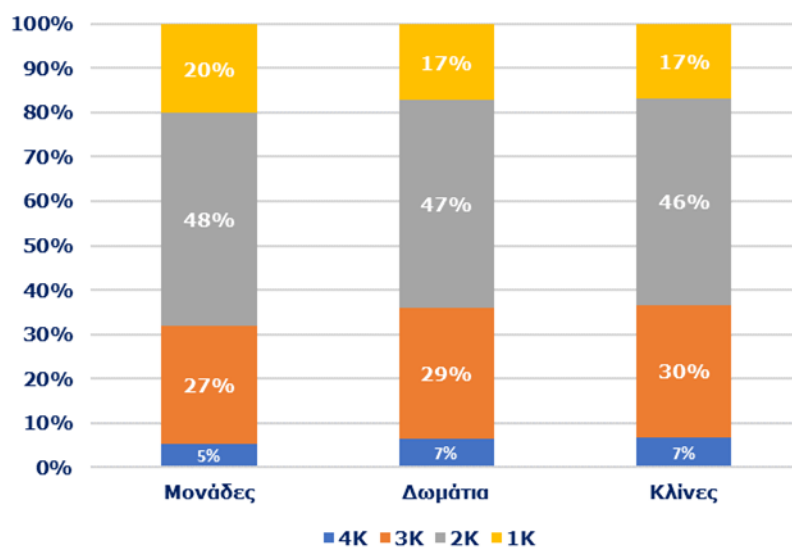
Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2018 διέθετε 28.074 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 188.853 δωμάτια και 438.936 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2018 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.848 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2K (48%), 3K (27%) και 1K (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4K (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (7%), 3K (29%), 2K (47%) και 1K (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (7%), 3K (30%), 2K (46%) και 1K (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 5% των μονάδων κατέχουν το 18% των δωματίων και το 19% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4K δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 28: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2018

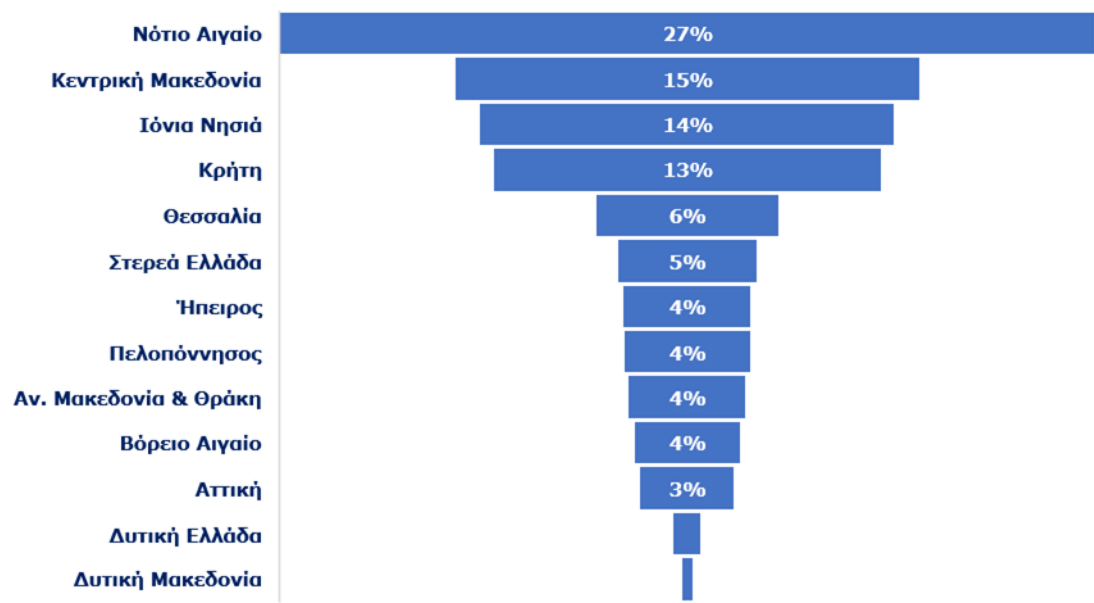

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4K έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (39%), Ιονίων Νήσων (10%), Κρήτης (10%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4K. Ενώ οι Περιφέρειες με την μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3K είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68%.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 29: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2018 το 5% των μονάδων, το 4% των δωματίων και το 4% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 1.329 μονάδες με 7.995 δωμάτια και 19.164 κλίνες.

Πίνακας 21: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

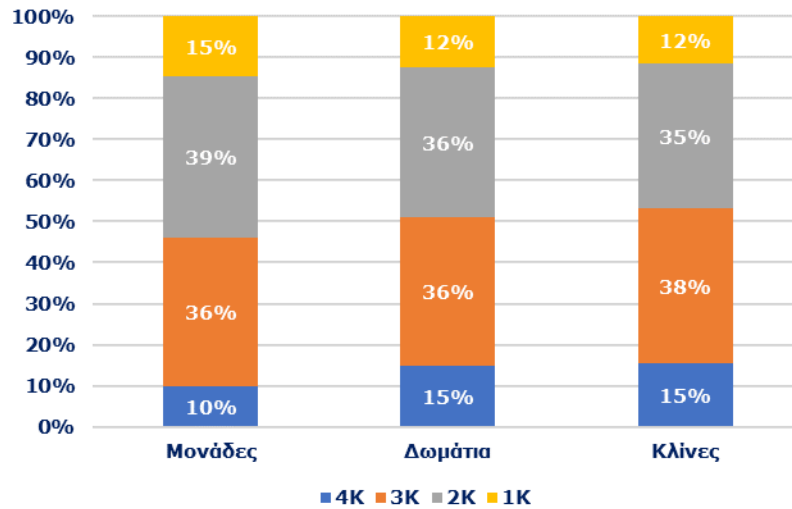
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ						
Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2018						
Ενότητα		4Κ	3Κ	2Κ	1Κ	Σύνολο
Πρέβεζας	Μονάδες	79	263	301	114	757
	Δωμάτια	825	1.704	1.833	618	4.980
	Κλίνες	2.057	4.357	4.237	1.389	12.040
Θεσπρωτίας	Μονάδες	24	118	131	57	330
	Δωμάτια	170	544	677	278	1.669
	Κλίνες	419	1.438	1.607	591	4.055
Ιωαννίνων	Μονάδες	24	92	85	22	223
	Δωμάτια	164	591	378	102	1.235
	Κλίνες	376	1.348	864	228	2.816
Άρτας	Μονάδες	6	7	6	0	19
	Δωμάτια	41	41	29	0	111
	Κλίνες	100	95	58	0	253
Σύνολο	Μονάδες	133	480	523	193	1.329
	Δωμάτια	1.200	2.880	2.917	998	7.995
	Κλίνες	2.952	7.238	6.766	2.208	19.164

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 2Κ (39%) και 3Κ (36%) και χαμηλή στις μονάδες με 4Κ (10%) και 1Κ (15%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4Κ (15%), 3Κ (36%), 2Κ (37%) και 1Κ (12%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (15%), 3Κ (38%), 2Κ (35%) και 1Κ (12%).

Διάγραμμα 30: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2018

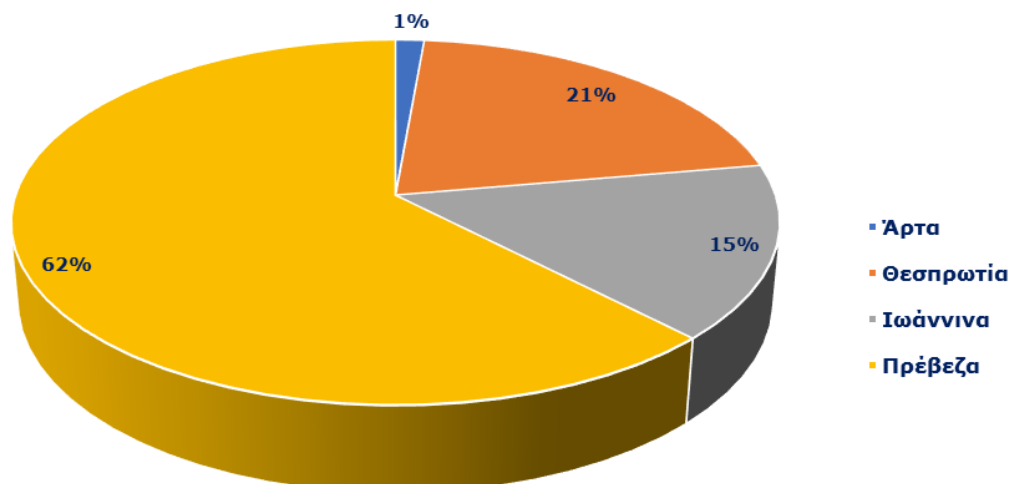

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Πρέβεζας αντιπροσωπεύει το 62% του δυναμικού δωματίων της Περιφέρειας με 757 μονάδες, 4.980 δωμάτια και 12.040 κλίνες,
- Η Ενότητα Θεσπρωτίας διαθέτει το 21% του δυναμικού της Περιφέρειας με 330 μονάδες, 1.669 δωμάτια και 4.055 κλίνες,
- Η Ενότητα Ιωαννίνων αντιπροσωπεύει το 15% του δυναμικού της Περιφέρειας με 223 μονάδες, 1.235 δωμάτια και 2.816 κλίνες και
- Η Ενότητα Άρτας διαθέτει το 1% του δυναμικού με 19 μονάδες, 111 δωμάτια και 253 κλίνες.

Διάγραμμα 31: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Επίσης, η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

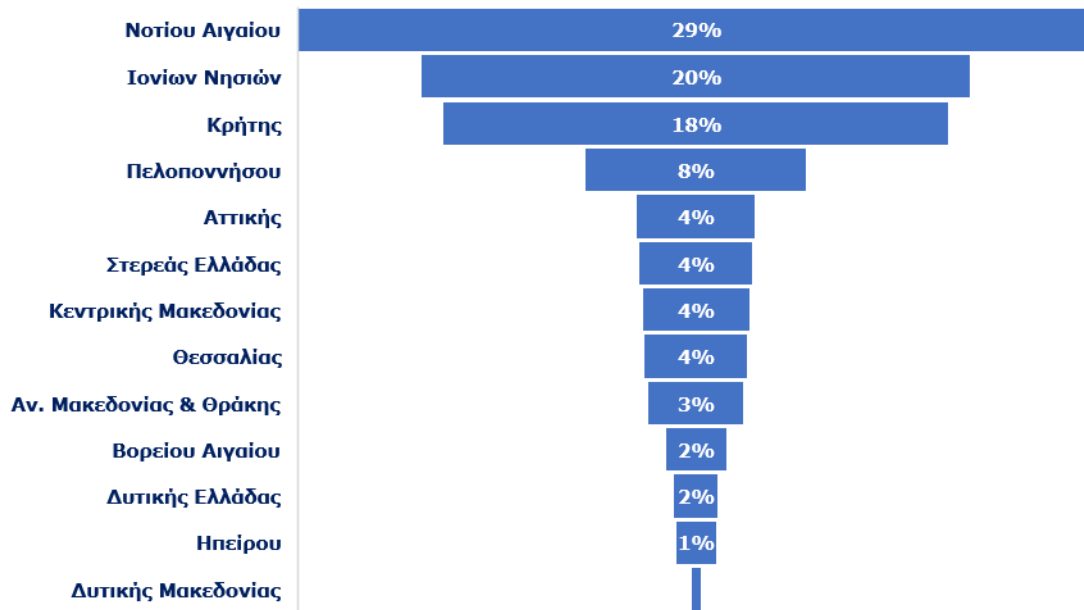
Πίνακας 22: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νησιών	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	652	1.384	6.125
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	502	648	3.531
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	98	256	949
Δυτικής Μακεδονίας	27	64	285
Σύνολο	11.415	17.300	90.910

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 32: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2018 το 1% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 1% των δωματίων και το 1% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 98 μονάδες με 256 δωμάτια και 949 κλίνες.

Πίνακας 23: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

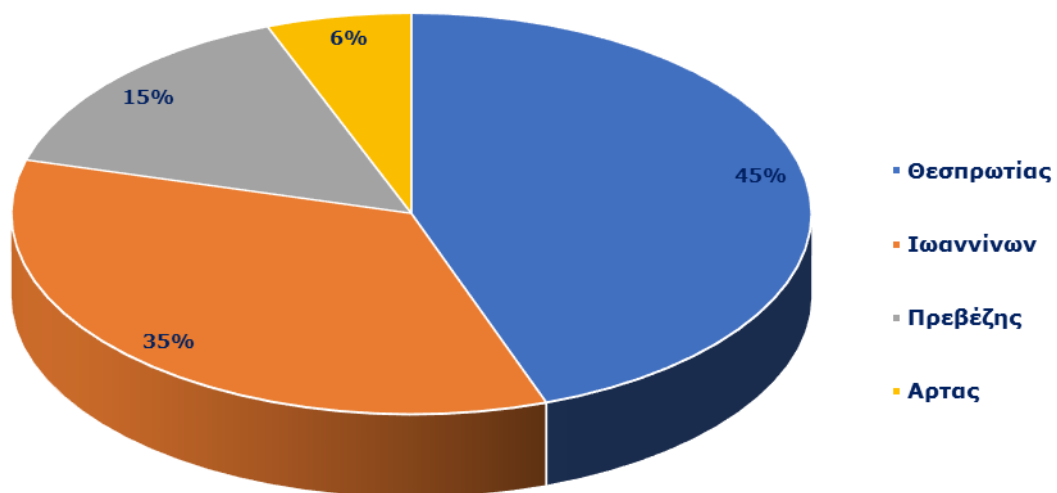
Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Θεσπρωτίας	45	114	399
Ιωαννίνων	30	89	349
Πρεβέζης	20	38	163
Αρτας	3	15	38
Σύνολο	98	256	949

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Θεσπρωτίας αντιπροσωπεύει το 45% του δυναμικού της Περιφέρειας με 45 μονάδες, 114 δωμάτια και 399 κλίνες,
- Η Ενότητα Ιωαννίνων διαθέτει το 35% του δυναμικού της Περιφέρειας με 30 μονάδες, 89 δωμάτια και 349 κλίνες,
- Η Ενότητα Πρέβεζας αντιπροσωπεύει το 15% του δυναμικού της Περιφέρειας με 20 μονάδες, 38 δωμάτια και 163 κλίνες και
- Η Ενότητα Άρτας διαθέτει μόλις το 6% του δυναμικού με 3 μονάδες, 15 δωμάτια και 38 κλίνες.

Διάγραμμα 33: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2001 - 2011

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή κατοικιών που διενεργήθηκε το 2011, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κατοικιών της κατά +17% (από 5.476.162 το 2001 σε 6.384.353 το 2011). Σε απόλυτες τιμές οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+290.780 κατοικίες ή +16%), Κεντρικής Μακεδονίας (+163.354 κατοικίες ή +18%) και Κρήτης (+70.989 ή +23%). Σημαντικά υψηλότερη αύξηση (+56%) παρουσίασαν οι κενές κατοικίες (από 1.439.041 το 2001 σε 2.249.813 το 2011) και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατά +47% (από 922.228 το 2001 σε 1.351.845 το 2011). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες μαζί με τις εξοχικές και δευτερεύουσες αντιπροσώπευαν το 56% του συνόλου των κατοικιών, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%).

Η Περιφέρεια Ηπείρου εμφάνισε αύξηση στις κατοικίες της κατά +16% (από 176.029 το 2001 σε 204.948 το 2011), κατά +46% στις κενές κατοικίες (από 52.519 το 2001 σε 76.560 το 2011) και +40% στις δευτερεύουσες & εξοχικές κατοικίες (από 38.259 το 2001 σε 53.682 το 2011).

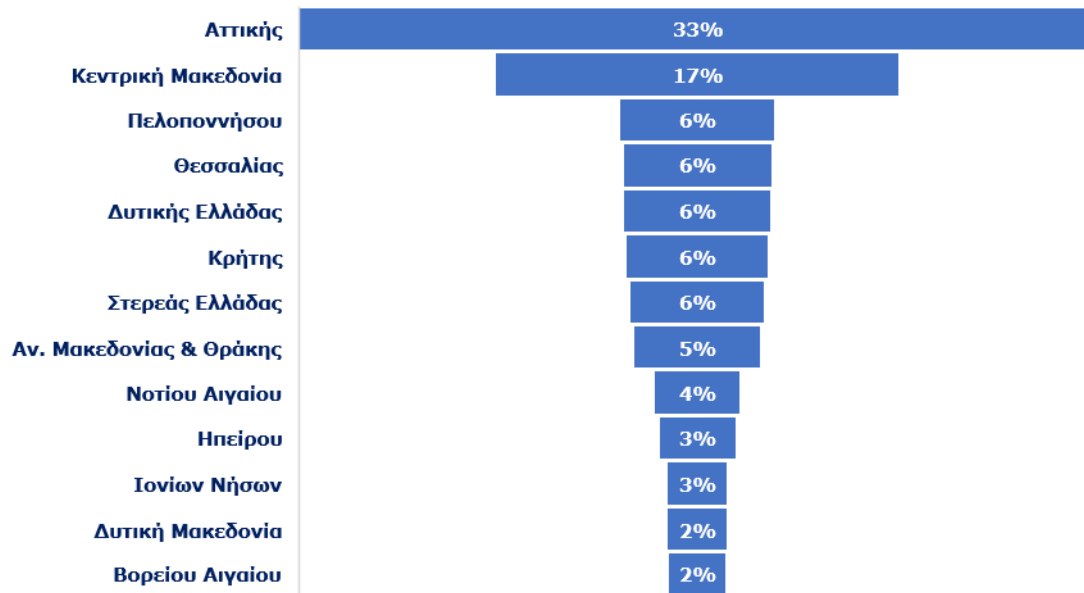
Πίνακας 24: Δυναμικό κύριων και δευτερευουσών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2001 - 2011

Περιφέρεια	Σύνολο Κατοικιών, 2011	Σύνολο Κενών, 2011	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες, 2011	Κενές & Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	%Δ Σύνολο Κατοικιών 2001 - 2011	%Δ Σύνολο Κενών 2001 - 2011	%Δ Εξοχικές & Δευτερ. 2001 - 2011
Αττικής	2.121.155	609.058	295.178	14%	16%	78%	64%
Κεντρική Μακεδονία	1.076.148	360.990	200.295	9%	18%	62%	56%
Πελοποννήσου	411.462	198.386	148.239	5%	14%	35%	28%
Θεσσαλίας	397.301	132.749	87.891	3%	14%	54%	43%
Δυτικής Ελλάδας	390.609	148.250	100.941	4%	14%	56%	54%
Κρήτης	381.737	140.099	81.656	3%	23%	61%	44%
Στερεάς Ελλάδας	359.236	158.234	115.324	4%	15%	43%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	340.682	105.333	64.864	3%	20%	63%	85%
Νοτίου Αιγαίου	229.919	113.284	75.257	3%	22%	41%	32%
Ηπείρου	204.948	76.560	53.682	2%	16%	46%	40%
Ιονίων Νήσων	160.298	79.591	43.839	2%	22%	50%	41%
Δυτική Μακεδονία	159.409	55.294	34.087	1%	15%	58%	52%
Βορείου Αιγαίου	151.449	71.985	50.592	2%	7%	17%	13%
Ελλάδα	6.384.353	2.249.813	1.351.845	56%	17%	56%	47%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

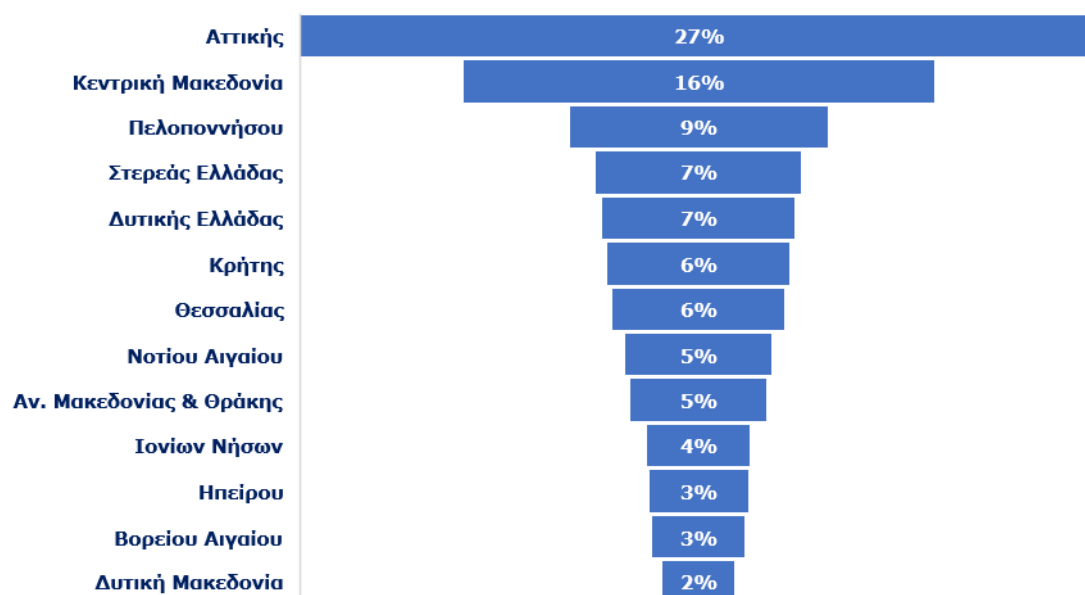
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 34: Ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

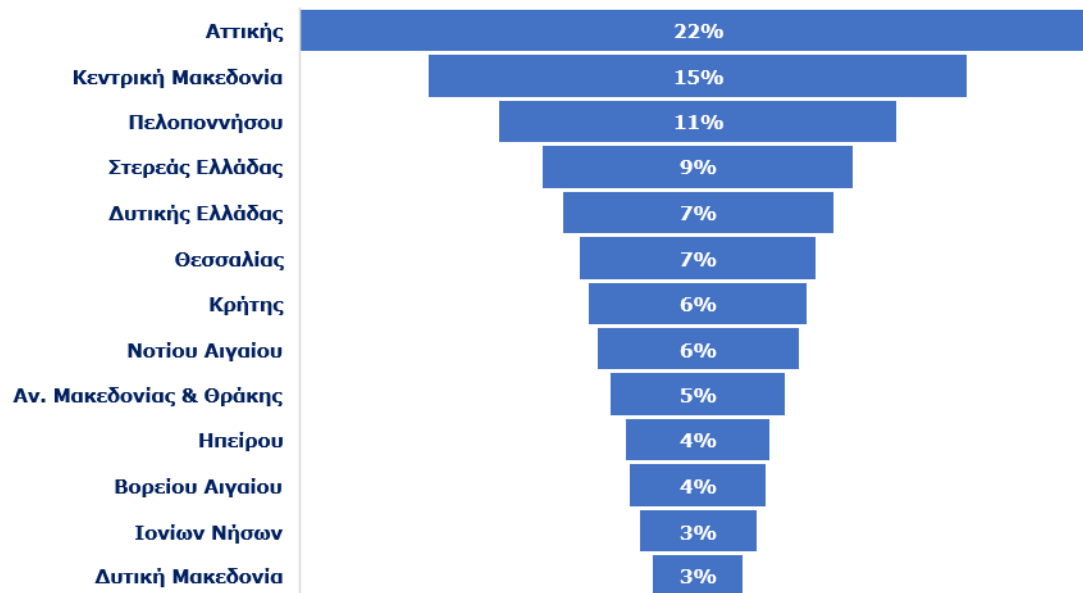
Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Διάγραμμα 35: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 48% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

Συμπερασματικά, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύουν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας εκ των οποίων το 43% των κενών κατοικιών και το 37% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2011 το 3% των κατοικιών της Ελλάδας, εκ των οποίων το 3% των κενών κατοικιών και το 4% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2018

2.5.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 25: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

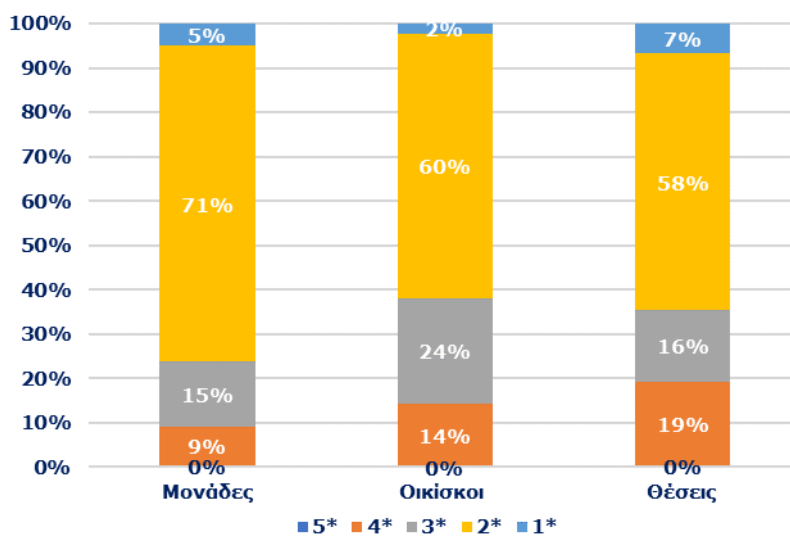
Δυναμικό Κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018							
Περιφέρεια		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	13	9	45	3	70
	Οικίσκοι	0	38	90	193	26	347
	Θέσεις	0	2.751	875	2.546	169	6.341
Πελοπόννησος	Μονάδες	0	0	9	45	2	56
	Οικίσκοι	0	0	17	37	0	54
	Θέσεις	0	0	1.001	2.999	131	4.131
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	1	3	26	3	33
	Οικίσκοι	0	0	101	198	0	299
	Θέσεις	0	20	253	1.850	540	2.663
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	0	5	2	6	3	16
	Οικίσκοι	0	0	0	1	0	1
	Θέσεις	0	879	266	557	392	2.094
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	20	0	24
	Οικίσκοι	0	26	0	143	0	169
	Θέσεις	0	101	259	1.506	0	1.866
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	5	17	0	23
	Οικίσκοι	0	41	15	12	0	68
	Θέσεις	0	120	408	1.129	0	1.657
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	2	8	11	1	22
	Οικίσκοι	0	50	35	14	0	99
	Θέσεις	0	360	463	703	30	1.556
Ήπειρος	Μονάδες	0	0	3	13	0	16
	Οικίσκοι	0	0	0	21	0	21
	Θέσεις	0	0	204	864	0	1.068
Θεσσαλία	Μονάδες	1	0	0	12	1	14
	Οικίσκοι	0	0	0	9	0	9
	Θέσεις	75	0	0	700	196	971
Αττική	Μονάδες	0	2	1	5	1	9
	Οικίσκοι	0	0	0	6	0	6
	Θέσεις	0	222	78	406	60	766
Κρήτη	Μονάδες	0	1	1	12	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	14	0	14
	Θέσεις	0	90	18	552	100	760
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	0	25	0	25
Σύνολο	Μονάδες	1	26	44	213	15	299
	Οικίσκοι	0	155	258	648	26	1.087
	Θέσεις	75	4.543	3.825	13.837	1.618	23.898

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2018 διέθετε 299 μονάδες κάμπινγκ με 1.087 οικίσκους και 23.898 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (71%) και 3* (15%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (9%), 1* (5%) και 5* (0,3%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (14%), 3* (24%), 2* (60%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (0,3%), 4* (19%), 3* (16%), 2* (58%) και 1* (7%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το μοναδικό 5* κάμπινγκ καταγράφεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

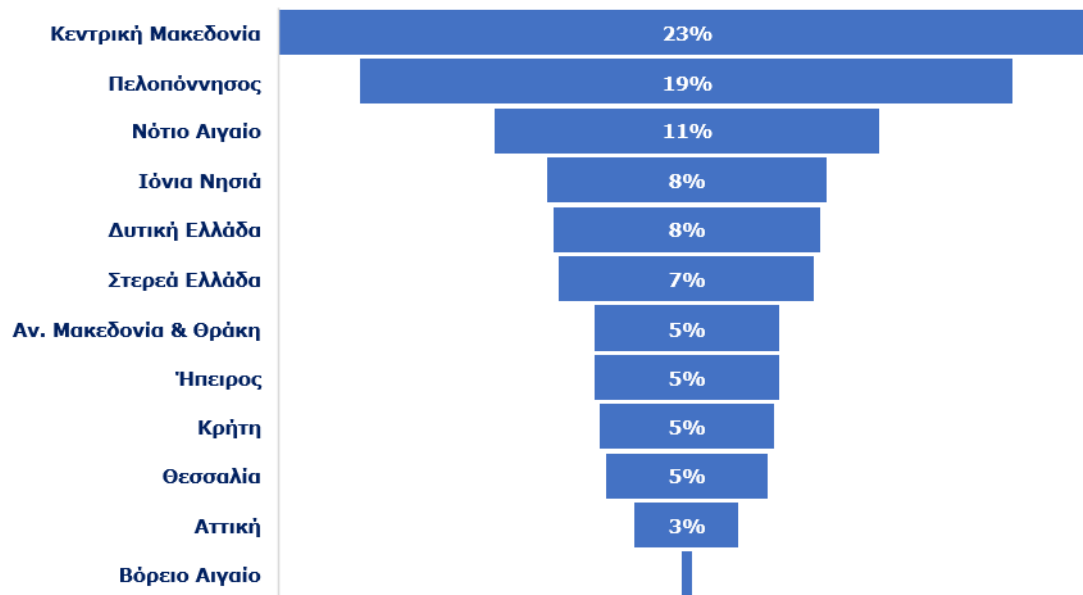
Διάγραμμα 37: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2018

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

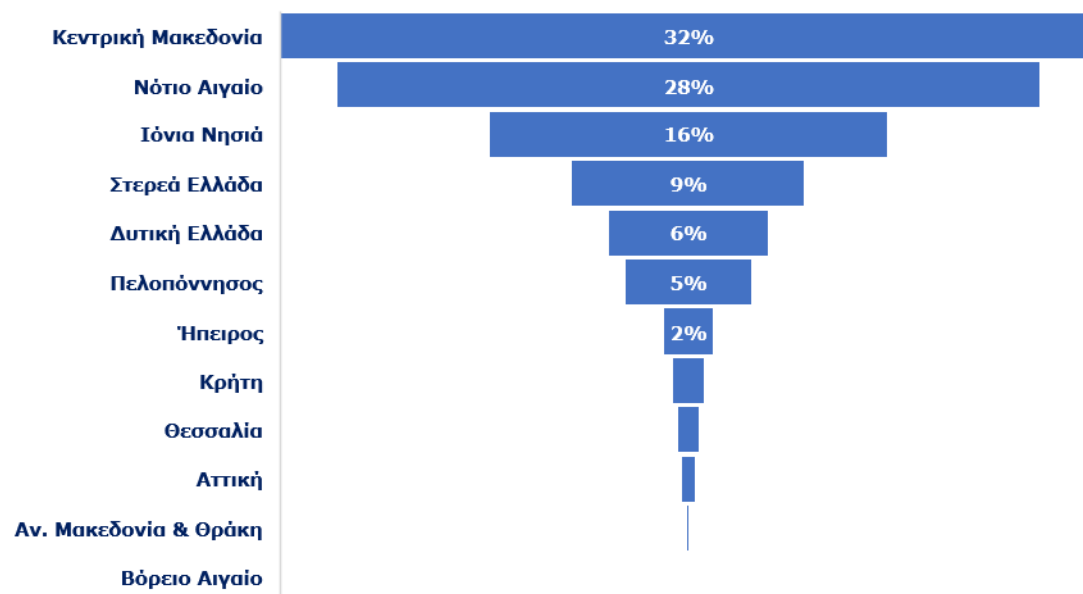
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 53% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ της Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

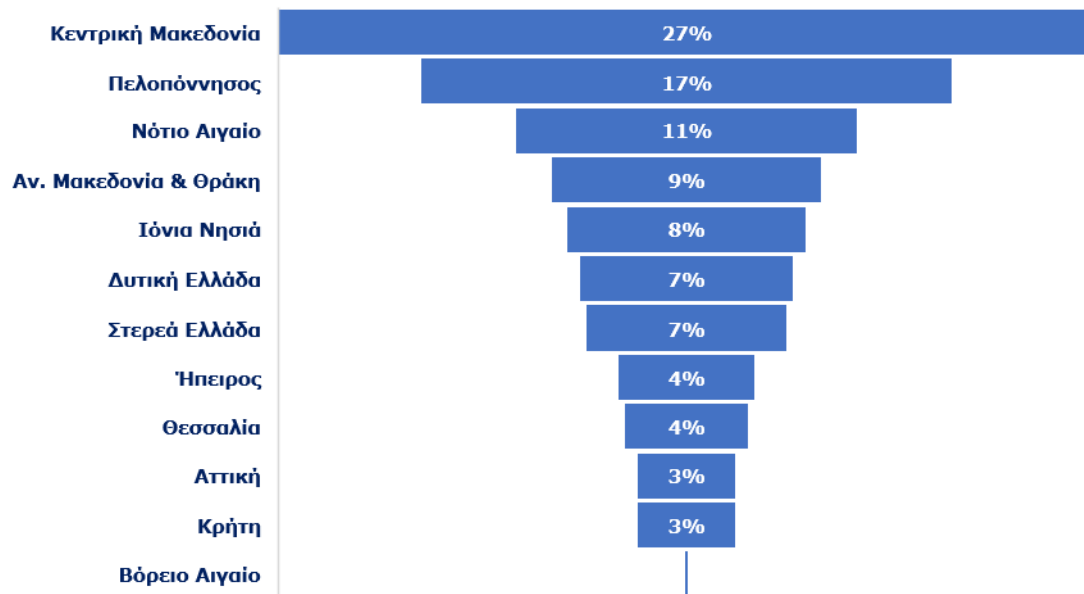
Όσον αφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 75% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 39: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 55% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 40: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

2.5.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2018 το 5% των μονάδων της χώρας, το 2% των οικίσκων και το 4% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 16 μονάδες με 21 οικίσκους και 1.068 θέσεις.

Πίνακας 26: Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

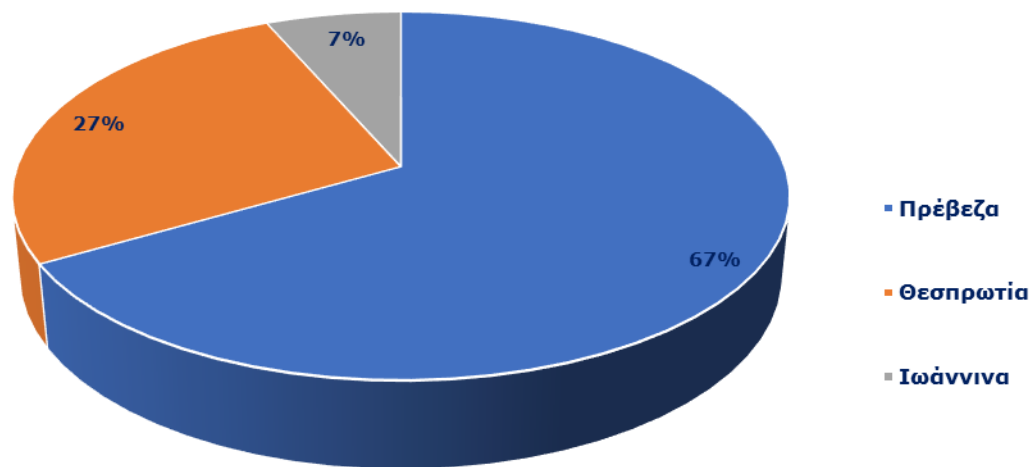
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ						
Δυναμικό Κάμπινγκ 2018						
Ενότητα		4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Πρέβεζα	Μονάδες	0	2	8	0	10
	Οικίσκοι	0	0	21	0	21
	Θέσεις	0	134	578	0	712
Θεσπρωτία	Μονάδες	0	0	5	0	5
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	286	0	286
Ιωάννινα	Μονάδες	0	1	0	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	70	0	0	70
Σύνολο	Μονάδες	0	3	13	0	16
	Οικίσκοι	0	0	21	0	21
	Θέσεις	0	204	864	0	1.068

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Πρέβεζας αντιπροσωπεύει το 67% του δυναμικού των θέσεων της Περιφέρειας με 10 μονάδες, 21 οικίσκους και 712 θέσεις,
- Η Ενότητα Θεσπρωτίας διαθέτει το 27% του δυναμικού της Περιφέρειας με 5 μονάδες, 0 οικίσκους και 286 θέσεις και
- Η Ενότητα Ιωαννίνων διαθέτει το 7% του δυναμικού της Περιφέρειας με 1 μονάδα, 0 οικίσκους και 70 θέσεις.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ -ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 814 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Ηπείρου καταγράφονται 80 παραδοσιακοί οικισμοί.

Πίνακας 27: Παραδοσιακοί Οικισμοί

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ			
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΚΑΣΤΑΝΩΝΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ
ΓΙΡΟΜΕΡΙ	ΑΓΙΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ	ΚΑΣΤΑΝΩΝΑΣ	ΑΓΙΑ
ΚΑΜΙΤΣΑΝΗ	ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ	ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ	ΠΑΡΓΑ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	ΑΜΠΕΛΟΣ	ΚΗΠΟΙ	ΠΡΕΒΕΖΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)
ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΑΜΦΙΘΕΑ	ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ	ΧΡΥΣΟΓΙΑΛΙ (ΒΑΛΤΟΣ)
ΠΛΑΙΣΙΟ	ΑΝΘΡΑΚΙΤΗΣ	ΚΟΝΙΤΣΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	
ΣΑΓΙΑΔΑ	ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ	ΚΟΥΚΚΟΥΛΙΟΝ	
ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ	ΑΡΙΣΤΗ	ΚΡΑΝΟΥΛΑ	
ΦΟΙΝΙΚΙ	ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ	ΚΡΥΑ	
	ΒΙΚΟΣ	ΚΡΥΟΒΡΥΣΗ	
	ΒΙΤΣΑ (ΑΝΩ ΚΑΙ ΚΑΤΩ)	ΛΑΙΣΤΑ	
	ΒΟΒΟΥΣΑ	ΛΙΑΠΗ	
	ΒΟΤΟΝΟΣΙΟΝ	ΛΙΓΚΙΑΔΕΣ	
	ΒΡΑΔΕΤΟΝ	ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ	
	ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ	ΜΑΖΙΑ	
	ΓΑΝΑΔΙΟΝ	ΜΑΚΡΙΝΟ	
	ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ	ΜΑΝΑΣΣΗΣ	
	ΔΕΜΑΤΙ	ΜΕΣΟΒΟΥΝΙΟ	
	ΔΙΚΟΥΡΥΦΟΝ	ΜΕΤΣΟΒΟΝ	
	ΔΙΛΑΚΟΣ	ΜΗΛΕΑ	
	ΔΙΛΟΦΟΝ	ΜΙΚΡΟΝ ΠΑΠΙΓΚΟΝ	
	ΔΙΠΟΤΑΜΟ	ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙΟΝ	
	ΔΟΛΙΑΝΗ (ΝΕΟ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟ)	ΝΕΓΑΔΕΣ	
	ΔΟΛΟΝ	ΝΗΣΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
	ΕΛΑΤΗ (ΜΠΟΥΛΤΖΙ)	ΠΕΡΑΜΑ	
	ΕΛΑΤΟΧΩΡΙ	ΠΕΡΙΒΛΕΠΤΟΣ	
	ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ	ΠΕΤΡΑ	
	ΗΛΙΟΧΩΡΙ	ΡΑΦΤΑΝΑΙΟΙ	
	ΙΤΕΑ	ΣΚΑΜΝΕΛΛΙΟΝ	
	ΙΩΑΝΝΙΝΑ (ΚΑΣΤΡΟ, ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ)	ΣΥΡΡΑΚΟΝ	
	ΚΑΒΑΛΑΡΙ	ΤΡΙΣΤΕΝΟ	
	ΚΑΛΑΡΙΤΑΙ	ΤΣΕΠΕΛΟΒΟΝ	
	ΚΑΛΛΙΘΕΑ	ΦΛΑΜΠΟΥΡΑΡΙ	
	ΚΑΛΟΥΤΑΣ	ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ	
	ΚΑΠΕΣΟΒΟΝ	ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑ	

Πηγή: ΥΠΕΚΑ - Ενεργειακή INSETE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στην Περιφέρεια Ηπείρου και συγκεκριμένα 22χλμ. από τα Γιάννενα συναντάμε το Αρχαίο Θέατρο της Δωδώνης, το οποίο αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα και καλύτερα σωζόμενα αρχαία ελληνικά θέατρα. Το θέατρο της Δωδώνης αποτελούσε τμήμα του πανελλήνιου ιερού της Δωδώνης και κατασκευάστηκε τον 3ο αιώνα π.χ. από τον Βασιλιά της Ηπείρου Πύρρο. Αξιόλογοι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας είναι ο Ναός της Αρχαίας Αμβρακίας στην Άρτα ο οποίος ήταν αφιερωμένος στον Απόλλωνα Πύθιο Σωτήρα, ο Ναός της Θέμιδας στη Δωδώνη ο οποίος είναι ένας από τους τρεις αρχαιότερους ναούς του ιερού της Δωδώνης, που βρίσκονταν γύρω από την ιερή βελανιδιά του Δία, μαζί με την Ιερή Οικία και το Ναό της Διώνης, ήταν αφιερωμένη στην Θέμιδα, σύζυγο του Δία, κόρη του Ουρανού και της Γης.

Επίσης, άλλοι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι είναι η Νικόπολη και η Παλαιοχριστιανική Νικόπολη η οποία χτίστηκε από τον Οκταβιανό μετά την νίκη του στη ναυμαχία του Ακτίου κατά του Αντωνίου και Κλεοπάτρας (31 π.χ.) και ήταν προς τιμήν του Απόλλωνα Άκτιου, ο αρχαιολογικός χώρος του Δυμόκαστρου στην Πέρδικα Θεσπρωτίας, τα Γίτανα 2^η κατά χρονολογική σειρά πρωτεύουσα της αρχαίας Θεσπρωτίας και έδρα του Κοινού των Θεσπρωτών, η Ελέα στην Παραμυθιά η οποία αποτελεί οχυρωμένο οικισμό ανατολικά του σύγχρονου χωριού Χρυσαιγή του Δήμου Σουλίου, ο αρχαίος οικισμός της Ραβενής στην Θεσπρωτία, η Αρχαία Πόλη της Αμβρακίας στην Άρτα και ο οχυρωμένος οικισμός στο Πολυνέρι του Δήμου Συβότων.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Ηπείρου χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 28: Αρχαιολογικοί χώροι στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Αρχαιολογικοί Χώροι - Μνημεία στην Περιφέρεια Ηπείρου			
Άρτας	Θεσπρωτίας	Ιωαννίνων	Πρέβεζας
Ναός Πυθίου Απόλλωνα	Πύργος Ραγίου	Δωδώνη	Βουχέτιον
Αμβρακία	Δυμόκαστρο	Ακρόπολη Δωδώνης	Σπήλαιο Ασπροχάλικο
Κάστρο της Άρτας	Γίτανα	Αρχαίο Θέατρο Δωδώνης	Ζάλογγο
Τζαμί του Φαίκ Πασά στο Ιμαρέτ	Φανοτή-Ντόλιανη	Αρχαίο Στάδιο Δωδώνης	Εφύρα
Όρραον (Αμμότοπος)	Ελέα	Βουλευτήριο Δωδώνης	Αρχαία Βατία
Νεκροταφείο	Άγιος Δονάτος	Ναός Αρείου Δία στο Ροδοτόπι	Ρωμαϊκή Έπαυλη Ριζών
	Κάστρο Ηγουμενίσσας	Ναός της Αφροδίτης στη Δωδώνη	Κάστρο Παντοκράτορα
	Λαδοχώρι	Ναός της Διώνης στη Δωδώνη	Κάστρο στα Πέντε Πηγάδια
	Λυγιά	Ναός της Θέμιδας	Κάστρο Αγίου Γεωργίου
	Μαστιλίτσα	Ναός του Ηρακλή	Κάστρο Αγίου Ανδρέα
	Πολυνέρι (Κούτσι)	Κάστρο Ιωαννίνων	Κάστρο Ρηνιάσας, Λυγιά
	Νεκροταφείο Μαζαρακιάς	Ακρόπολη Καστρίτσας	Κάστρο Ανθούσας
	Ραβενή	Ακρόπολη Μεγάλου Γαρδικίου	Κάστρο Πάργας
		Βίτσα Ζαγορίου	Νεκρομαντείο του Αχέροντα
		Ελληνιστικό νεκροταφείο Ελληνικών Κοπάνης	Παλαιοχριστιανική Νικόπολη
			Κασσώπη
			Νεκροπόλεις
			Νικόπολη

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Το πολιτιστικό απόθεμα της Περιφέρειας συμπληρώνεται με τα Μουσεία που καταγράφονται και που φιλοξενούν ευρήματα από τις ανασκαφές που έχουν γίνει στην επικράτεια της. Συγκεκριμένα, το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων στο οποίο εκτίθενται εκθέματα από την 1^η εμφάνιση του ανθρώπου στην Ήπειρο, κατά την Κατώτερη Παλαιολιθική εποχή πριν από 250.000 χρόνια έως και τη δύση της όψιμης αρχαιότητας κατά τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους (3^{ος} αιώνας μ.χ.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα ευρήματα από το ιερό της Δωδώνης τα οποία εκτίθενται σε μια αίθουσα αφιερωμένη αποκλειστικά σε ένα από τα σπουδαιότερα μαντεία του ελληνικού κόσμου.

Άλλα σημαντικά μουσεία της Περιφέρειας είναι το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας στο οποίο εκτίθενται εκθέματα που καλύπτουν όλες τις αρχαιολογικές περιόδους από τη Μέση Παλαιολιθική (100.000 π.χ.) ως και τους Μεταβυζαντινούς χρόνους (17^{ος} αιώνας μ.χ.), το Μουσείο Νικόπολης στην Πρέβεζα το οποίο φιλοξενεί αποκλειστικά ευρήματα του αρχαιολογικού χώρου της Νικόπολης, το Αρχαιολογικό Μουσείο της Άρτας το οποίο φιλοξενεί ευρήματα από την Άρτα και την ευρύτερη περιοχή.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Ηπείρου από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 29: Μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου			
Άρτας	Θεσπρωτίας	Ιωαννίνων	Πρέβεζας
Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας	Επιγραφικό Μουσείο	Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων	Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης
Μουσείο Κλασικών Αρχαιοτήτων	Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας	Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων	Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης
Λαογραφικό Μουσείο Σκουφά	Λαογραφικό Μουσείο Τσαμαντά	Δημοτικό Μουσείο Ιωαννίνων	Μουσείο Ναυμαχίας του Ακτίου
Ιστορικό Μουσείο Σκουφά	Λαογραφικό Μουσείο Φοινικίου	Λαογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων	Λαογραφικό Μουσείο Ζαλόγγου
Λαογραφικό Μουσείο Αθαμανίου		Μουσείο Εθνικής Αντίστασης	
		Μουσείο Πολέμου	
		Μουσείο Ηπειρώτικης Λαϊκής Τέχνης "Κώστας Φρόντζος"	
		Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη	
		Αρχοντικό Μίσιου Εκθεσιακός Χώρος στα Ιωάννινα	
		Μουσείο Αργυροτεχνίας στο Κάστρο Ιωαννίνων	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ, 2018

Στην Περιφέρεια Ηπείρου έχουν βραβευτεί το 2018 δώδεκα παραλίες με γαλάζια σημαία. Συγκεκριμένα:

- Ενότητα Πρέβεζας: Κυανή, Μέγα Άμμος, Μονολίθι, Πλατάνια, Τσούκες, Αμμουδιά, Βάλτος/Parga Beach Resort, Λούτσα,
- Ενότητα Θεσπρωτίας: Αγ. Παρασκευή, Δρέπανο, Καραβοστάσι, Μέγα Άμμος.

3.4 ΜΑΡΙΝΕΣ, 2018

Σύμφωνα με το Τμήμα Χωροθέτησης Υποδομών Θαλάσσιου Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, στην Ελλάδα λειτουργούν 58 μαρίνες που διαθέτουν 24.371 θέσεις ελλιμενισμού, με προσφορά υπηρεσιών υψηλού επιπέδου. Αρκετές από τις μαρίνες, είναι βραβευμένες από το πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης». Επίσης, καταγράφονται και 91 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών με 6.233 θέσεις ελλιμενισμού.

Στην Περιφέρεια Ηπείρου λειτουργεί μια μαρίνα στην Πρέβεζα με 297 θέσεις ελλιμενισμού. Επίσης, στην Περιφέρεια καταγράφονται και 2 Καταφύγια τουριστικών σκαφών, στην Θεσπρωτία με 216 θέσεις ελλιμενισμού.

3.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του Υπουργείου Τουρισμού έχει προβεί για το 2019 στην αναγνώριση 57 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Ηπείρου έχουν αναγνωριστεί 4 Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Πηγή Χανοπούλου, Δήμου Άρτας,
- Λουτρά Δήμου Πρέβεζας,
- Πηγή Αμαράντου, Δήμου Κόνιτσας,
- Πηγή Καβάσιλα, Δήμου Κόνιτσας.

3.6 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η Περιφέρεια περιλαμβάνει μόλις ένα χιονοδρομικό κέντρο, αυτό του Μετσόβου, με εγκαταστάσεις σε τρεις περιοχές: το Καρακόλι της Πίνδου, τον Προφήτη Ηλία και το Ανήλιο. Το Ανήλιο αποτελεί το πιο πρόσφατο χιονοδρομικό κέντρο της χώρας, διαθέτει δεκατρείς πίστες για όλα τα επίπεδα των σκιέρ και των snowboarders, αλλά και δυνατότητα για καταβάσεις σε απάτητο χιόνι. Ο εξοπλισμός περιλαμβάνει ένα διαθέσιμο αναβατήρα μήκους 800 μέτρων, δύο ολοκαίνουργια συρόμενα 280 και 300 μέτρων, δύο baby lifts και δύο χιονοστρωτήρες.

3.7 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ - TREKKING

Στην Περιφέρεια Ηπείρου οργανώνονται μέσα στον χρόνο από τους χιονοδρομικούς και ορειβατικούς συλλόγους διάφορες εκδρομές, πεζοπορίες και αναβάσεις. Συγκεκριμένα οι διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Ενότητα είναι:

Πρέβεζα

Διαδρομή 1: Ν. Κερασούντα – Κάστρο Ρωγών – Βιότοπος Αγ. Βαρνάβα Λούρος,

Διαδρομή 2: Αχέροντας από την πύλη του Άδη έως και τη Γλυκή της Ενότητας Θεσπρωτίας,

Διαδρομή 3: Σκιαδάς (ύψος δεξαμενής) – Προφήτης Ηλίας – κορυφή Μπαλτανέσι (1.286 μ.) – επιστροφή Σκιαδάς,

Διαδρομή 4: Ανώγειο – Προφ. Ηλίας – κορυφή Ξηροβουνίου (1.600 μ.) – επιστροφή Ανώγειο,

Διαδρομή 5: Γοργόμυλο – κορυφή – και κατέβασμα στη Ροδαυγή,

Διαδρομή 6: Κορυφούλα – Ζάλογγο – Άνω Σκαφιδωτή,

Διαδρομή 7: Ζαρκόραχη Παπαδατών,

Διαδρομή 8: Αγ. Δημήτριος Εκκλησιών – κορυφογραμμή Μεγάλης Τσούκας (848 μ.) – κατάβαση στην Αηδονιά,

Διαδρομή 9: Κάτω Σκαφιδωτή – κορυφή Πλούτων (920 μ.) – κορυφή Τούρλα (1.082 μ.),

Διαδρομή 10: Μονή Λεκατσά – κορυφή Κόρτος,

Διαδρομή 11: κορυφή Βαλαωρίτης και

Διαδρομή 12: Τουρκοβούνι.

Θεσπρωτία

Διαδρομή 1: Μονοπάτι Λάγγαρη,

Διαδρομή 2: Κότσικα - Παλιά Σαγιάδα,

Διαδρομή 3: Νεραϊδα – Λαμπανίτσα,

Διαδρομή 3: Γωνιά Ηγουμενίτσας – Παλιά Πλαταριά,

Διαδρομή 4: Γέφυρα Μπολιάνας – Σπυροπηγάδια,

Διαδρομή 5: Νεοχώρι – Πέστιανη,

Διαδρομή 6: Γιτάνα – Φοινίκι,

Διαδρομή 7: Σκάλα Τζαβέλαινας και

Διαδρομή 8: Χερσόνησος Λυγιάς, σπηλιά – παραλία.

Άρτα

Διαδρομή 1: Σκάλα Σταμάτη – Μπρέσιανη – Μελισουργοί),

Διαδρομή 2: Μονοπάτι Βίδρας,

Διαδρομή 3: Πλατεία Βουργαρελίου – Παραδοσιακός οικισμός Σελιό (Βουργαρέλι),

Διαδρομή 4: Ανάβαση στην κορυφή Αετοί στο Αστρί και

Διαδρομή 5: Μελισουργοί – Θεοδώριανα.

Ιωάννινα

Διαδρομή 1: Βραδέτο – Μπελόη,

Διαδρομή 2: Δίκορφο – Κήποι,

Διαδρομή 3: Κήποι - Κουκούλι,

Διαδρομή 4: Δίλοφο – Βίτσα,

Διαδρομή 5: Ελαφότοπος – Άνω Πεδινά,

Διαδρομή 6: Καπέσοβο – Βραδέτο,

Διαδρομή 7: Βίτσα – Γέφυρα Κόκκορη,

Διαδρομή 8: Πάπιγγο – Βίκος,

Διαδρομή 9: Νεγάδες – Τσεπέλοβο,

Διαδρομή 10: Πάπιγγο – Δρακόλιμνη Τύμφης,

Διαδρομή 11: Τσεπέλοβο – Γκάμηλα,

Διαδρομή 12: Μονοδένδρι – Βίκος ή Μονοδένδρι – Πάπιγγο,

Διαδρομή 13: Πάπιγγο – Άστρακα.

3.8 ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Τα κυριότερα ορειβατικά καταφύγια της Περιφέρειας Ηπείρου που ενδείκνυνται για πεζοπορία ή ορειβασία είναι:

Το ορειβατικό καταφύγιο των **Μελισσουργών (Τζουμέρκα)** βρίσκεται πάνω από το ομώνυμο χωριό της Ενότητας Άρτας και είναι χτισμένο σε υψόμετρο 1.023 μ. Η πρόσβαση είναι εύκολη και μπορεί να φτάσει κανείς ακόμη και αυτοκίνητο οδηγώντας για 250μ. σε χωματόδρομο. Μπορεί να φιλοξενήσει έως 5 άτομα.

Ορειβατικό καταφύγιο Αστράκας Ζαγορίου, το ορειβατικό καταφύγιο βρίσκεται στη θέση «Ραδοβόλη», πάνω από το οροπέδιο των λιμνών και σε υψόμετρο 1.950μ. Το καταφύγιο παρέχει τη δυνατότητα φιλοξενίας 52 ατόμων, ανήκει στην Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας – Αναρρίχησης (Ε.Ο.ΟΑ.) και κατασκευάστηκε με πρωτοβουλία του Ε.Ο.Σ. Ιωαννίνων και της ορειβατικής ομάδας Παπίγκου, το 1966. Αποτελεί ορμητήριο για όλες τις ορειβατικές και αναρριχητικές διαδρομές προς τις κορυφές της Τύμφης.

Καταφύγιο **Βάλια Κάλντα**, το καταφύγιο βρίσκεται στη θέση «Λαριάνη» 3χλμ. πριν από τον οικισμό Βωβούσας. Το καταφύγιο είναι χωρητικότητας 50 ατόμων ενώ διαθέτει και εστιατόριο το οποίο μπορεί να εξυπηρετήσει έως 100 άτομα.

Καταφύγιο **Μιτσικελίου**, το καταφύγιο Μιτσικελίου «Απόστολος Βερτόπουλος» βρίσκεται σε υψόμετρο 1.290μ. στην Ενότητα Ιωαννίνων και μπορεί να φιλοξενήσει έως 28 άτομα.

Ορειβατικό καταφύγιο **Αετών**, το καταφύγιο βρίσκεται στο Δάσος Αστροχωρίου Άρτας σε υψόμετρο 1.300μ. Μπορεί να φιλοξενήσει έως 15 άτομα.

Καταφύγιο **Γκαμήλας**, βρίσκεται στην περιοχή Ροδοβόλι σε υψόμετρο 1.950μ. στο βουνό Γκαμήλα. Μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι 28 άτομα.

Καταφύγιο **Πραμάντων**, βρίσκεται στην περιοχή Ίσωμα Στρογγούλας σε υψόμετρο 1.350μ. στα Τζουμέρκα. Μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι 26 άτομα.

Καταφύγιο Σμόλικας – καταφύγιο Νάνες, βρίσκεται στην περιοχή Νάνες σε υψόμετρο 1.750μ. στον Σμόλικα. Μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι 24 άτομα.

3.9 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Στην Περιφέρεια Ηπείρου συναντάμε και κάποια αναρριχητικά πεδία. Τα αναρριχητικά πεδία ανά Ενότητα είναι:

Ιωάννινα

- Αναρρίχηση στο βουνό της Καστρίτσας, περιλαμβάνει διαδρομές προπονητικού χαρακτήρα καθώς οι βράχοι δεν ξεπερνούν τα 35-40μ. με ασφαλισμένες διαδρομές δυσκολίας από III μέχρι VI. Η αναρρίχηση μπορεί να γίνει με ασφάλεια όλες τις εποχές του χρόνου,
- Αναρρίχηση στο νησάκι της λίμνης Παμβώτιδας, η αναρρίχηση είναι προπονητικού χαρακτήρα καθώς υπάρχουν ασφαλισμένες διαδρομές όπου ο βαθμός δυσκολίας δεν ξεπερνά το VI. Η αναρρίχηση μπορεί να γίνει με ασφάλεια όλο το χρόνο,
- Αναρρίχηση στην τοποθεσία Τέροβο, οι βράχοι είναι από υψηλής ποιότητας ασβεστόλιθο, το ύψος τους όμως δεν ξεπερνά τα 85μ. Εδώ η αναρρίχηση χρειάζεται μεγαλύτερη εμπειρία καθώς ο βαθμός δυσκολίας είναι από IV έως και VII.

Άρτα

- Αναρριχητικό πεδίο στην Περάνθη,
- Αναρρίχηση σε τεχνητή πίστα στη Γέφυρα Πλάκας,
- Αναρριχητικό πεδίο της Κρυσπηγής Καταρράκτη, στα Τζουμέρκα.

3.10 KAYAK - RAFTING

Canoe – Kayak

- **Φαράγγι Βικάκι**, η διαδρομή ξεκινάει από το χωριό Τσεπέλοβο και καταλήγει στο χωριό Κήποι. Η διάρκεια της διαδρομής είναι 4 ώρες ενώ ο βαθμός δυσκολίας είναι μέτριος.
- **Φαράγγι Παππαπήδημα**, η διαδρομή ξεκινάει από το χωριό Χαροκόπι, η διάρκεια είναι περίπου 2,5 ώρες ενώ ο βαθμός δυσκολίας είναι μέτριος,
- **Φαράγγι Κλύφκης**, η διαδρομή ξεκινάει από το χωριό Καλέντζι, είναι διάρκειας 3,5 ωρών ενώ ο βαθμός δυσκολίας της είναι δύσκολος.

Rafting

- Στον ποταμό **Βοϊδομάτη**, η διαδρομή ξεκινά από το γεφύρι της Αρίστης και τερματίζει στο παλιό γεφύρι της Κλειδωνιάς. Εύκολη και πανέμορφη διαδρομή διάρκειας 1,5 ώρας περίπου,
- **Διαδρομή Rafting στον Άραχθο από την γέφυρα Πολιτσάς έως την γέφυρα Πλάκας**. Η διαδρομή είναι βαθμού δυσκολίας III και η διάρκεια της είναι 2ώρες. Η διαδρομή συνδυάζει άγριο τοπίο, πολλές πηγές και καταρράκτες, καθώς και το πανέμορφο φαράγγι του Άραχθου.
- **Διαδρομή Rafting στον Άραχθο από την γέφυρα Πολιτσάς έως την γέφυρα Τζάρη**. Η διαδρομή είναι βαθμού δυσκολίας III και η διάρκεια της είναι 4 ώρες. Μπορούν να συμμετέχουν παιδιά από 12 ετών και άνω.
- **Διαδρομή Rafting στον Άραχθο από την γέφυρα Τσιμπόβου έως την γέφυρα Πλάκας**. Η διαδρομή είναι βαθμού δυσκολίας IV και η διάρκεια της είναι 4 ώρες. Στην μεγάλη διαδρομή του Αράχθου οι απαιτήσεις είναι μεγαλύτερες. Χρειάζεται μια σχετική εμπειρία. Η διαδρομή είναι μόνο για ενήλικες.
- Στον **Καλαρρύτικο ποταμό, Διαδρομή Rafting από την γέφυρα Γκόγκου έως την γέφυρα Πλάκας**. Η διαδρομή είναι βαθμού δυσκολίας IV και η διάρκεια της είναι 4 ώρες. Στη διαδρομή του Καλαρρύτικου οι απαιτήσεις είναι μεγαλύτερες. Χρειάζεται μια σχετική εμπειρία. Η διαδρομή είναι μόνο για ενήλικες.
- Στον **ποταμό Αχέροντα**, το ράφτινγκ στον Αχέροντα απευθύνεται καθαρά σε αρχάριους, και γίνεται όλη την διάρκεια του έτους. Η διαδρομή είναι αυστηρά επιλεγμένη ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν όλοι.

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2013 - 2018

Στην Ελλάδα την περίοδο 2013 – 2018, σημειώθηκε αύξηση κατά +62% (από 12,8 εκατ. το 2013 σε 20,8 εκατ. το 2018) στις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να καταγράφονται στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+119%, από 58 χιλ. το 2013 σε 127 χιλ. το 2018), Αττικής (+118%, από 2,6 εκατ. το 2013 σε 5,7 εκατ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+112%, από 76 χιλ. το 2013 σε 160 χιλ. το 2018) και Δυτικής Ελλάδας (+65%, από 224 χιλ. το 2013 σε 371 χιλ. το 2018). Σε απόλυτες διαφορές οι υψηλότερες αυξήσεις την περίοδο 2013 – 2018 καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+3,1 εκατ.), Κρήτης (+1,2 εκατ.), Νοτίου Αιγαίου (+1,4 εκατ.), Ιονίων Νήσων (+1,0 εκατ.) και Κεντρικής Μακεδονίας (+814 χιλ.).

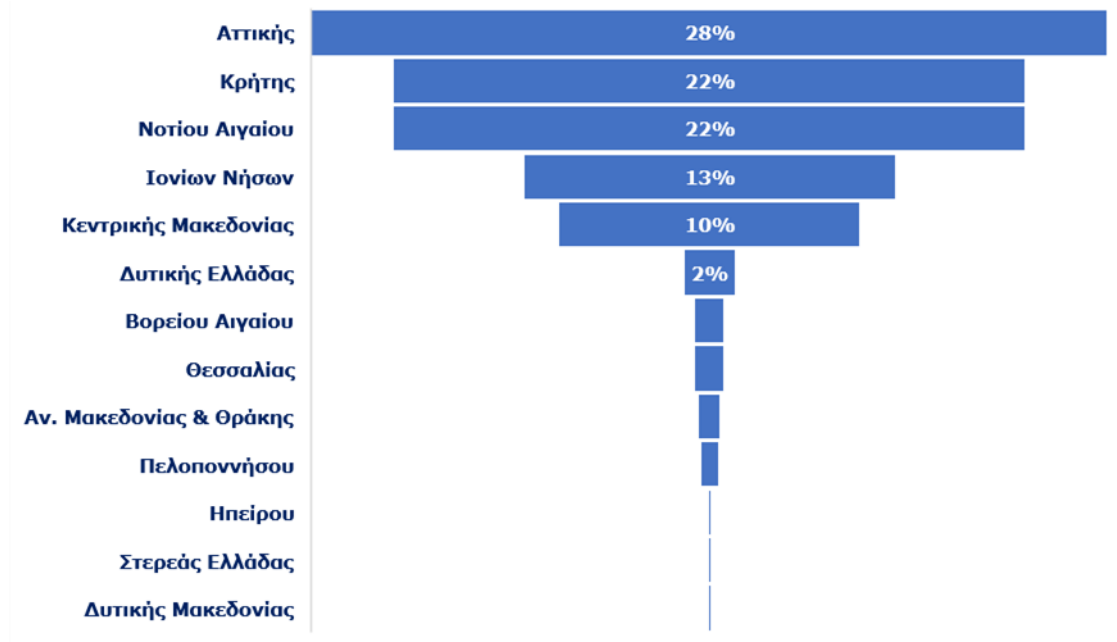
Πίνακας 30: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττικής	2.622.609	3.394.561	4.159.014	4.524.944	4.799.157	5.729.403	118%
Κρήτης	3.323.978	3.533.754	3.483.319	3.900.169	4.250.971	4.555.421	37%
Νοτίου Αιγαίου	3.194.216	3.568.374	3.571.426	3.667.218	4.065.867	4.546.194	42%
Ιονίων Νήσων	1.630.111	1.859.023	1.916.497	2.139.491	2.347.704	2.675.700	64%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.351.378	1.569.814	1.556.788	1.710.606	1.928.874	2.165.736	60%
Δυτικής Ελλάδας	224.495	249.772	263.269	290.010	347.635	371.429	65%
Βορείου Αιγαίου	175.906	215.563	221.796	141.055	168.999	215.088	22%
Θεσσαλίας	154.056	173.955	171.373	186.868	197.706	205.926	34%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	75.814	75.818	85.993	88.509	129.739	160.370	112%
Πελοποννήσου	57.947	108.623	86.508	106.921	121.609	126.746	119%
Ηπείρου	0	0	0	0	3.232	9.845	
Στερεάς Ελλάδας	0	0	3.256	1.085	1.129	1.985	
Δυτικής Μακεδονίας	0	0	0	0	0	125	
Ελλάδα	12.810.510	14.749.257	15.519.239	16.756.876	18.362.622	20.763.968	62%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (28%), Κρήτης (22%), Νοτίου Αιγαίου (22%), Ιονίων Νήσων (13%) και Κεντρικής Μακεδονίας (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2018 το 95% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

Διάγραμμα 42: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Η Περιφέρεια Ηπείρου για 1^η φορά το 2017 σημείωσε διεθνή αεροπορική κίνηση στο αεροδρόμιο των Ιωαννίνων, το μοναδικό αεροδρόμιο που διαθέτει η Περιφέρεια, καταγράφοντας 3.232 διεθνείς αφίξεις. Το 2018 σημειώθηκε αύξηση σε σύγκριση με το 2017 των διεθνών αφίξεων κατά +205% (από 3 χιλ. το 2017 σε 10 χιλ. το 2018). Τα προηγούμενα έτη πριν το 2017 δεν καταγράφονταν διεθνείς αφίξεις στην Περιφέρεια Ηπείρου. Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσώπευε το 2018 το 0,05% της συνολικής διεθνούς επιβατικής κίνησης που καταγράφηκε στην χώρα.

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2013 - 2018

Στην Ελλάδα την περίοδο 2013 - 2018, σημειώθηκε αύξηση στην κίνηση εσωτερικού κατά +75% (από 4,9 εκατ. το 2013 σε 8,6 εκατ. το 2018). Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με εξαίρεση μόνο την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (-34%, από 10 χιλ. το 2013 σε 7 χιλ. το 2018). Τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς σημείωσαν οι Περιφέρειες Αττικής (+80% ή +1,8 εκατ. επισκέπτες), Νοτίου Αιγαίου (+99% ή +788 χιλ. επισκέπτες), Κεντρικής Μακεδονίας (+76% ή +497 χιλ. επισκέπτες), Κρήτης (+63% ή +384 χιλ. επισκέπτες) και Ιονίων Νήσων (+84% ή +115 χιλ. επισκέπτες). Η μικρότερη αύξηση καταγράφηκε στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+1%, από 4 χιλ. το 2013 σε 4 χιλ. το 2018).

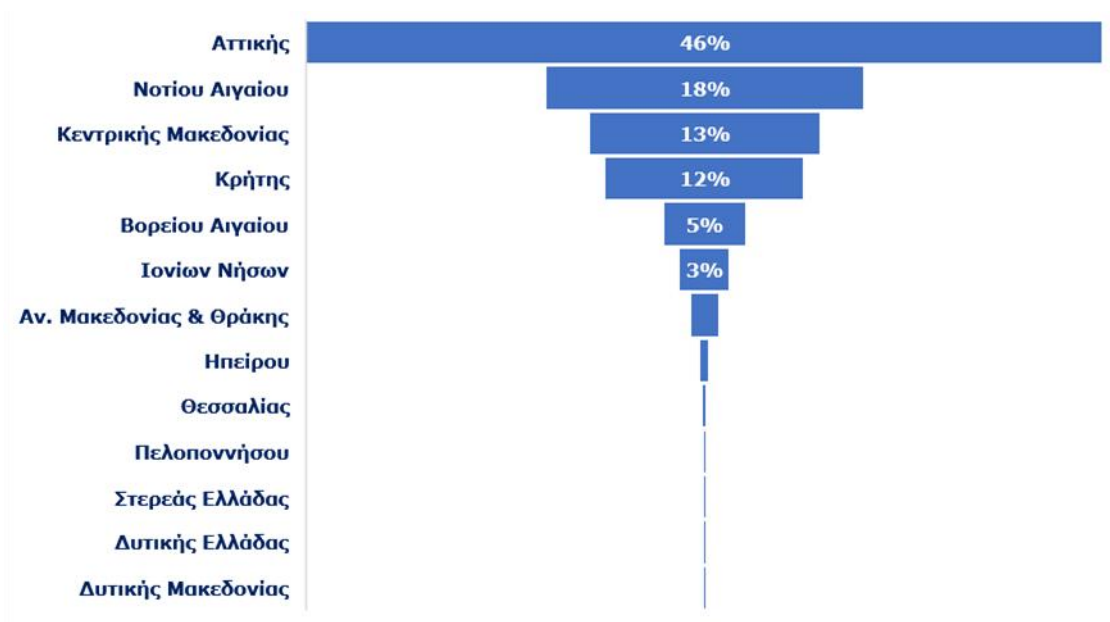
Πίνακας 31: Κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττικής	2.215.379	2.689.631	3.282.544	3.640.410	3.758.129	3.976.701	80%
Νοτίου Αιγαίου	800.243	953.988	1.153.108	1.292.527	1.454.828	1.588.533	99%
Κεντρικής Μακεδονίας	655.359	888.459	1.097.676	1.109.598	1.197.084	1.152.806	76%
Κρήτης	611.513	707.540	897.968	949.392	999.180	995.895	63%
Βορείου Αιγαίου	331.776	362.481	372.542	387.042	393.266	410.659	24%
Ιονίων Νήσων	137.362	155.070	177.775	212.025	219.583	252.499	84%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	111.984	114.929	119.360	120.834	120.457	139.722	25%
Ηπείρου	31.866	39.424	43.048	48.083	44.239	44.456	40%
Θεσσαλίας	11.827	16.156	16.344	20.838	21.360	21.815	84%
Πελοποννήσου	9.535	7.977	6.821	6.712	15.851	11.168	17%
Στερεάς Ελλάδας	9.955	6.211	7.485	6.452	7.209	6.611	-34%
Δυτικής Ελλάδας	3.006	2.793	5.489	9.684	6.428	4.718	57%
Δυτικής Μακεδονίας	3.964	3.000	3.442	4.662	4.034	4.001	1%
Ελλάδα	4.933.769	5.947.659	7.183.602	7.808.259	8.241.648	8.609.584	75%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Ενεξέργασια INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (46%), Νοτίου Αιγαίου (18%), Κεντρικής Μακεδονίας (13%) και Κρήτης (12%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2018 το 90% της εσωτερικής κίνησης της Ελλάδας.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή της κίνησης εσωτερικού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Η κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Ηπείρου είναι πολύ μικρή αντιπροσωπεύοντας για το 2018 μόλις το 1% της συνολικής κίνησης εσωτερικού της χώρας. Συγκεκριμένα την περίοδο 2013 - 2018, το αεροδρόμιο Ιωαννίνων, που αποτελεί το μοναδικό αεροδρόμιο της Περιφέρειας, κατέγραψε αύξηση στην κίνηση εσωτερικού κατά +40% (από 32 χιλ. το 2013 σε 44 χιλ. το 2018).

4.3 ΟΔΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2014 - 2018

4.3.1 Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή παρατίθεται η εισερχόμενη διεθνής οδική κίνηση (μόνο είσοδο) που καταγράφεται από τους κατά τόπους μεθοριακούς σταθμούς. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η κίνηση αυτή διαχέεται και δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στην Περιφέρεια εισόδου. Οι μεθοριακοί σταθμοί εντοπίζονται στις Βόρειες Περιφέρειες της Ελλάδας και καταγράφουν την είσοδο και την έξοδο από και προς τις γειτνιαζουσες με την Ελλάδα χώρες (Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Βουλγαρία και Τουρκία). Την περίοδο 2014 – 2018, σημειώθηκε αύξηση στις οδικές αφίξεις κατά +17% (από 10,8 εκατ. το 2014 σε 12,5 εκατ. το 2018). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+56%, από 4,4 εκατ. το 2014 σε 6,9 εκατ. το 2018) και Ηπείρου (+2%, από 1,1 εκατ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-16%, από 4,0 εκατ. το 2014 σε 3,4 εκατ. το 2018) και Δυτικής Μακεδονίας (-3%, από 1,2 εκατ. το 2014 σε 1,2 εκατ. το 2018) μείωση.

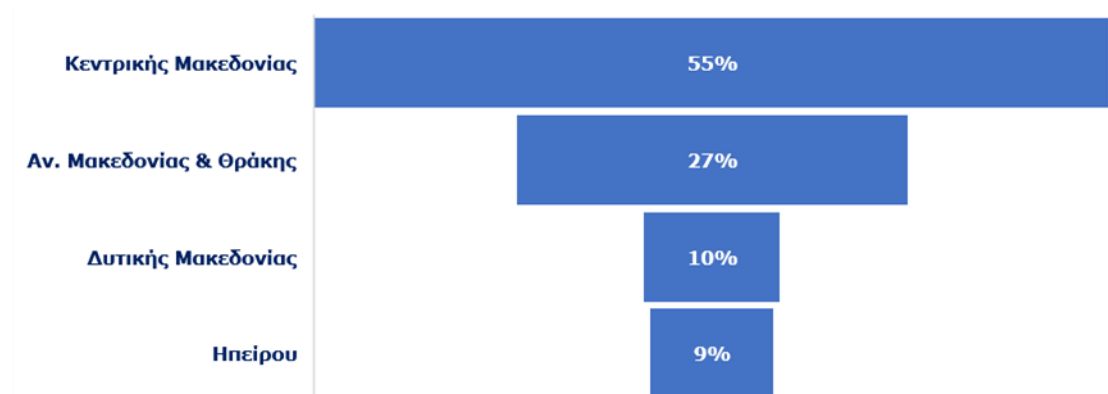
Πίνακας 32: Οδικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 - 2018

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2014 - 2018
Κεντρικής Μακεδονίας	4.428.150	5.830.508	5.998.439	7.146.714	6.887.740	56%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4.043.374	4.123.289	3.814.297	3.585.856	3.396.304	-16%
Δυτικής Μακεδονίας	1.229.638	1.118.829	1.074.456	1.158.116	1.192.978	-3%
Ηπείρου	1.052.383	1.049.776	1.160.058	897.435	1.071.511	2%
Ελλάδα	10.753.545	12.122.402	12.047.250	12.788.121	12.548.533	17%

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Κεντρική Μακεδονία (55%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (27%), Δυτικής Μακεδονίας (10%) και Ηπείρου (9%).

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

4.3.2 Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Ηπείρου ανά μεθοριακό σταθμό

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει μόλις το 9% των οδικών αφίξεων της χώρας. Συγκεκριμένα, από τους 3 μεθοριακούς σταθμούς της Περιφέρειας (Κακαβιάς, Μέρτζανη και Σαγιάδα) πέρασαν το 2018 1,1 εκατ. επισκέπτες καταγράφοντας αύξηση κατά +2% σε σύγκριση με το 2014 (1.052 χιλ. επισκέπτες).

Στους επιμέρους σταθμούς, η εικόνα είναι μικτή, με τους σταθμούς της Κακαβιάς (+2%, από 749 χιλ. το 2014 σε 764 χιλ. το 2018) και της Σαγιάδας (+5%, από 266 χιλ. το 2014 σε 279 χιλ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τον σταθμό της Μέρτζανης (-24%, από 38 χιλ. το 2014 σε 28 χιλ. το 2018) μείωση.

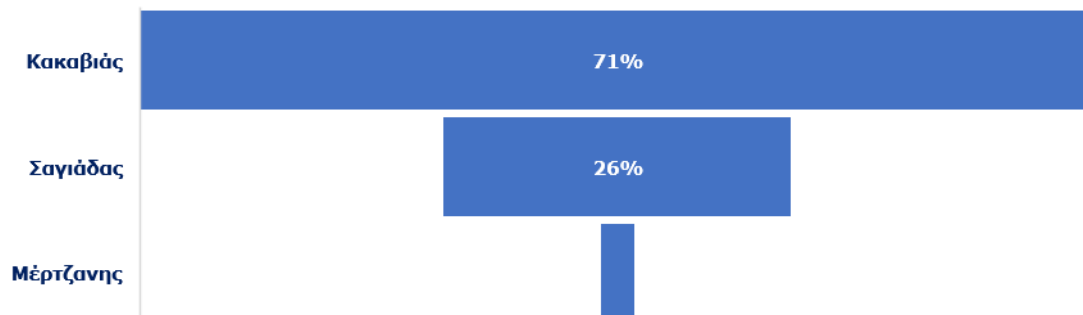
Πίνακας 33: Οδικές αφίξεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά μεθοριακό σταθμό, 2014 - 2018

Μεθοριακός σταθμός	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2014 - 2018
Κακαβιάς	748.560	742.133	761.753	588.019	764.182	2%
Σαγιάδας	266.317	271.084	280.759	286.044	278.920	5%
Μέρτζανης	37.506	36.559	117.546	23.372	28.409	-24%
Ήπειρος	1.052.383	1.049.776	1.160.058	897.435	1.071.511	2%

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων στην Περιφέρεια Ηπείρου για το 2018, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στον μεθοριακό σταθμό της Κακαβιάς (71%) και ακολούθως στους σταθμούς Σαγιάδας (26%) και Μέρτζανης (3%). Τέλος, η πλειοψηφία των οδικών αφίξεων διέρχεται από την Ενότητα Ιωαννίνων (74%, σταθμοί Κακαβιάς και Μέρτζανης) ενώ το υπόλοιπο 26% από την Ενότητα Θεσπρωτίας (σταθμός Σαγιάδας).

Διάγραμμα 45: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά μεθοριακό σταθμό, 2018

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2013 - 2018

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση) εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας. Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2013 – 2018, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 70,8 εκατ. το 2013 σε 70,2 εκατ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες της χώρας σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες επιβάτες, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής (-18%, από 36,4 εκατ. το 2013 σε 29,8 εκατ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-24%, από 5,8 εκατ. το 2013 σε 4,4 εκατ. το 2018) και Στερεάς Ελλάδας (-7%, από 2,4 εκατ. το 2013 σε 2,2 εκατ. το 2018).

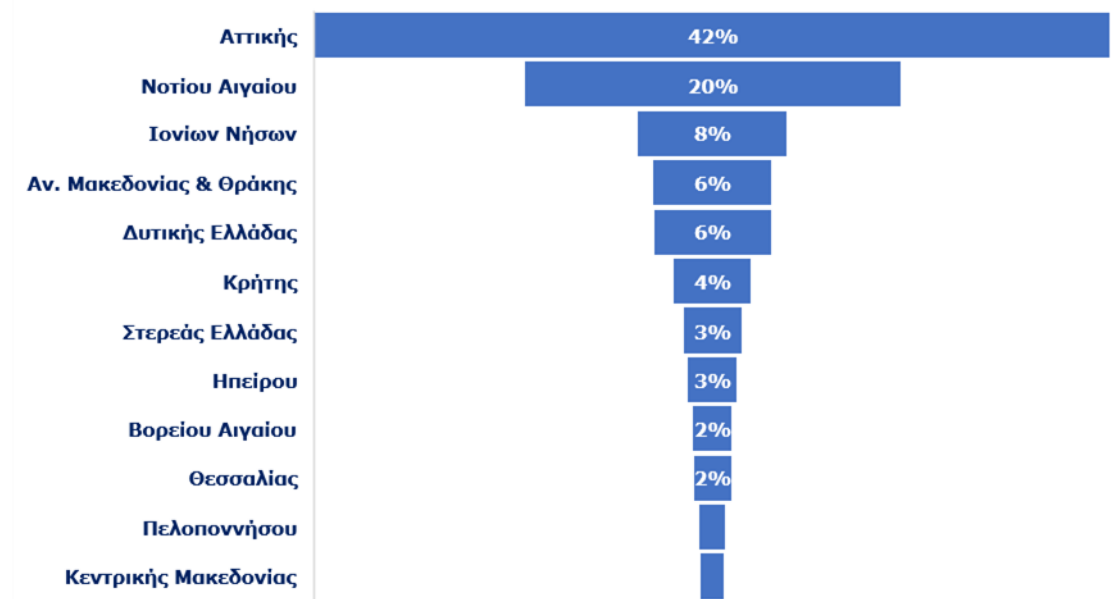
Πίνακας 34: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013 - 2018	%Δ
Αττικής	36.353.806	29.129.874	28.950.459	27.795.511	29.315.860	29.775.672		-18%
Νοτίου Αιγαίου	9.972.232	11.178.355	11.040.557	11.511.849	13.023.588	14.117.081		42%
Ιονίων Νήσων	4.802.410	4.981.852	4.700.327	4.895.180	5.224.639	5.604.635		17%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3.289.445	3.681.335	3.942.035	4.200.682	4.392.321	4.432.651		35%
Δυτικής Ελλάδας	5.789.761	6.494.926	6.249.616	4.271.304	4.312.585	4.413.601		-24%
Κρήτης	2.446.140	2.685.989	2.268.104	2.430.335	2.805.390	2.936.979		20%
Στερεάς Ελλάδας	2.350.808	2.119.732	2.114.039	2.079.675	2.112.974	2.196.668		-7%
Ηπείρου	1.599.345	1.615.320	1.560.773	1.615.324	1.776.662	1.879.806		18%
Θεσσαλίας	1.298.652	1.352.840	1.309.660	1.387.309	1.500.274	1.499.130		15%
Βορείου Αιγαίου	1.343.633	1.345.520	1.715.910	1.475.599	1.475.875	1.447.094		8%
Κεντρικής Μακεδονίας	806.891	846.389	837.902	981.700	965.920	993.338		23%
Πελοποννήσου	734.768	830.375	540.283	727.890	977.712	894.677		22%
Ελλάδα	70.787.891	66.262.507	65.229.665	63.372.358	67.883.800	70.191.332		-1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργειαία INSETE Intelligence

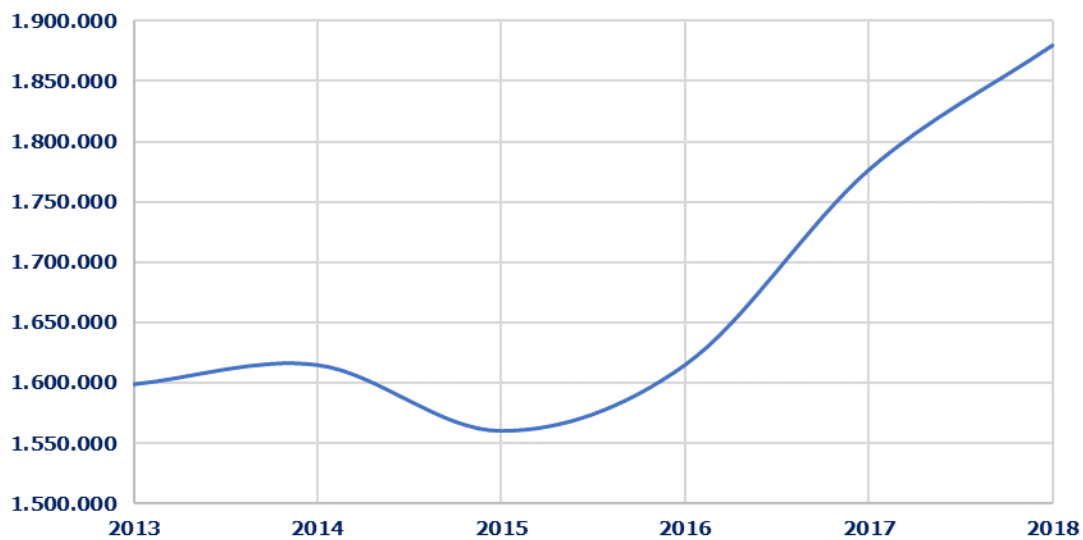
Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (42%) και Νοτίου Αιγαίου (20%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 62% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2018.

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Η Περιφέρεια Ηπείρου για το 2018, αντιπροσωπεύει μόλις 3% των διακινηθέντων εσωτερικού της χώρας (λιμάνι Ηγουμενίτσας), σημειώνοντας αύξηση την περίοδο 2013 – 2018 κατά +18% (από 1,6 εκατ. το 2013 σε 1,9 εκατ. το 2018).

Διάγραμμα 47: Εξέλιξη διακινηθέντων εσωτερικού στο λιμάνι της Ηγουμενίτσας, 2013 - 2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.5 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2013 - 2018

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2013-2018 σημείωσαν αύξηση κατά +21% (από 1,5 εκατ. το 2013 σε 1,8 εκατ. το 2018). Επιμέρους, διακινηθέντες εξωτερικού καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (+22%, από 780 χιλ. το 2013 σε 955 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-12%, από 559 χιλ. το 2013 σε 490 χιλ. το 2018) και Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (+230%, από 106 χιλ. το 2013 σε 350 χιλ. το 2018). Επίσης, οι Λοιποί λιμένες σημείωσαν μείωση στους διακινηθέντες τους κατά -74% (από 50 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018).

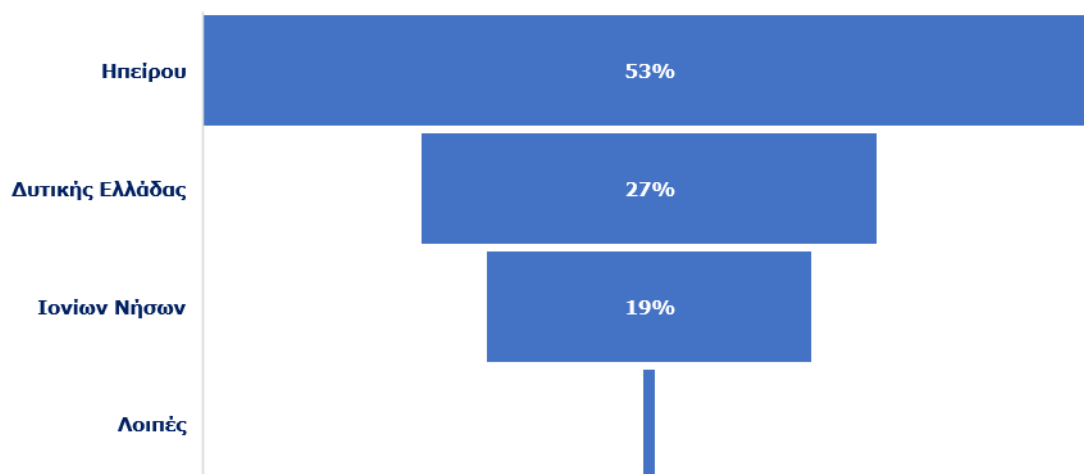
Πίνακας 35: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Ηπείρου	780.142	928.975	971.012	836.566	918.972	955.379	22%
Δυτικής Ελλάδας	559.486	590.328	603.312	497.313	500.725	489.583	-12%
Ιονίων Νήσων	105.902	138.566	162.221	186.634	262.103	349.764	230%
Λοιπές	50.205	11.282	5.631	6.722	18.147	12.932	-74%
Ελλάδα	1.495.735	1.669.151	1.742.176	1.527.235	1.699.947	1.807.658	21%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεξέργαση INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (53%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (27%), Ιονίων Νήσων (19%) και Λοιπών (1%).

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

4.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2013 - 2018

4.6.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας σημείωσε μείωση την περίοδο 2013 – 2018 κατά -20% (από 4.288 το 2013 σε 3.410 το 2018). Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως μετά το 2016, στην πολιτική αναταραχή (αποτυχημένο πραξικόπημα) και στους φόβους ασφαλείας (τρομοκρατία) στην γειτονική Τουρκία, αφού τα αξιοθέατα σε Ελλάδα και Τουρκία πλασάρονται από τις εταιρίες κρουαζιέρας σε κοινά πακέτα.

Πίνακας 36: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

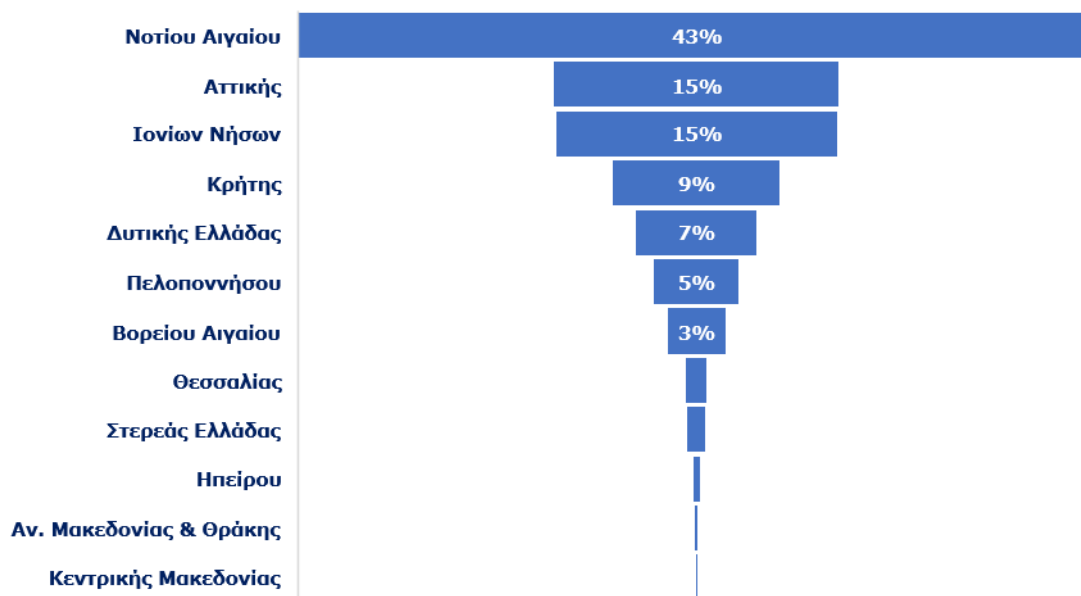
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Νοτίου Αιγαίου	1.870	1.714	1.989	1.875	1.455	1.466	-22%
Αττικής	751	638	680	708	607	526	-30%
Ιονίων Νήσων	614	487	527	587	477	520	-15%
Κρήτης	282	286	293	303	279	308	9%
Δυτικής Ελλάδας	309	253	245	276	273	223	-28%
Πελοποννήσου	142	130	165	204	161	157	11%
Βορείου Αιγαίου	133	136	155	137	53	109	-18%
Θεσσαλίας	48	71	88	72	18	40	-17%
Στερεάς Ελλάδας	88	50	83	92	74	35	-60%
Ηπείρου	18	17	11	11	8	14	-22%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	15	26	23	19	6	7	-53%
Κεντρικής Μακεδονίας	18	31	35	23	4	5	-72%
Ελλάδα	4.288	3.839	4.294	4.307	3.415	3.410	-20%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στην κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στους λιμένες τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+11%, από 142 κρουαζιερόπλοια το 2013 σε 157 κρουαζιερόπλοια το 2018) και Κρήτης (+9%, από 282 κρουαζιερόπλοια το 2013 σε 308 κρουαζιερόπλοια το 2018).

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (43%), η Αττική (15%), τα Ιόνια Νησιά (15%), η Κρήτη (9%) και η Δυτική Ελλάδα (7%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2018 το 89% της κίνησης των κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

4.6.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου υποδέχτηκε το 2018 μόλις το 0,4% των κρουαζιερόπλοιων που επισκέφθηκαν την χώρα. Συγκεκριμένα, η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε μείωση κατά -22% (από 18 κρουαζιερόπλοια το 2013 σε 14 κρουαζιερόπλοια το 2018). Ο μεγαλύτερος όγκος εντοπίζεται στο λιμάνι της Ηγουμενίτσας (αμετάβλητη, από 14 κρουαζιερόπλοια το 2013 σε 14 κρουαζιερόπλοια το 2018) για όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Αντίθετα, στο λιμάνι της Πρέβεζας η κίνηση είναι μικρότερη (-100%, από 4 κρουαζιερόπλοια το 2013 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2018) ενώ το 2018 δεν καταγράφεται κανένα κρουαζιερόπλοιο.

Πίνακας 37: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2013 - 2018

Λιμάνι	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Ηγουμενίτσας	14	13	6	7	8	14	0%
Πρέβεζας	4	4	5	4	0	0	-100%
Ήπειρος	18	17	11	11	8	14	-22%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETTE Intelligence

4.6.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας σημείωσε μείωση την περίοδο 2013 – 2018 κατά -15% (από 5,7 εκατ. το 2013 σε 4,8 εκατ. το 2018). Η αίσθηση ανασφάλειας στην Τουρκία, όπως προαναφέραμε άνωθεν, συνέβαλε στην μείωση της κίνησης των κρουαζιερόπλοιων και κατ' επέκταση στον αριθμό των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας αφού τα δρομολόγια πολλών κρουαζιερόπλοιων συμπεριλάμβαναν προορισμούς και αξιοθέατα και της Ελλάδας και της Τουρκίας.

Πίνακας 38: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

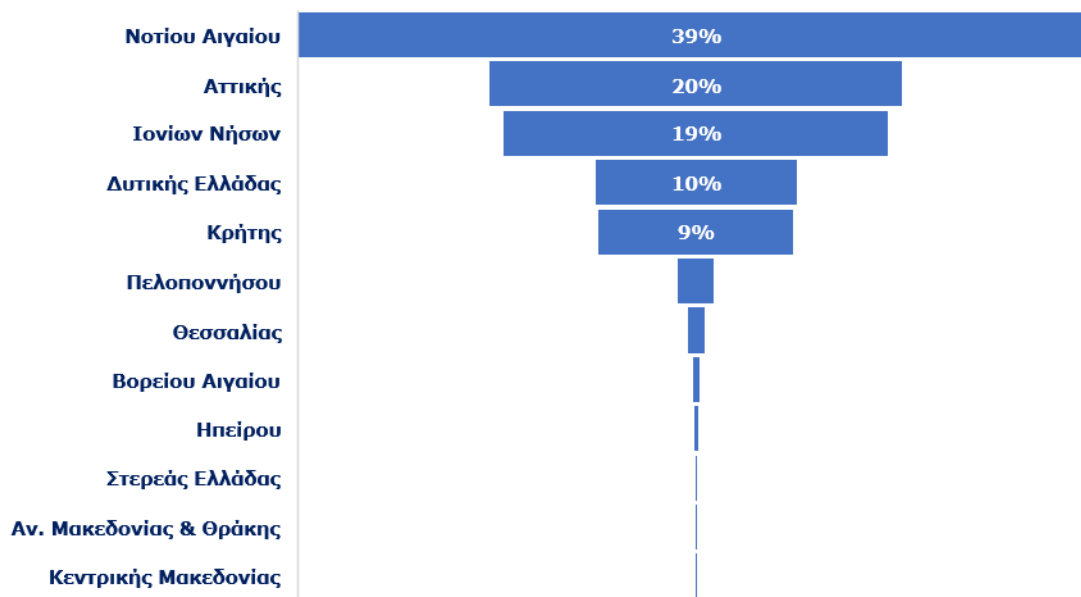
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Νοτίου Αιγαίου	1.978.538	1.886.537	1.996.720	2.000.688	1.764.651	1.844.651	-7%
Αττικής	1.316.947	1.086.444	1.026.014	1.141.850	1.074.263	961.724	-27%
Ιονίων Νήσων	914.475	771.353	802.316	859.554	754.383	894.190	-2%
Δυτικής Ελλάδας	765.244	585.624	460.972	505.854	567.999	469.693	-39%
Κρήτης	440.288	329.709	355.699	413.655	340.033	453.677	3%
Πελοποννήσου	90.814	85.648	108.543	106.666	53.790	85.633	-6%
Θεσσαλίας	24.030	62.973	76.051	44.432	11.767	41.647	73%
Βορείου Αιγαίου	95.800	83.635	76.803	83.587	29.316	17.109	-82%
Ηπείρου	5.558	4.208	4.057	8.179	9.088	12.650	128%
Στερεάς Ελλάδας	8.141	8.309	17.851	14.848	14.423	3.628	-55%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7.469	13.087	13.061	6.042	3.226	2.538	-66%
Κεντρικής Μακεδονίας	14.585	19.720	26.356	18.876	2.424	1.502	-90%
Ελλάδα	5.661.889	4.937.247	4.964.443	5.204.231	4.625.363	4.788.642	-15%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+3%, από 440 χιλ. το 2013 σε 454 χιλ. το 2018), Θεσσαλίας (+73%, από 24 χιλ. το 2013 σε 42 χιλ. το 2018) και Ηπείρου (+128%, από 6 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018).

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2018, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (39%), η Αττική (20%), τα Ιόνια Νησιά (19%), η Δυτική Ελλάδα (10%) και η Κρήτη (9%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2018 το 97% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 50: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

4.6.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου υποδέχτηκε το 2018 μόλις το 0,3% του συνολικού αριθμού αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των αφίξεων την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε αύξηση κατά +128% (από 6 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018). Ο μεγαλύτερος όγκος εντοπίζεται στο λιμάνι της Ηγουμενίτσας (+172%, από 5 χιλ. το 2013 σε 13 χιλ. το 2018) για όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Αντίθετα, το λιμάνι της Πρέβεζας καταγράφει μικρή κίνηση ενώ το 2018 δεν καταγράφονται αφίξεις.

Πίνακας 39: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2013 - 2018

Λιμάνι	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Ηγουμενίτσας	4.650	3.096	3.090	7.623	9.088	12.650	172%
Πρέβεζας	908	1.112	967	556	0	0	-100%
Ήπειρος	5.558	4.208	4.057	8.179	9.088	12.650	128%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2013 - 2018

4.7.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα Μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε αύξηση κατά +69% (από 3,4 εκατ. επισκέπτες το 2013 σε 5,7 εκατ. επισκέπτες το 2018), απόρροια της αύξησης κατά +68% (από 17.920 χιλ. το 2013 σε 30.123 χιλ. το 2018) στον αριθμό των διεθνών αφίξεων που καταγράφηκε στην Ελλάδα για την ίδια περίοδο.

Πίνακας 40: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

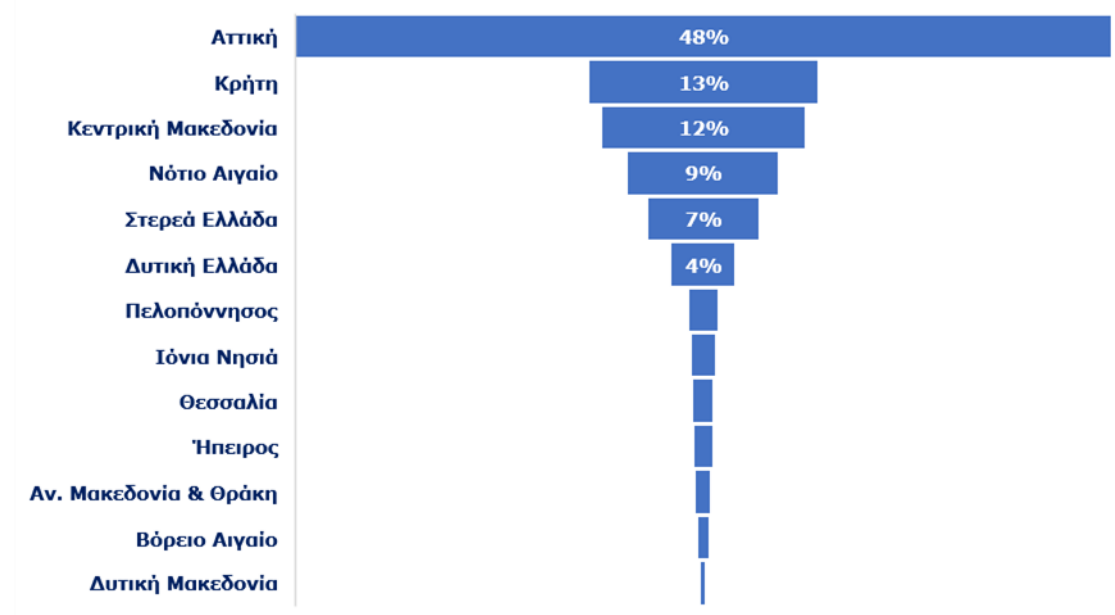
Επισκέπτες σε Μουσεία ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018							
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	1.743.523	2.162.221	2.295.545	2.155.754	2.518.113	2.733.790	57%
Κρήτη	229.940	297.569	312.274	461.751	590.311	767.262	234%
Κεντρική Μακεδονία	311.601	465.487	541.193	653.068	668.906	683.282	119%
Νότιο Αιγαίο	418.704	482.626	478.588	432.124	500.781	506.030	21%
Στερεά Ελλάδα	193.104	246.396	276.968	263.487	327.025	372.461	93%
Δυτική Ελλάδα	147.275	173.800	174.653	169.352	199.715	214.714	46%
Πελοπόννησος	74.274	73.242	69.232	81.002	94.851	99.970	35%
Ιόνια Νησιά	70.684	60.001	61.135	67.130	70.631	78.670	11%
Θεσσαλία	43.922	45.826	40.395	56.438	59.064	68.256	55%
Ήπειρος	46.591	50.014	56.059	54.253	58.377	65.276	40%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	32.369	40.594	41.502	35.037	45.940	51.064	58%
Βόρειο Αιγαίο	52.534	49.570	50.847	35.669	42.682	41.440	-21%
Δυτική Μακεδονία	12.250	7.005	7.451	8.570	11.945	17.427	42%
Ελλάδα	3.376.771	4.154.351	4.405.842	4.473.635	5.188.341	5.699.642	69%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών σε Μουσεία, με εξαίρεση το Βόρειο Αιγαίο (-21%, από 53 χιλ. το 2013 σε 41 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+57%, από 1,7 εκατ. το 2013 σε 2,7 εκατ. το 2018), Κρήτη (+234%, από 230 χιλ. το 2013 σε 767 χιλ. το 2018), Κεντρική Μακεδονία (+119%, από 312 χιλ. το 2013 σε 683 χιλ. το 2018), Νότιο Αιγαίο (+21%, από 419 χιλ. το 2013 σε 506 χιλ. το 2018), Στερεά Ελλάδα (+93%, από 193 χιλ. το 2013 σε 372 χιλ. το 2018), Δυτική Ελλάδα (+46%, από 147 χιλ. το 2013 σε 215 χιλ. το 2018), Πελοπόννησος (+35%, από 74 χιλ. το 2013 σε 100 χιλ. το 2018), Ιόνια Νησιά (+11%, από 71 χιλ. το 2013 σε 79 χιλ. το 2018), Θεσσαλία (+55%, από 44 χιλ. το 2013 σε 68 χιλ. το 2018), Ήπειρος (+40%, από 47 χιλ. το 2013 σε 65 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+58%, από 32 χιλ. το 2013 σε 51 χιλ. το 2018) και Δυτική Μακεδονία (+42%, από 12 χιλ. το 2013 σε 17 χιλ. το 2018).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2018 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές επισκέψεις (48%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (13%), η Κεντρική Μακεδονία (12%) και το Νότιο Αιγαίο (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 82% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2018.

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

4.7.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου το 2018 κατείχε μόλις το 1% του συνόλου των επισκεπτών σε μουσεία της Ελλάδας, σημειώνοντας αύξηση κατά +40% (από 47 χιλ. το 2013 σε 65 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν αύξηση στην επισκεψιμότητα τους, με εξαίρεση την Ενότητα Θεσπρωτίας (-6%, από 5 χιλ. το 2013 σε 5 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Ενότητες: Ιωάννινα (+49%, από 29 χιλ. το 2013 σε 43 χιλ. το 2018), Άρτα (+39%, από 7 χιλ. το 2013 σε 10 χιλ. το 2018) και Πρέβεζας (+40%, από 6 χιλ. το 2013 σε 8 χιλ. το 2018).

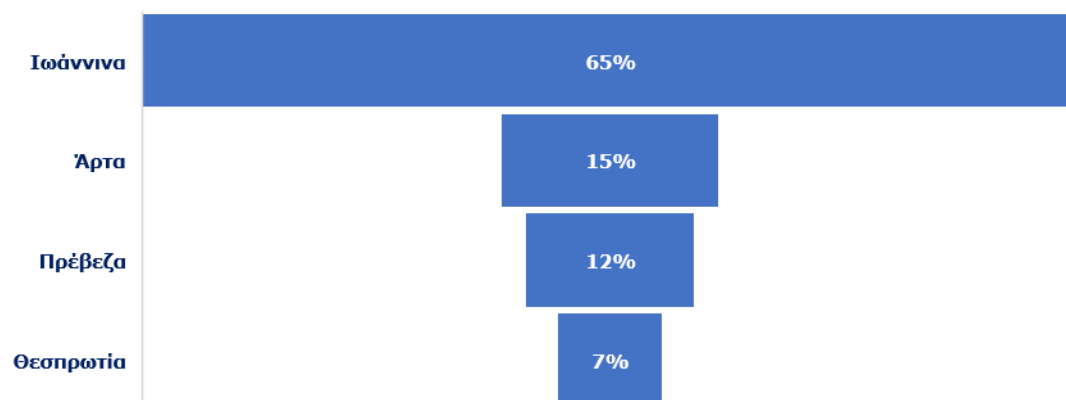
Πίνακας 41: Επισκέπτες σε μουσεία της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 – 2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Ιωάννινα	28.734	32.123	32.386	34.194	37.024	42.740	49%
Άρτα	7.179	8.131	7.861	7.392	10.304	9.963	39%
Πρέβεζα	5.569	5.547	11.547	7.247	6.775	7.770	40%
Θεσπρωτία	5.109	4.213	4.265	5.420	4.274	4.803	-6%
Ήπειρος	46.591	50.014	56.059	54.253	58.377	65.276	40%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία για το 2018, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Ιωαννίνων (65%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Άρτας (15%), Πρέβεζας (12%) και Θεσπρωτίας (7%).

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

4.8 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ 2013 - 2018

4.8.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2013 - 2018 σημείωσε αύξηση κατά +58% (από 8,2 εκατ. το 2013 σε 12,9 εκατ. το 2018).

Πίνακας 42: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 - 2018

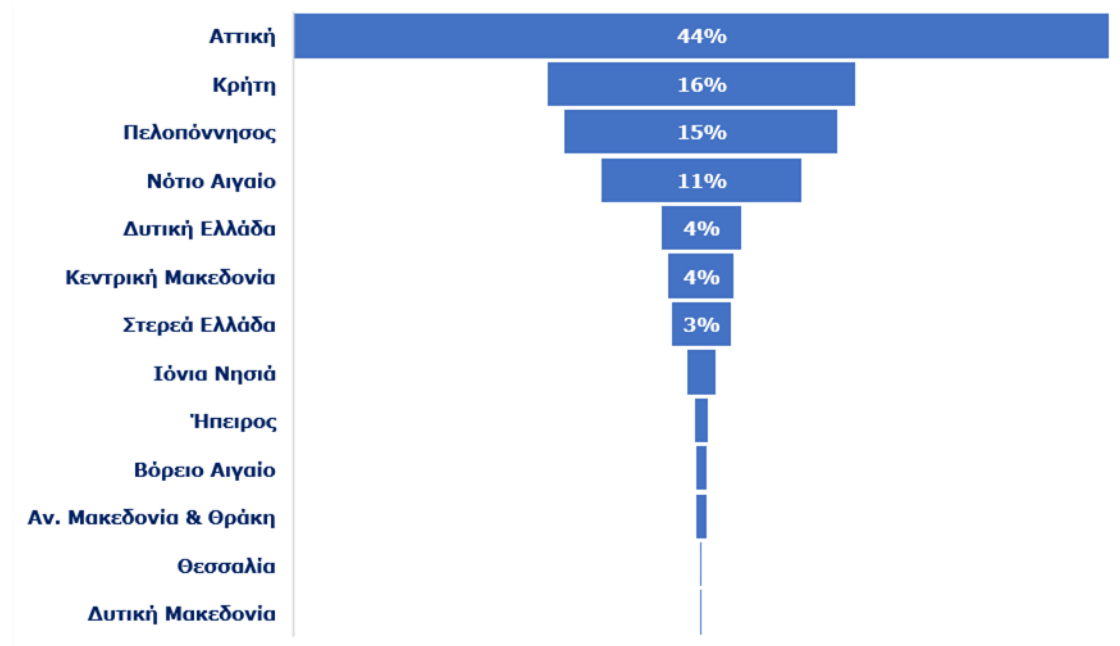
Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018							
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Αττική	2.772.044	3.618.412	4.145.093	3.960.512	4.910.124	5.611.977	102%
Κρήτη	1.549.062	1.567.924	1.482.109	1.451.026	1.747.669	2.123.640	37%
Πελοπόννησος	995.098	1.374.832	1.441.529	1.388.340	1.637.613	1.885.649	89%
Νότιο Αιγαίο	1.438.391	1.776.129	1.638.165	1.198.314	1.311.872	1.378.335	-4%
Δυτική Ελλάδα	504.597	514.353	486.368	482.250	549.546	557.467	10%
Κεντρική Μακεδονία	310.823	351.211	350.106	340.854	389.372	457.872	47%
Στερεά Ελλάδα	231.085	297.117	324.175	294.322	351.855	409.872	77%
Ιόνια Νησιά	173.198	226.918	236.949	225.166	185.690	206.550	19%
Ήπειρος	46.422	81.104	80.677	81.196	79.686	91.051	96%
Βόρειο Αιγαίο	74.285	60.479	53.177	59.288	72.438	84.862	14%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	53.064	62.186	63.209	59.633	63.213	72.938	37%
Θεσσαλία	16.640	19.856	15.817	21.454	18.756	18.848	13%
Δυτική Μακεδονία	2.180	2.640	2.679	2.318	1.263	2.010	-8%
Ελλάδα	8.166.889	9.953.161	10.320.053	9.564.673	11.319.097	12.901.071	58%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους, με εξαίρεση το Νότιο Αιγαίο (-4%, από 1,4 εκατ. το 2013 σε 1,4 εκατ. το 2018) και τη Δυτική Μακεδονία (-8%, από 2 χιλ. το 2013 σε 2 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+102%, από 2,8 εκατ. το 2013 σε 5,6 εκατ. το 2018), Κρήτη (+37%, από 1,5 εκατ. το 2013 σε 2,1 εκατ. το 2013), Πελοπόννησος (+89%, από 995 χιλ. το 2013 σε 1,9 εκατ. το 2018), Δυτική Ελλάδα (+10%, από 505 χιλ. το 2013 σε 557 χιλ. το 2018), Κεντρική Μακεδονία (+47%, από 311 χιλ. το 2013 σε 458 χιλ. το 2018), Στερεά Ελλάδα (+77%, από 231 χιλ. το 2013 σε 410 χιλ. το 2018), Ιόνια Νησιά (+19%, από 173 χιλ. το 2013 σε 207 χιλ. το 2018), Ήπειρο (+96%, από 46 χιλ. το 2013 σε 91 χιλ. το 2018), Βόρειο Αιγαίο (+14%, από 74 χιλ. το 2013 σε 85 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+37%, από 53 χιλ. το 2013 σε 73 χιλ. το 2018) και Θεσσαλία (+13%, από 17 χιλ. το 2013 σε 19 χιλ. το 2018).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει σχεδόν τα 2/5 των επισκέψεων (44%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), η Πελοπόννησος (15%) και το Νότιο Αιγαίο (11%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 85% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2018.

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

4.8.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου το 2018 αντιπροσώπευε μόλις το 1% του συνόλου των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας, σημειώνοντας αύξηση κατά +96% (από 46 χιλ. το 2013 σε 91 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν αύξηση στην επισκεψιμότητα τους: Πρέβεζα (+503%, από 8 χιλ. το 2013 σε 46 χιλ. το 2018), Ιωάννινα (+15%, από 39 χιλ. το 2013 σε 45 χιλ. το 2018) και Θεσπρωτία (+524%, από 110 επισκέπτες το 2013 σε 686 επισκέπτες το 2018). Στην Ενότητα Άρτας δεν καταγράφονται επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους.

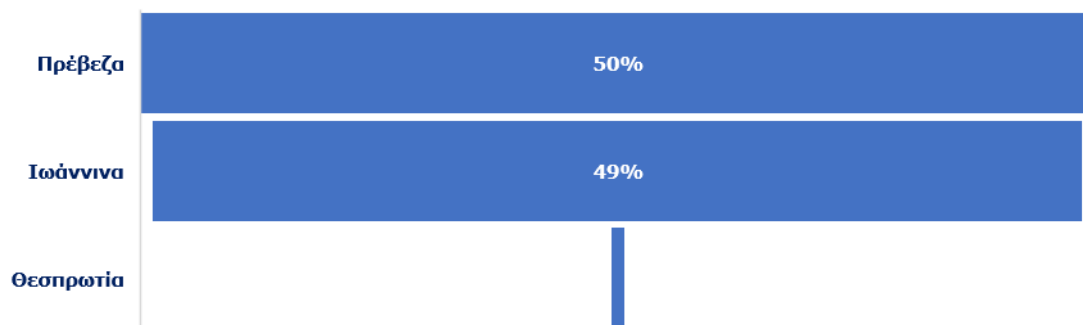
Πίνακας 43: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 – 2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Πρέβεζα	7.581	38.094	36.757	38.010	41.281	45.727	503%
Ιωάννινα	38.731	41.608	43.481	42.512	37.106	44.638	15%
Θεσπρωτία	110	1.402	439	674	1.299	686	524%
Ήπειρος	46.422	81.104	80.677	81.196	79.686	91.051	96%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους για το 2018, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Πρέβεζας (50%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Ιωαννίνων (49%) και Θεσπρωτίας (1%).

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016 - 2018

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016 - 2018

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων⁴, ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών⁵. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 αυξήθηκαν κατά +23% (από 28.376 χιλ. το 2016 σε 34.831 χιλ. το 2018). Αναφορικά με τις επιμέρους Περιφέρειες η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-6%, από 714 χιλ. το 2016 σε 675 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (+22%, από 6,4 εκατ. το 2016 σε 7,8 εκατ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+27%, από 5,2 εκατ. το 2016 σε 6,6 εκατ. το 2018), Αττικής (+25%, από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,7 εκατ. το 2018), Κρήτης (+15%, από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,2 εκατ. το 2018), Ιονίων Νήσων (+29%, από 2,5 εκατ. το 2016 σε 3,2 εκατ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+42%, από 1,4 εκατ. το 2016 σε 1,9 εκατ. το 2018), Πελοποννήσου (+5%, από 843 χιλ. το 2016 σε 886 χιλ. το 2018), Ηπείρου (+15%, από 717 χιλ. το 2016 σε 823 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (+36%, από 513 χιλ. το 2016 σε 699 χιλ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+34%, από 409 χιλ. το 2016 σε 549 χιλ. το 2018), Βορείου Αιγαίου (+19%, από 328 χιλ. το 2016 σε 389

⁴ Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. [εδώ](#).

⁵ Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

χιλ. το 2018) και Δυτικής Μακεδονίας (+6%, από 330 χιλ. το 2016 σε 349 χιλ. το 2018).

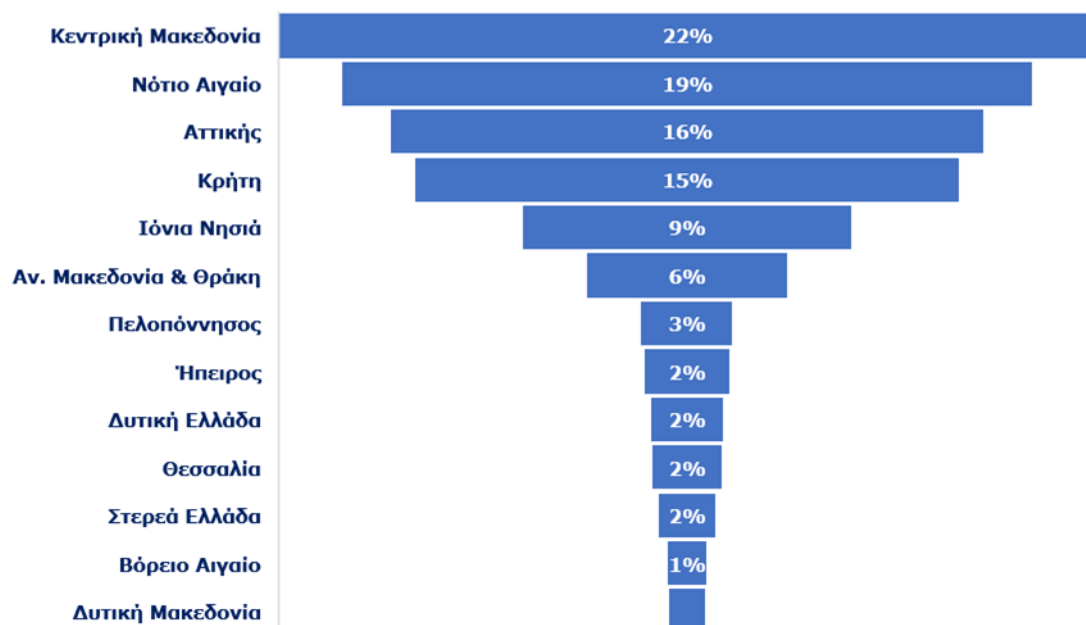
Πίνακας 44: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016 - 2018

Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Κεντρική Μακεδονία	6.395	7.262	7.830	22%
Νότιο Αιγαίο	5.227	5.841	6.629	27%
Αττικής	4.543	5.137	5.681	25%
Κρήτη	4.537	4.806	5.228	15%
Ιόνια Νησιά	2.457	2.966	3.162	29%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	1.363	1.349	1.930	42%
Πελοπόννησος	843	727	886	5%
Ήπειρος	717	713	823	15%
Δυτική Ελλάδα	513	563	699	36%
Θεσσαλία	714	694	675	-6%
Στερεά Ελλάδα	409	376	549	34%
Βόρειο Αιγαίο	328	364	389	19%
Δυτική Μακεδονία	330	222	349	6%
Ελλάδα	28.376	31.021	34.831	23%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Κεντρική Μακεδονία (22%), το Νότιο Αιγαίο (19%), η Αττική (16%), η Κρήτη (15%) και τα Ιόνια Νησιά (9%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2018 το 82% του συνόλου των επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

5.1.2 Επισκέψεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει μόλις το 2% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2016 κατά +15% (από 717 χιλ. το 2016 σε 823 χιλ. το 2018). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, παρατηρούμε ότι όλες σημειώνουν αύξηση με εξαίρεση το Ην. Βασίλειο (-15%, από 48 χιλ. το 2016 σε 41 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Αλβανία (+20%, από 193 χιλ. το 2016 σε 231 χιλ. το 2018), Γερμανία (+14%, από 73 χιλ. το 2016 σε 83 χιλ. το 2018), Ιταλία (+25%, από 50 χιλ. το 2016 σε 63 χιλ. το 2018) και Λοιπές (+15%, από 353 χιλ. το 2016 σε 406 χιλ. το 2018).

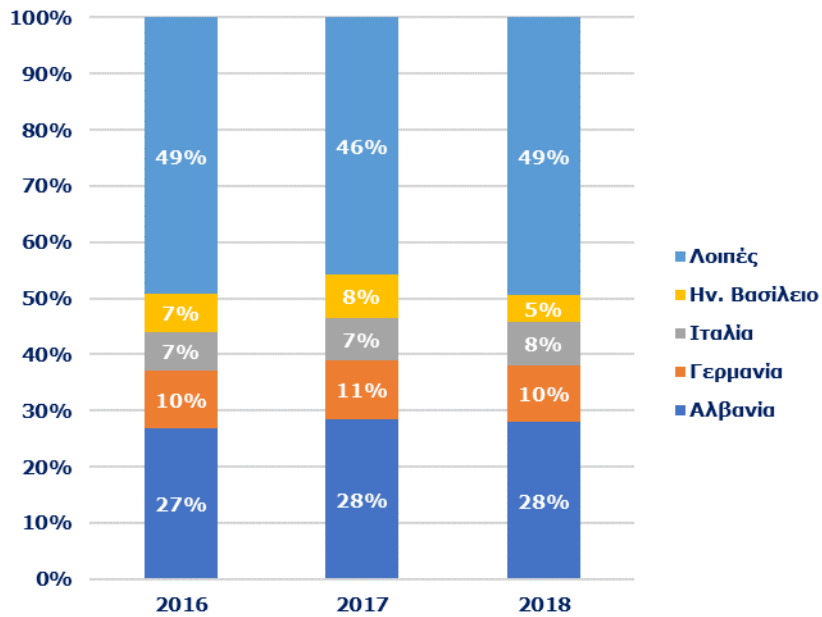
Πίνακας 45: Επισκέψεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης (σε χιλ.), 2016 - 2018

Κατανομή επισκέψεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά αγορά (σε χιλ.), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Αλβανία	193	203	231	20%
Γερμανία	73	75	83	14%
Ιταλία	50	53	63	25%
Ην. Βασίλειο	48	56	41	-15%
Λοιπές	353	326	406	15%
Σύνολο	717	713	823	15%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, οι επισκέπτες από την Αλβανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 28% (27% το 2016) και ακολουθούν από την Γερμανία με 10% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016), από την Ιταλία με 8% (7% το 2016), από το Ην. Βασίλειο με 5% (7% το 2016) και από τις Λοιπές με 49% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016).

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης, 2016 - 2018

Πηγή: Τρε - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 αυξήθηκαν κατά +19% (από 190.402 χιλ. το 2016 σε 227.012 χιλ. το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+28%, από 40,0 εκατ. το 2016 σε 51,1 εκατ. το 2018), της Κεντρικής Μακεδονίας (+23%, από 36,3 εκατ. το 2016 σε 44,7 εκατ. το 2018), της Κρήτης (+11%, από 39,4 εκατ. το 2016 σε 43,8 εκατ. το 2018), της Αττικής (+27%, από 24,8 εκατ. το 2016 σε 31,4 εκατ. το 2018), των Ιονίων Νήσων (+15%, από 21,5 εκατ. το 2016 σε 24,8 εκατ. το 2018), της Πελοποννήσου (+15%, από 5,8 εκατ. το 2016 σε 6,6 εκατ. το 2018), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+19%, από 5,4 εκατ. το 2016 σε 6,5 εκατ. το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (+16%, από 2,7 εκατ. το 2016 σε 3,2 εκατ. το 2018), του Βορείου Αιγαίου (+27%, από 2,5 εκατ. το 2016 σε 3,1 εκατ. το 2018) και της Στερεάς Ελλάδας (+63%, από 1,8 εκατ. το 2016 σε 3,0 εκατ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες της Θεσσαλίας (-18%, από 5,1 εκατ. το 2016 σε 4,2 εκατ. το 2018), της Ηπείρου (-7%, από 3,6 εκατ. το 2016 σε 3,4 εκατ. το 2018) και της Δυτικής Μακεδονίας (-11%, από 1,5 εκατ. το 2016 σε 1,3 εκατ. το 2018) μείωση.

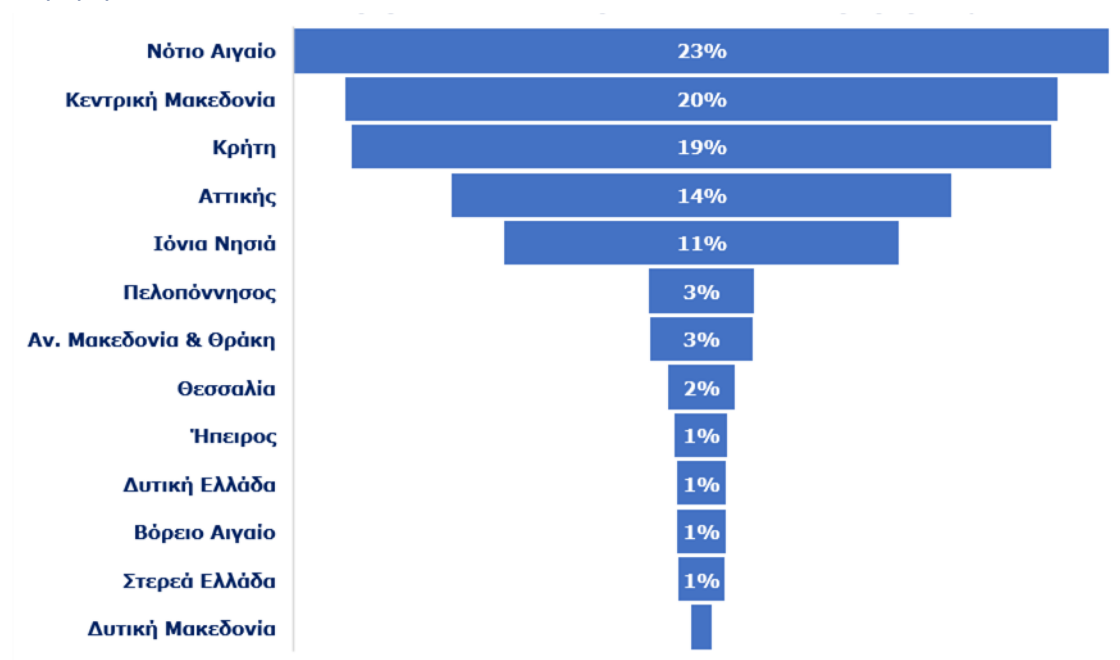
Πίνακας 46: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016 - 2018

Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Νότιο Αιγαίο	39.996	46.210	51.084	28%
Κεντρική Μακεδονία	36.330	40.782	44.690	23%
Κρήτη	39.378	40.271	43.819	11%
Αττικής	24.769	29.437	31.386	27%
Ιόνια Νησιά	21.493	24.944	24.762	15%
Πελοπόννησος	5.760	5.214	6.614	15%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	5.414	5.421	6.467	19%
Θεσσαλία	5.121	5.027	4.217	-18%
Ήπειρος	3.622	3.643	3.362	-7%
Δυτική Ελλάδα	2.742	2.819	3.184	16%
Βόρειο Αιγαίο	2.458	3.217	3.113	27%
Στερεά Ελλάδα	1.845	2.013	2.998	63%
Δυτική Μακεδονία	1.475	859	1.316	-11%
Ελλάδα	190.402	209.855	227.012	19%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (23%), στη Κεντρική Μακεδονία (20%), στη Κρήτη (19%), στην Αττική (14%) και στα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 86% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018. Άξιο αναφοράς, είναι ότι ενώ η Κεντρική Μακεδονία βρίσκεται στην 1^η θέση επισκεψιμότητας στο σύνολο των 13 Περιφερειών, στις διανυκτερεύσεις βρίσκεται στην 2^η θέση.

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

5.1.4 Διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει μόλις το 1% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, σημειώνοντας μείωση σε σύγκριση με το 2016 κατά -7% (από 3,6 εκατ. το 2016 σε 3,4 εκατ. το 2018). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Ιταλίας (-18%, από 387 χιλ. το 2016 σε 319 χιλ. το 2018), του Ην. Βασιλείου (-29%, από 375 χιλ. το 2016 σε 265 χιλ. το 2018) και των Λοιπών χωρών (-11%, από 1,8 εκατ. το 2016 σε 1,6 εκατ. το 2018) να καταγράφουν μείωση και τις αγορές της Γερμανίας (+11%, από 804 χιλ. το 2016 σε 896 χιλ. το 2018) και της Αλβανίας (+7%, από 295 χιλ. το 2016 σε 316 χιλ. το 2018) αύξηση. Αξιοσημείωτο εδώ είναι ότι ενώ οι επισκέψεις την περίοδο 2016 – 2018 από Ιταλία και Λοιπές χώρες σημείωσαν αύξηση +25% και +15% αντίστοιχα, οι διανυκτερεύσεις δεν κατέγραψαν την ίδια εικόνα, -18% και -11%.

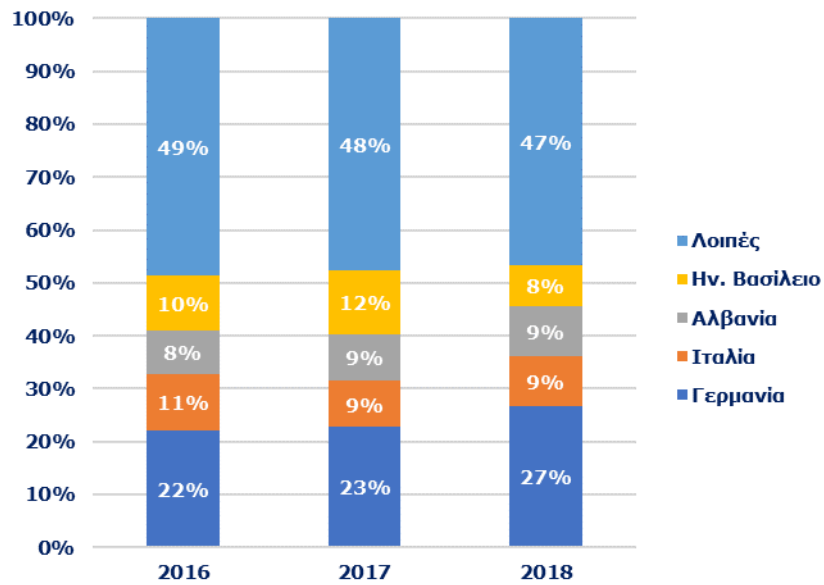
Πίνακας 47: Διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης (σε χιλ.), 2016 - 2018

Διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης (σε χιλ.), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Γερμανία	804	830	896	11%
Ιταλία	387	316	319	-18%
Αλβανία	295	324	316	7%
Ην. Βασίλειο	375	437	265	-29%
Λοιπές	1.761	1.736	1.567	-11%
Σύνολο	3.622	3.643	3.362	-7%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Ηπείρου εξακολουθεί να είναι η γερμανική αντιπροσωπεύοντας το 27% των διανυκτερεύσεων της Περιφέρειας (22% το 2016) και ακολουθούν η ιταλική με 9% (11% το 2016), η αλβανική με 9% (8% το 2016), η βρετανική με 8% (10% το 2016) και οι Λοιπές με 47% (49% το 2016).

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης, 2016 - 2018

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 αυξήθηκαν κατά +23% (από € 12.749 εκατ. το 2016 σε € 15.653 εκατ. το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+41%, από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 4,4 δισ. το 2018), της Κρήτης (+1%, από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 3,1 δισ. το 2018), της Αττικής (+31%, από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,3 δισ. το 2018), της Κεντρικής Μακεδονίας (+35%, από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,3 δισ. το 2018), των Ιονίων Νήσων (+12%, από € 1,5 δισ. το 2016 σε € 1,7 δισ. το 2018), της Πελοποννήσου (+28%, από € 324 εκατ. το 2016 σε € 415 εκατ. το 2018), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+12%, από € 288 εκατ. το 2016 σε € 322 εκατ. το 2018), της Ηπείρου (+2%, από € 218 εκατ. το 2016 σε € 222 εκατ. το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (+46%, από € 146 εκατ. το 2016 σε € 212 εκατ. το 2018), της Στερεάς Ελλάδας (+65%, από € 117 εκατ. το 2016 σε 194 εκατ. το 2018) και του Βορείου Αιγαίου (+26%, από € 131 εκατ. το 2016 σε € 164 εκατ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα μείωση σημείωσαν οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (-10%, από € 301 εκατ. το 2016 σε € 270 εκατ. το 2018) και Δυτικής Μακεδονίας (-11%, από € 68 εκατ. το 2016 σε € 61 εκατ. το 2018).

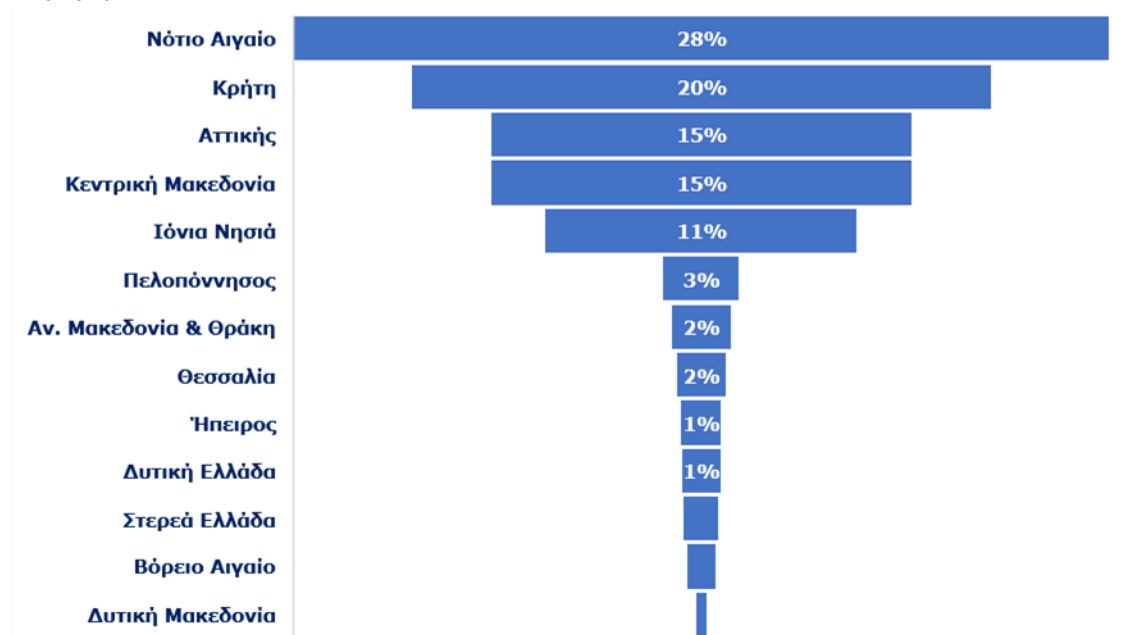
Πίνακας 48: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016 - 2018

Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Νότιο Αιγαίο	3.136	3.653	4.414	41%
Κρήτη	3.095	3.260	3.134	1%
Αττικής	1.734	2.083	2.279	31%
Κεντρική Μακεδονία	1.688	1.852	2.275	35%
Ιόνια Νησιά	1.504	1.775	1.691	12%
Πελοπόννησος	324	307	415	28%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	288	282	322	12%
Θεσσαλία	301	290	270	-10%
Ήπειρος	218	216	222	2%
Δυτική Ελλάδα	146	159	212	46%
Στερεά Ελλάδα	117	113	194	65%
Βόρειο Αιγαίο	131	167	164	26%
Δυτική Μακεδονία	68	45	61	-11%
Ελλάδα	12.749	14.202	15.653	23%

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETTE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (28%), στη Κρήτη (20%), στην Αττική (15%), στη Κεντρική Μακεδονία (15%) και στα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 88% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι και στα 3 βασικά μεγέθη (επισκέψεις, διανυκτερεύσεις, εισπράξεις) το top-5 των Περιφερειών παραμένει ίδιο με διαφοροποιήσεις μόνο στις θέσεις.

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

5.1.6 Εισπράξεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει μόλις το 1% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2018, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2016 κατά +2% (από € 218 εκατ. το 2016 σε € 222 εκατ. το 2018). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (+34%, από € 39 εκατ. το 2016 σε € 53 εκατ. το 2018) και της Αλβανίας (+17%, από € 34 εκατ. το 2016 σε € 40 εκατ. το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις αγορές της Ιταλίας (-9%, από € 21 εκατ. το 2016 σε € 19 εκατ. το 2018), του Ην. Βασιλείου (-42%, από € 24 εκατ. το 2016 σε € 14 εκατ. το 2018) και των Λοιπών χωρών (-3%, από € 99 εκατ. το 2016 σε € 96 εκατ. το 2018) μείωση.

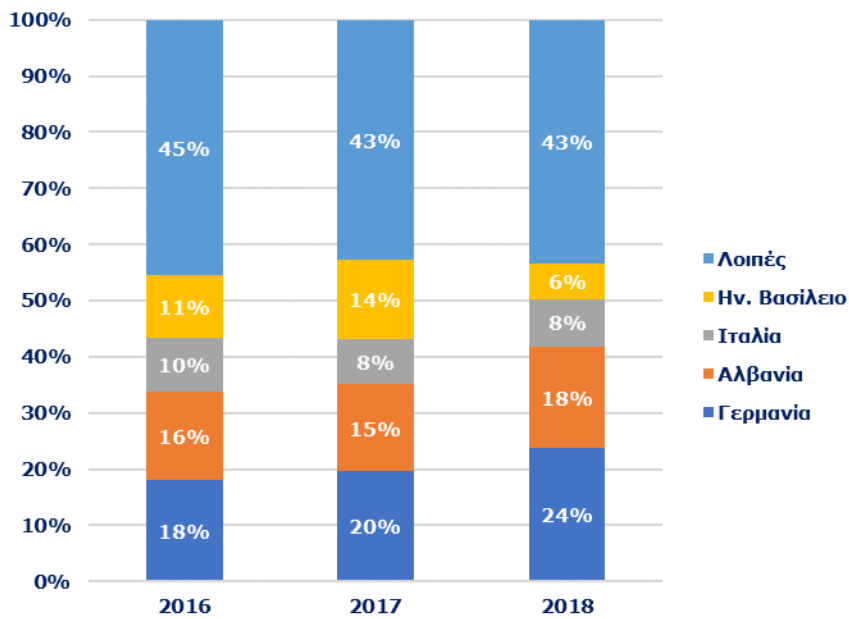
Πίνακας 49: Εισπράξεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Ενότητα (σε εκατ. €), 2016 - 2018

Κατανομή εισπράξεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά αγορά (σε εκατ. €), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Γερμανία	39	42	53	34%
Αλβανία	34	33	40	17%
Ιταλία	21	18	19	-9%
Ην. Βασίλειο	24	30	14	-42%
Λοιπές	99	93	96	-3%
Σύνολο	218	216	222	2%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Ηπείρου εξακολουθεί να είναι η γερμανική αντιπροσωπεύοντας το 24% των εισπράξεων της Περιφέρειας (18% το 2016) και ακολουθούν η αλβανική με 18% (16% το 2016), η ιταλική με 8% (10% το 2016), η βρετανική με 6% (11% το 2016) και οι Λοιπές με 43% (45% το 2016).

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης, 2016 - 2018

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016 - 2018

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 σημείωσε οριακή αύξηση κατά +0,02% (από € 449 το 2016 σε € 449 το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+11%, από € 600 το 2016 σε € 666 το 2018), της Πελοποννήσου (+22%, από € 384 το 2016 σε € 469 το 2018), του Βορείου Αιγαίου (+6%, από € 399 το 2016 σε € 422 το 2018), της Αττικής (+5%, από € 382 το 2016 σε € 401 το 2018), της Στερεάς Ελλάδας (+23%, από € 287 το 2016 σε € 353 το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (+7%, από € 283 το 2016 σε € 303 το 2018) και της Κεντρικής Μακεδονίας (+10%, από € 264 το 2016 σε € 291 το 2018) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες της Κρήτης (-12%, από € 682 το 2016 σε € 599 το 2018), των Ιονίων Νήσων (-13%, από € 612 το 2016 σε € 535 το 2018), της Θεσσαλίας (-5%, από € 422 το 2016 σε € 401 το 2018), της Ηπείρου (-11%, από € 304 το 2016 σε € 270 το 2018), της Δυτικής Μακεδονίας (-15%, από € 205 το 2016 σε € 174 το 2018) και της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-21%, από € 212 το 2016 σε € 167 το 2018) μείωση.

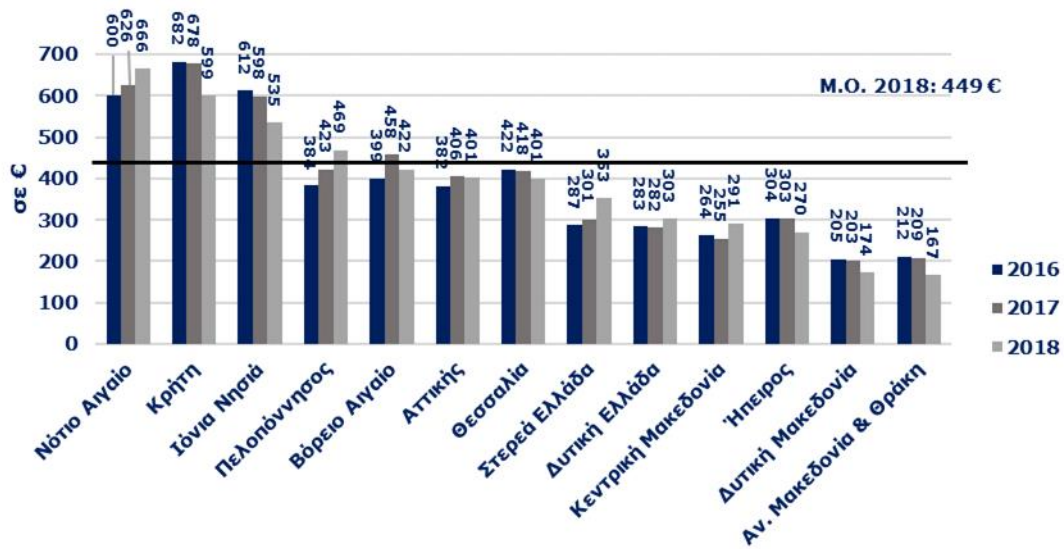
Πίνακας 50: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Νότιο Αιγαίο	600	626	666	11%
Κρήτη	682	678	599	-12%
Ιόνια Νησιά	612	598	535	-13%
Πελοπόννησος	384	423	469	22%
Βόρειο Αιγαίο	399	458	422	6%
Αττικής	382	406	401	5%
Θεσσαλία	422	418	401	-5%
Στερεά Ελλάδα	287	301	353	23%
Δυτική Ελλάδα	283	282	303	7%
Κεντρική Μακεδονία	264	255	291	10%
Ήπειρος	304	303	270	-11%
Δυτική Μακεδονία	205	203	174	-15%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	212	209	167	-21%
Ελλάδα	449	458	449	0%

Πηγή: TTE - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 600 το 2016, € 626 το 2017 και € 666 το 2018), Κρήτης (€ 678 το 2016, € 678 το 2017 και € 599 το 2018), Ιονίων Νήσων (€ 612 το 2016, € 598 το 2017 και € 535 το 2018), Πελοποννήσου (μόνο για το 2018, € 384 το 2016, € 423 το 2017 και € 469 το 2018) και Βορείου Αιγαίου (μόνο για το 2017, € 399 το 2016, € 458 το 2017 και € 422 το 2018).

Διάγραμμα 61: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018

Πηγή: ΤΥΕ - Ενεξέγερση INSETE Intelligence

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Μέση Δαπάνη ανά επίσκεψη στην Περιφέρεια Ηπείρου κατέγραψε μείωση την περίοδο 2016 - 2018 κατά -11% (από € 304 το 2016 σε € 270 το 2018). Στις επιμέρους αγορές η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (+18%, από 541 χιλ. το 2016 σε 637 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ην. Βασίλειο (-32%, από € 511 το 2016 σε € 348 το 2018), Ιταλία (-27%, από € 412 το 2016 σε € 300 το 2018), Αλβανία (-2%, από € 178 το 2016 σε € 174 το 2018) και Λοιπές (-16%, από € 281 το 2016 σε € 237 το 2018). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Ηπείρου για τα έτη 2016, 2017 και 2018 υπολείπεται αυτής του συνόλου της χώρας κατά 32%, 34% και 40% αντίστοιχα.

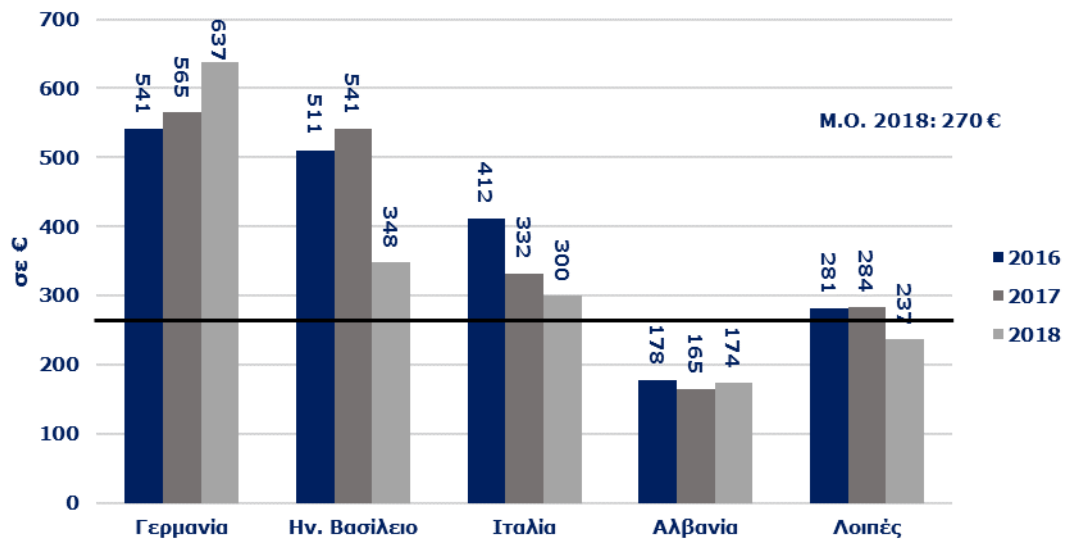
Πίνακας 51: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε €), 2016 - 2018

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Γερμανία	541	565	637	18%
Ην. Βασίλειο	511	541	348	-32%
Ιταλία	412	332	300	-27%
Αλβανία	178	165	174	-2%
Λοιπές	281	284	237	-16%
Περιφέρεια	304	303	270	-11%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (€ 541 το 2016, € 565 το 2017 και € 637 το 2018), του Ην. Βασιλείου (€ 511 το 2016, € 541 το 2017 και € 348 το 2018) και της Ιταλίας (€ 412 το 2016, € 332 το 2017 και € 300 το 2018) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το Μέσο Όρο της Περιφέρειας ενώ αντίθετα οι αγορές της Αλβανίας (€ 178 το 2016, € 165 το 2017 και € 174 το 2018) και των Λοιπών χωρών (€ 281 το 2016, € 284 το 2017 και € 237 το 2018) χαμηλότερη και για τα τρία έτη. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η αλβανική αγορά είναι αυτή που συμπιέζει και για τα τρία έτη την Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Ηπείρου, αφού κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο στις επισκέψεις (27% το 2016 και 28% το 2017 και το 2018) και εμφανίζει πολύ μικρή Μέση Διάρκεια Παραμονής (1,5 ημέρες το 2016, 1,6 ημέρες το 2017 και 1,4 ημέρες το 2018).

Διάγραμμα 62: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε €), 2016 - 2018

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.3 Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 σημείωσε αύξηση κατά +3% (από € 67 το 2016 σε € 69 το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+10%, από € 78 το 2016 σε € 86 το 2018), της Αττικής (+4%, από € 70 το 2016 σε € 73 το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (+25%, από € 53 το 2016 σε € 67 το 2018), της Ηπείρου (+10%, από € 60 το 2016 σε € 66 το 2018), της Στερεάς Ελλάδας (+2%, από € 63 το 2016 σε € 65 το 2018), της Θεσσαλίας (+9%, από € 59 το 2016 σε € 64 το 2018), της Πελοποννήσου (+12%, από € 56 το 2016 σε € 63 το 2018), της Κεντρικής Μακεδονίας (+10%, από € 46 το 2016 σε € 51 το 2018) και της Δυτικής Μακεδονίας (+0,2%, από € 46 το 2016 σε € 46 το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες της Κρήτης (-9%, από € 79 το 2016 σε € 72 το 2018), των Ιονίων Νήσων (-2%, από € 70 το 2016 σε € 68 το 2018), του Βορείου Αιγαίου (-1%, από € 53 το 2016 σε € 53 το 2018) και της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από € 53 το 2016 σε € 50 το 2018) μείωση.

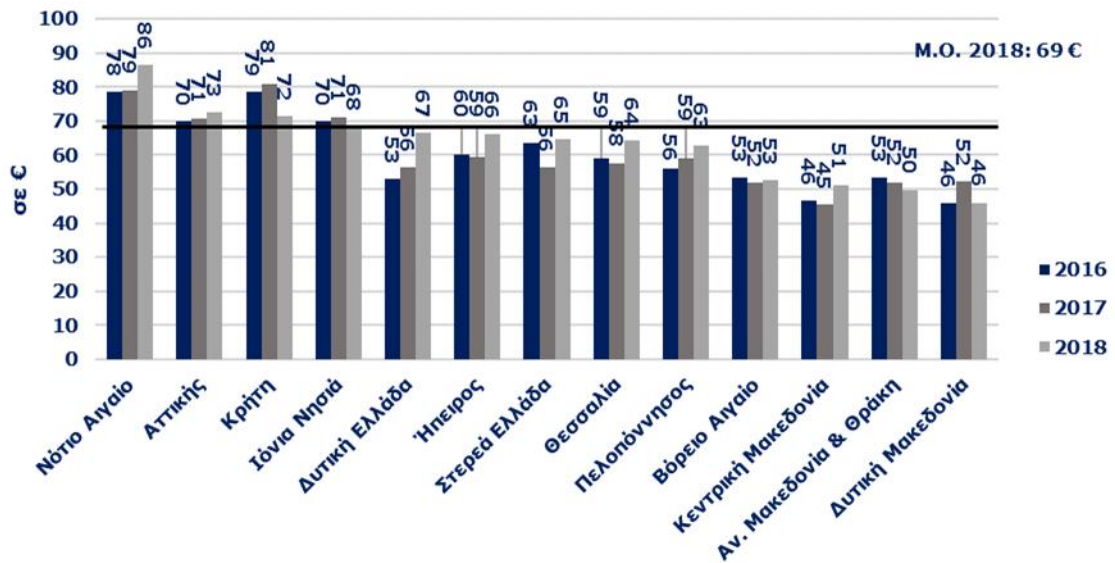
Πίνακας 52: Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018

Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Νότιο Αιγαίο	78	79	86	10%
Αττικής	70	71	73	4%
Κρήτη	79	81	72	-9%
Ιόνια Νησιά	70	71	68	-2%
Δυτική Ελλάδα	53	56	67	25%
Ήπειρος	60	59	66	10%
Στερεά Ελλάδα	63	56	65	2%
Θεσσαλία	59	58	64	9%
Πελοπόννησος	56	59	63	12%
Βόρειο Αιγαίο	53	52	53	-1%
Κεντρική Μακεδονία	46	45	51	10%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	53	52	50	-7%
Δυτική Μακεδονία	46	52	46	0%
Ελλάδα	67	68	69	3%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Ημερήσια Δαπάνη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 78 το 2016, € 79 το 2017 και € 86 το 2018), Αττικής (€ 70 το 2016, € 71 το 2017 και € 73 το 2018), Κρήτης (€ 79 το 2016, € 81 το 2017 και € 72 το 2018) και Ιονίων Νήσων (μόνο για το 2016 και το 2017, € 70 το 2016, € 71 το 2017 και € 68 το 2018).

Διάγραμμα 63: Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016 - 2018

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Ημερήσια Δαπάνη ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Περιφέρεια Ηπείρου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2016 – 2018 κατά +10% (από € 60 το 2016 σε € 66 το 2018). Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση που καταγράφεται σχεδόν στο σύνολο των αγορών, με εξαίρεση την αγορά του Ην. Βασιλείου (-18%, από € 65 το 2016 σε € 53 το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Αλβανία (+10%, από € 116 το 2016 σε € 127 το 2018), Ιταλία (+10%, από € 54 το 2016 σε € 59 το 2018), Γερμανία (+20%, από € 49 το 2016 σε € 59 το 2018) και Λοιπές (+9%, από € 56 το 2016 σε € 61 το 2018). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Ημερήσια Δαπάνη της Περιφέρειας Ηπείρου για τα έτη 2016, 2017 και 2018 υπολείπεται αυτής του συνόλου της χώρας κατά 10%, 12% και 4% αντίστοιχα.

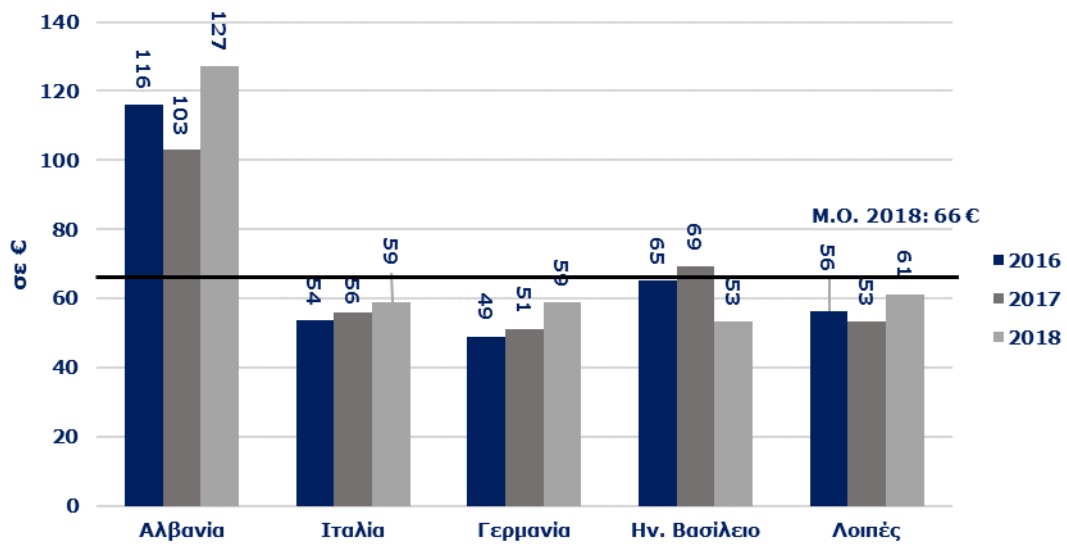
Πίνακας 53: Μέση Ημερήσια Δαπάνη ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε €), 2016 - 2018

Μέση Ημερήσια Δαπάνη στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Αλβανία	116	103	127	10%
Ιταλία	54	56	59	10%
Γερμανία	49	51	59	20%
Ην. Βασίλειο	65	69	53	-18%
Λοιπές	56	53	61	9%
Περιφέρεια	60	59	66	10%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με την αγορά της Αλβανίας (€ 116 το 2016, € 103 το 2017 και € 127 το 2018) να καταγράφει υψηλότερη Μέση Ημερήσια Δαπάνη και για τα τρία έτη, το Ην. Βασίλειο (€ 65 το 2016, € 69 το 2017 και € 53 το 2018) μόνο τα έτη 2016 και 2017 ενώ αντίθετα οι αγορές της Ιταλίας (€ 54 το 2016, € 56 το 2017 και € 59 το 2018), της Γερμανίας (€ 49 το 2016, € 51 το 2017 και € 59 το 2018) και των Λοιπών (€ 56 το 2016, € 53 το 2017 και € 61 το 2018) χαμηλότερη και για τα τρία έτη.

Διάγραμμα 64: Μέση Ημερήσια Δαπάνη ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε €), 2016 - 2018

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2016 – 2018 κατέγραψε μείωση κατά -3% (από 6,7 ημέρες το 2016 σε 6,5 ημέρες το 2018). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+7%, από 7,5 ημέρες το 2016 σε 8,0 ημέρες το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+0,1%, από 7,7 ημέρες το 2016 σε 7,7 ημέρες το 2018), Πελοποννήσου (+10%, από 6,8 ημέρες το 2016 σε 7,5 ημέρες το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,1%, από 5,7 ημέρες το 2016 σε 5,7 ημέρες το 2018), Αττικής (+0,5%, από 5,5 ημέρες το 2016 σε 5,5 ημέρες το 2018) και Στερεάς Ελλάδας (+21%, από 4,5 ημέρες το 2016 σε 5,5 ημέρες το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες της Κρήτης (-4%, από 8,7 ημέρες το 2016 σε 8,4 ημέρες το 2018), των Ιονίων Νήσων (-10%, από 8,7 ημέρες το 2016 σε 7,8 ημέρες το 2018), της Θεσσαλίας (-13%, από 7,2 ημέρες το 2016 σε 6,2 ημέρες το 2018), της Δυτικής Ελλάδας (-14%, από 5,3 ημέρες το 2016 σε 4,6 ημέρες το 2018), της Ηπείρου (-20%, από 5,1 ημέρες το 2016 σε 4,1 ημέρες το 2018), της Δυτικής Μακεδονίας (-16%, από 4,5 ημέρες το 2016 σε 3,8 ημέρες το 2018) και της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-16%, από 4,0 ημέρες το 2016 σε 3,4 ημέρες το 2018) μείωση.

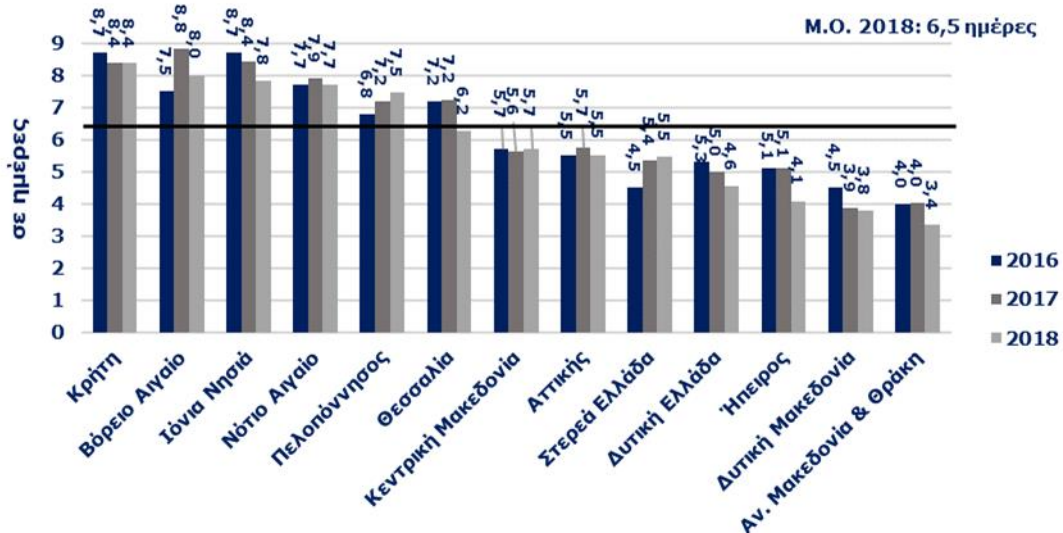
Πίνακας 54: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε ημέρες), 2016 - 2018

Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε ημέρες), 2016 - 2018				
Περιφέρεια	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Κρήτη	8,7	8,4	8,4	-4%
Βόρειο Αιγαίο	7,5	8,8	8,0	7%
Ιόνια Νησιά	8,7	8,4	7,8	-10%
Νότιο Αιγαίο	7,7	7,9	7,7	0%
Πελοπόννησος	6,8	7,2	7,5	10%
Θεσσαλία	7,2	7,2	6,2	-13%
Κεντρική Μακεδονία	5,7	5,6	5,7	0%
Αττικής	5,5	5,7	5,5	0%
Στερεά Ελλάδα	4,5	5,4	5,5	21%
Δυτική Ελλάδα	5,3	5,0	4,6	-14%
Ήπειρος	5,1	5,1	4,1	-20%
Δυτική Μακεδονία	4,5	3,9	3,8	-16%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	4,0	4,0	3,4	-16%
Ελλάδα	6,7	6,8	6,5	-3%

Πηγή: ΤΥΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες της Κρήτης (8,7 ημέρες το 2016, 8,4 ημέρες το 2017 και 8,4 ημέρες το 2018), του Βορείου Αιγαίου (7,5 ημέρες το 2016, 8,8 ημέρες το 2017 και 8,0 ημέρες το 2018), των Ιονίων Νήσων (8,7 ημέρες το 2016, 8,4 ημέρες το 2017 και 7,8 ημέρες το 2018), του Νοτίου Αιγαίου (7,7 ημέρες το 2016, 7,9 ημέρες το 2017 και 7,7 ημέρες το 2018) και της Πελοποννήσου (6,8 ημέρες το 2016, 7,2 ημέρες το 2017 και 7,5 ημέρες το 2018) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (7,2 ημέρες το 2016, 7,2 ημέρες το 2017 και 6,2 ημέρες το 2018) μόνο τα έτη 2016 και 2017 ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (5,7 ημέρες το 2016, 5,6 ημέρες το 2017 και 5,7 ημέρες το 2018), Αττικής (5,5 ημέρες το 2016, 5,7 ημέρες το 2017 και 5,5 ημέρες το 2018), Στερεάς Ελλάδας (4,5 ημέρες το 2016, 5,4 ημέρες το 2017 και 5,5 ημέρες το 2018), Δυτικής Ελλάδας (5,3 ημέρες το 2016, 5,0 ημέρες το 2017 και 4,6 ημέρες το 2018), Ηπείρου (5,1 ημέρες το 2016, 5,1 ημέρες το 2017 και 4,1 ημέρες το 2018), Δυτικής Μακεδονίας (4,5 ημέρες το 2016, 3,9 ημέρες το 2017 και 3,8 ημέρες το 2018) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4,0 ημέρες το 2016, 4,0 ημέρες το 2017 και 3,4 ημέρες το 2018) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας.

Διάγραμμα 65: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε ημέρες), 2016 - 2018

Πηγή: ΤτΕ - Ενεξέργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Ηπείρου κατέγραψε μείωση την περίοδο 2016 – 2018 κατά -20% (από 5,1 ημέρες το 2016 σε 4,1 ημέρες το 2018). Όλες οι αγορές σημείωσαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Γερμανία (-2%, από 11,0 ημέρες το 2016 σε 10,8 ημέρες το 2018), Ην. Βασίλειο (-17%, από 7,8 ημέρες το 2016 σε 6,5 ημέρες το 2018), Ιταλία (-34%, από 7,7 ημέρες το 2016 σε 5,1 ημέρες το 2018), Αλβανία (-11%, από 1,5 ημέρες το 2016 σε 1,4 ημέρες το 2018) και Λοιπές (-23%, από 5,0 ημέρες το 2016 σε 3,9 ημέρες το 2018). Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Ηπείρου για τα έτη 2016, 2017 και 2018 υπολείπεται αυτής του συνόλου της χώρας κατά 24%, 25% και 37% αντίστοιχα.

Πίνακας 55: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε ημέρες), 2016 - 2018

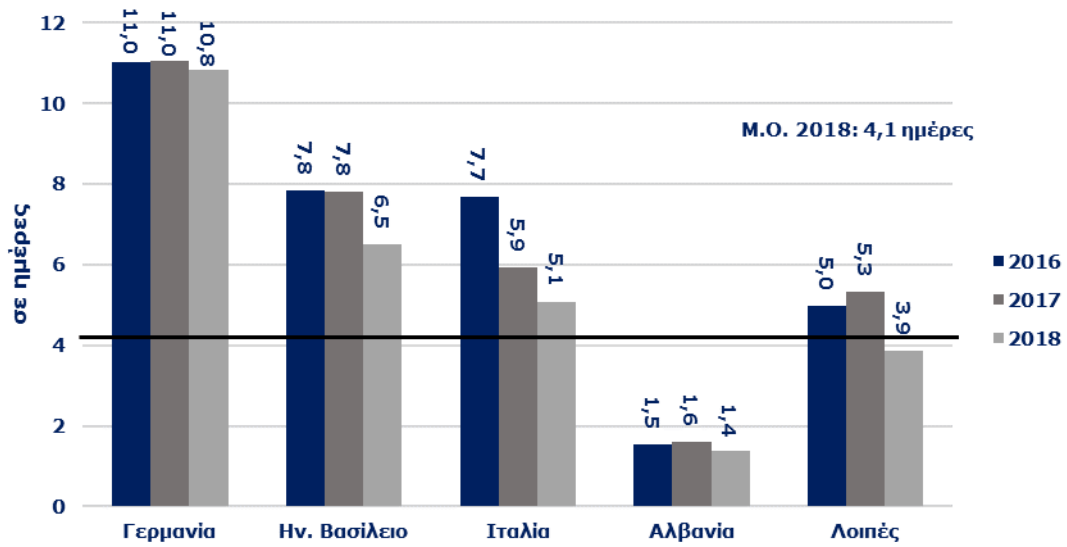
Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά αγορά (σε ημέρες), 2016 - 2018				
Χώρες Προέλευσης	2016	2017	2018	%Δ 2016 - 2018
Γερμανία	11,0	11,0	10,8	-2%
Ην. Βασίλειο	7,8	7,8	6,5	-17%
Ιταλία	7,7	5,9	5,1	-34%
Αλβανία	1,5	1,6	1,4	-11%
Λοιπές	5,0	5,3	3,9	-23%
Περιφέρεια	5,1	5,1	4,1	-20%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETTE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (11,0 ημέρες το 2016, 11,0 ημέρες το 2017 και 10,8 ημέρες το 2018), του Ην. Βασιλείου (7,8 ημέρες το 2016, 7,8 ημέρες το 2017 και 6,5 ημέρες το 2018) και της Ιταλίας (7,7 ημέρες, 5,9 ημέρες το 2017 και 5,1 ημέρες το 2018) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής και για τα τρία έτη σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας, των Λοιπών (5,0 ημέρες, 5,3 ημέρες το 2017 και 3,9 ημέρες το 2018) μόνο το 2017 ενώ αντίθετα μόνο η αγορά της Αλβανίας (1,5 ημέρες το 2016, 1,6 ημέρες το 2017 και 1,4 ημέρες το 2018) κατέγραψε χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής και για τα τρία έτη.

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι η αλβανική αγορά οφείλεται για την συμπίεση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής μιας και αποτελεί την κυριότερη αγορά της Περιφέρειας και για τα τρία έτη.

Διάγραμμα 66: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε ημέρες), 2016 - 2018

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΥΝΗΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

5.3.1 Κύριες Αγορές

Η Περιφέρεια Ηπείρου φιλοξενεί χιλιάδες επισκέπτες από διάφορες χώρες και με διαφορετικά ενδιαφέροντα κάθε χρόνο. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδας, οι κυριότερες αγορές με βάση τον αριθμό των επισκέψεων στην Περιφέρεια Ηπείρου είναι:

Αλβανία: Η αλβανική αγορά όπως καταγράφεται και στην ενότητα 5.1.2, αποτελεί λόγω εγγύτητας, την κύρια αγορά της Περιφέρειας Ηπείρου, σε όρους επισκέψεων, σημειώνοντας την περίοδο 2017-2018 αύξηση κατά +14% (από 203 χιλ. το 2017 σε 231 χιλ. το 2018). Η Περιφέρεια Ηπείρου θα πρέπει να εστιάσει και να προωθήσει περισσότερο τα ταξίδια αναψυχής στην αλβανική αγορά τα οποία θα είναι προσανατολισμένα στο προϊόν Ήλιος & Θάλασσα (Ενότητες Θεσπρωτίας και Πρέβεζας) με συμπληρωματικά προϊόντα τον Περιηγητικό και Φυσιολατρικό τουρισμό. Αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η αλβανική οικονομία αναμένεται να επιβραδυνθεί οριακά πάνω από 3% το 2019, όταν ένα χρόνο νωρίτερα η αύξηση του ΑΕΠ ήταν 4,1%. Ο κύριος λόγος επιβράδυνσης της οικονομίας είναι η μείωση στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που παρατηρήθηκε το 2019 εξαιτίας των καιρικών συνθηκών. Η οικονομική δραστηριότητα προβλέπεται να ανακάμψει τα επόμενα δύο χρόνια, λόγω της συνεχιζόμενης σταθερής αύξησης των δαπανών των νοικοκυριών. Η συνεχής αύξηση του ΑΕΠ σε συνδυασμό με τα μέτρια δημοσιονομικά ελλείματα αναμένεται να επιδράσουν θετικά στην μείωση του δημόσιου χρέους, το οποίο ωστόσο προβλέπεται να παραμείνει πάνω από το 60% του ΑΕΠ το 2021.

Γερμανία: η γερμανική αγορά αποτελεί για το 2018 την 2^η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας, σε όρους επισκέψεων, σημειώνοντας την περίοδο 2017-2018 αύξηση κατά +10% (από 75 χιλ. το 2017 σε 83 χιλ. το 2018). Όσον αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η γερμανική οικονομία μετά από μια περίοδο τεχνικής ύφεσης στα μέσα του 2019, αναμένεται να αναπτυχθεί αν και με μικρούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η εξωτερική ζήτηση φαίνεται τώρα να είναι ασθενέστερη απ' ό,τι αναμενόταν, ενώ και η εγχώρια ζήτηση αναμένεται να υποχωρήσει λόγω των χαμηλών επενδύσεων. Η αγορά εργασίας, αντίθετα, θα υποστηρίξει την ιδιωτική κατανάλωση αν και με χαμηλότερο ρυθμό απ' ό,τι τα προηγούμενα έτη. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και η εγχώρια αποταμίευση

παραμένουν σε υψηλά επίπεδα ενώ η δημοσιονομική κατεύθυνση αναμένεται να είναι ήπια επεκτατική κατά την περίοδο πρόβλεψης, καθώς τα πλεονάσματα του προϋπολογισμού μειώνονται.

Ιταλία: η ιταλική αγορά αποτελεί την 3^η μεγαλύτερη αγορά για το 2018 της Περιφέρειας, σε όρους επισκέψεων, σημειώνοντας την περίοδο 2017-2018 αύξηση κατά +18% (από 53 χιλ. το 2017 σε 63 χιλ. το 2018). Η εγγύτητα της Περιφέρειας Ηπείρου τόσο με την Ιταλία όσο και την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (1^η σε επισκεψιμότητα Περιφέρεια της Ελλάδας από την Ιταλία) μπορεί να προσφέρει με την κατάλληλη προώθηση μια εναλλακτική επιλογή για διακοπές Ήλιου & Θάλασσας για τους επισκέπτες από την Ιταλία. Όσον αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η οικονομία της Ιταλίας παραμένει στάσιμη από τις αρχές του 2018 και εξακολουθεί να μην παρουσιάζει σημάδια ουσιαστικής ανάκαμψης. Το 2020, η ανάπτυξη αναμένεται να είναι ήπια, εξαιτίας της αύξησης της εξωτερικής ζήτησης και των δαπανών των νοικοκυριών, αν και οι τελευταίες θα περιοριστούν εν μέρει από μια εξασθενημένη αγορά εργασίας. Το έλλειμα και το χρέος αναμένονται να αυξηθούν τα επόμενα χρόνια, λόγω της ασθενούς οικονομικής ανάπτυξης και του αυξανόμενου κόστους των μέτρων που πάρθηκαν τα προηγούμενα χρόνια. Ο πληθωρισμός προβλέπεται να μειωθεί φέτος και να αυξηθεί μετριοπαθώς το 2020-2021.

Ηνωμένο Βασίλειο: η βρετανική αγορά αποτελεί για το 2018 την 4^η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας, σε όρους επισκέψεων, σημειώνοντας την περίοδο 2017-2018 μείωση κατά -27% (από 56 χιλ. το 2017 σε 41 χιλ. το 2018). Σε ότι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η αύξηση του ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου παραμένει ανθεκτική, αν και με ευμετάβλητη και αναμένεται να αυξηθεί με σταθερό ρυθμό. Η ιδιωτική κατανάλωση θα βρει υποστήριξη από την αύξηση των μισθών, αλλά η συνεχιζόμενη αβεβαιότητα σχετικά με τις μελλοντικές εμπορικές σχέσεις του Ηνωμένου Βασιλείου με την ΕΕ είναι πιθανόν να επηρεάσουν τις επενδύσεις των επιχειρήσεων. Το εμπόριο αναμένεται να παραμείνει ο κύριος μοχλός ανάπτυξης όσο η εξωτερική ζήτηση παραμένει αδύναμη. Η αύξηση της απασχόλησης αναμένεται να επιβραδυνθεί, η ανεργία να παραμείνει σχεδόν στα ίδια επίπεδα ενώ ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί το 2019 και τα επόμενα χρόνια παρουσιάσει σταδιακή ανάπτυξη.

5.3.2 Δυνητικές Αγορές

Η Περιφέρεια Ηπείρου με το πλούσιο πολιτιστικό και φυσικό απόθεμα της, εμφανίζει πολλές προοπτικές ανάπτυξης του τουρισμού της. Με την εντατικοποίηση και καλύτερη προώθηση του τουριστικού της προϊόντος τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό (σε επιλεγμένες αγορές) μπορεί να αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των επισκέψεων καθώς και να επιμηκύνει την τουριστική περίοδο, αφού όπως αναφέραμε και ανωτέρω η Περιφέρεια Ηπείρου προσφέρει πλήθος εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ενδεικτικά, αγορές οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν εν δυνάμει τουριστικές αγορές της Περιφέρειας Ηπείρου είναι:

Εσωτερικός τουρισμός: η ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών έργων της Εγνατίας και Ιονίας Οδού άμβλυσε σημαντικά τα προβλήματα προσβασιμότητας, κυρίως με τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη), που χαρακτήριζαν την Περιφέρεια της Ηπείρου. Η βελτίωση της προσβασιμότητας στην Περιφέρεια, μπορεί να ενισχύσει περαιτέρω τον εσωτερικό τουρισμό, που ούτως ή άλλως κατέχει την μερίδα του λέοντος στην Περιφέρεια, για διακοπές Ήλιου & Θάλασσας στις παραθαλάσσιες περιοχές της Πρέβεζας και της Θεσπρωτίας οι οποίες χαρακτηρίζονται από έντονη τουριστική ανάπτυξη, για διακοπές εναλλακτικού τουρισμού (ορειβατικός, χειμερινός, φυσιολατρικός κ.α.) στους ορεινούς όγκους που εκτείνονται κατά μήκος του ανατολικού ορίου της Περιφέρειας (Ζαγόρι, Μέτσοβο, Κόνιτσα, Τζουμέρκα) καθώς και για περιηγητικό τουρισμό ή τουρισμό πόλης στην πόλη των Ιωαννίνων. Επίσης, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της [έρευνας ημεδαπών της ΕΛΣΤΑΤ](#), ο εσωτερικός τουρισμός το 2018 σε σύγκριση με το 2017 κατέγραψε αύξηση ταξιδιών κατά +4,3% και ταξιδιωτικής δαπάνης κατά +22,6%. Παρόμοια είναι η εικόνα που αναμένουμε και για το 2019. Σε ότι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η ελληνική οικονομία επιβραδύνθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2019, αλλά αναμένεται να παραμείνει ισχυρή παρά το δυσμενές διεθνές περιβάλλον. Η συνεχιζόμενη ανάπτυξη ενδέχεται να υποστηριχθεί από την αύξηση των εξαγωγών και την εφαρμογή δημοσιονομικών μέτρων που έχουν ως στόχο την τόνωση των επενδύσεων και την μείωση του κόστους εργασίας. Το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να σημειώσει για τέταρτη συνεχή χρονιά πλεόνασμα γεγονός που θα διευκολύνει την ταχεία μείωση του δημόσιου χρέους. Επίσης, η Ελλάδα αναμένεται να επιτύχει του συμφωνημένους δημοσιονομικούς της στόχους ενώ παράλληλα να βελτιώσει τα δημόσια οικονομικά της.

Ισραήλ: ο εισερχόμενος τουρισμός από το Ισραήλ κατέγραψε την περίοδο 2017-2018 αύξηση κατά +13% (από 254 χιλ. το 2017 σε 288 χιλ. το 2018). Οι επισκέπτες από το Ισραήλ που επισκέπτονται την Ελλάδα εμφανίζουν διαφορετικό ταξιδιωτικό προφίλ σε σύγκριση με την πλειοψηφία των Ευρωπαϊκών αγορών. Συγκεκριμένα, οι Ισραηλινοί εμφανίζουν μεγάλο ενδιαφέρον για Πολιτιστικό τουρισμό, και συγκεκριμένα για μνημεία εβραϊκού ενδιαφέροντος, καθώς επίσης και για εναλλακτικές μορφές τουρισμού συνυφασμένες με το φυσικό απόθεμα της εκάστοτε περιοχής, όπως ο περιηγητικός, ο φυσιολατρικός, ο αθλητικός κ.α. Η σύνδεση της Ελλάδας με το Ισραήλ είναι ιστορική μιας και σε πολλές πόλεις της Ελλάδας υπήρχε έντονο το εβραϊκό στοιχείο (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ιωάννινα κ.α.) το οποίο συνυπήρχε αρμονικά με τον ντόπιο πληθυσμό. Η Περιφέρεια Ηπείρου και ειδικότερα η πόλη των Ιωαννίνων, διαθέτει το Πολιτιστικό (Εβραϊκή Συναγωγή, Εβραϊκό Νεκροταφείο, διατηρητέα κτίρια κ.α.) και φυσικό απόθεμα (Ειδικές Προστατευόμενες Περιοχές, Περιοχές NATURA κ.α.) που μπορεί να προσελκύσει υψηλότερο αριθμό τουριστών από το Ισραήλ. Σε ότι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις του [ΟΟΣΑ](#), ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας του Ισραήλ αναμένεται να επιβραδυνθεί οριακά, αλλά να παραμένει κοντά στο 3% το 2020 και το 2021. Η παγκόσμια επιβράδυνση αποδυναμώνει τις εξαγωγές και η ιδιωτική κατανάλωση θα μετριαστεί εξαιτίας της μικρής υποχώρησης της αγοράς εργασίας. Παρόλα αυτά, τα χαμηλά επιτόκια και η έναρξη των εξαγωγών αερίου θα στηρίξουν την οικονομική δραστηριότητα. Ο πληθωρισμός θα αυξηθεί οριακά προς το κατώτερο στόχο, 1-3%, που έχει θέσει η Τράπεζα του Ισραήλ.

Σερβία: ο εισερχόμενος τουρισμός από την Σερβία τα τελευταία χρόνια σημειώνει συνεχή αυξητική τάση φθάνοντας το 2018 τις 922 χιλ. αφίξεις. Η πλειοψηφία των τουριστών από την Σερβία επισκέπτονται την Ελλάδα οδικώς για διακοπές Ήλιου & Θάλασσας. Με την ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών έργων της Εγνατίας Οδού τα προβλήματα προσβασιμότητας αμβλύνθηκαν σημαντικά στην Περιφέρεια. Η Περιφέρεια Ηπείρου και συγκεκριμένα οι παράκτιες ζώνες των Ενοτήτων Πρεβέζης και Θεσπρωτίας, οι οποίες χαρακτηρίζονται από έντονη τουριστική ανάπτυξη, μπορούν να αποτελέσουν εν δυνάμει τουριστικό προϊόν για την αγορά της Σερβίας. Αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η οικονομία της Σερβίας, παρά την παγκόσμια οικονομική επιβράδυνση, βρίσκεται σε καλό δρόμο για να συνεχίσει να απολαμβάνει υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η δυναμική της σερβικής οικονομίας είναι ευρεία και προέρχεται από τις ισχυρές επενδύσεις και την σταθερή ιδιωτική κατανάλωση, η οποία υποστηρίζεται από την αύξηση της απασχόλησης και

τα επίπεδα των εισοδημάτων. Επιπλέον, η Σερβία παραμένει ένας ελκυστικός προορισμός για άμεσες ξένες επενδύσεις, οι οποίες αναμένεται να συνεχίσουν να επιδρούν θετικά στην αύξηση των εξαγωγών.

Ολλανδία: ο εισερχόμενος τουρισμός από την Ολλανδία κατέγραψε την περίοδο 2017-2018 αύξηση κατά +7% (από 947 χιλ. το 2017 σε 1.015 χιλ. το 2018). Σύμφωνα με την μελέτη του INSETE, «[Η Ακτινογραφία του Εισερχόμενου Τουρισμού στην Ελλάδα, 2016-2018](#)» οι κύριοι λόγοι ταξιδιού για τους τουρίστες από την Ολλανδία είναι το City Break, σε συνδυασμό με τον πολιτισμό και ακολουθούν οι διακοπές Ήλιος & Θάλασσα, τα ταξίδια στη φύση και ο τουρισμός δράσης. Η Περιφέρεια Ηπείρου λόγω της γεωμορφολογίας της διαθέτει πλούσιο φυσικό απόθεμα με ορεινούς όγκους, λίμνες, ποτάμια, ορειβατικά καταφύγια κ.α. τα οποία ενδείκνυνται τόσο για φυσιολατρικό όσο και για τουρισμό δράσης/αθλητικό, καθιστώντας την Περιφέρεια εν δυνάμει τουριστικό προορισμό για την αγορά της Ολλανδίας. Αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2019) εκτιμήσεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής](#), η ολλανδική οικονομία εμφάνισε ανάπτυξη 2,6% το 2018, ενώ η οικονομική δραστηριότητα παρέμεινε ισχυρή και το πρώτο εξάμηνο του 2019, υποστηριζόμενη από την ισχυρή εγχώρια ζήτηση και τις εξαγωγές. Παρόλα αυτά η ανάπτυξη προβλέπεται να είναι ήπια τα επόμενα χρόνια. Η συνεισφορά από τις εξαγωγές αναμένεται να είναι αρνητική εξαιτίας του διεθνούς περιβάλλοντος, ενώ η εγχώρια ζήτηση θα παραμείνει ανθεκτική, υποστηριζόμενη από την αύξηση των μισθών και την ιδιωτική κατανάλωση. Η επεκτατική δημοσιονομική πολιτική που εφαρμόζεται έχει ως στόχο να παράσχει μια περαιτέρω ώθηση στο διαθέσιμο εισόδημα και στην δημόσια κατανάλωση.

5.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ – ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ – ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ⁶, 2013 - 2018

5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2013 – 2018 κατέγραψαν αύξηση κατά +37% (από 16 εκατ. το 2013 σε 22 εκατ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Δυτική Μακεδονία (-7%, από 132 χιλ. το 2013 σε 123 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κρήτης (+42%, από 3,1 εκατ. το 2013 σε 4,4 εκατ. το 2018), Αττικής (+41%, από 3,0 εκατ. το 2013 σε 4,3 εκατ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+44%, από 2,8 εκατ. το 2013 σε 4,0 εκατ. το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+26%, από 2,0 εκατ. το 2013 σε 2,6 εκατ. το 2018), Ιονίων Νήσων (+54%, από 1,1 εκατ. το 2013 σε 1,8 εκατ. το 2018), Πελοποννήσου (+36%, από 841 χιλ. το 2013 σε 1,1 εκατ. το 2018), Θεσσαλίας (+31%, από 741 χιλ. το 2013 σε 972 χιλ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (+10%, από 591 χιλ. το 2013 σε 651 χιλ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+23%, από 524 χιλ. το 2013 σε 647 χιλ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+33%, από 457 χιλ. το 2013 σε 610 χιλ. το 2018), Ηπείρου (+30%, από 370 χιλ. το 2013 σε 482 χιλ. το 2018) και Βορείου Αιγαίου (+15%, από 300 χιλ. το 2013 σε 346 χιλ. το 2018).

Πίνακας 56: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

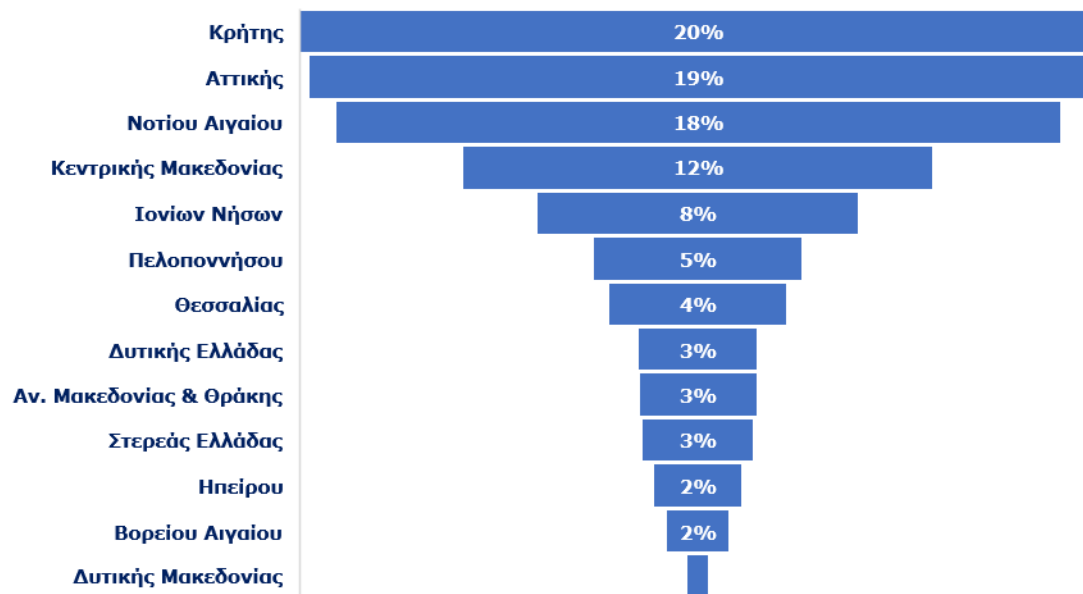
Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013 - 2018	%Δ
Κρήτης	3.066.087	3.250.910	3.316.404	3.706.861	3.993.924	4.361.962		42%
Αττικής	3.032.793	3.623.811	3.805.609	3.721.862	4.107.066	4.267.891		41%
Νοτίου Αιγαίου	2.767.706	3.029.920	3.211.252	3.301.280	3.698.691	3.976.452		44%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.038.748	2.158.427	2.392.102	2.430.086	2.547.544	2.578.398		26%
Ιονίων Νήσων	1.147.073	1.244.552	1.375.479	1.490.856	1.717.806	1.763.942		54%
Πελοποννήσου	840.756	899.808	935.140	983.795	1.133.876	1.142.046		36%
Θεσσαλίας	741.114	783.215	814.656	813.763	923.834	972.442		31%
Δυτικής Ελλάδας	590.574	555.166	645.768	588.632	633.483	651.288		10%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	524.381	550.722	606.705	605.998	649.015	646.938		23%
Στερεάς Ελλάδας	457.482	481.002	513.600	541.231	598.656	609.729		33%
Ηπείρου	369.837	390.806	385.687	406.791	457.581	482.102		30%
Βορείου Αιγαίου	300.132	323.532	353.364	286.460	343.099	346.398		15%
Δυτικής Μακεδονίας	132.265	126.992	122.935	118.766	131.741	123.310		-7%
Ελλάδα	16.008.948	17.418.863	18.478.701	18.996.381	20.936.316	21.922.898		37%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

⁶ Τα στοιχεία προκύπτουν από μέρος των συνολικών διαθέσιμων κλινών – δεν γίνεται εκτίμηση και προβολή των αποτελεσμάτων στο 100% των μονάδων αναφοράς λόγω έλλειψης της πληροφορίας των μηνών λειτουργίας του κάθε καταλύματος μέσα στο έτος.

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών της Κρήτης (20%), της Αττικής (19%), του Νοτίου Αιγαίου (18%), της Κεντρικής Μακεδονίας (12%) και των Ιονίων Νήσων (8%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 77% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 67: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2018

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+53%, από 10,5 εκατ. το 2013 σε 16,0 εκατ. το 2018) σε σύγκριση με τους ημεδαπούς (+7%, από 5,5 εκατ. το 2013 σε 5,9 εκατ. το 2018). Τέλος, το μερίδιο των αλλοδαπών ως προς το σύνολο των αφίξεων την περίοδο 2013 – 2018 αυξάνεται (από 66% το 2013 σε 73% το 2018) ενώ αντίθετα των ημεδαπών μειώνεται (από 34% το 2013 σε 27% το 2018).

5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσώπευε το 2018 μόλις το 2% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας αύξηση κατά +30% σε σύγκριση με το 2013 (από 370 χιλ. το 2013 σε 482 χιλ. το 2018). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +92% (από 69 χιλ. το 2013 σε 132 χιλ. το 2018) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +16% (από 301 χιλ. το 2013 σε 350 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Θεσπρωτίας -15% (από 49 χιλ. το 2013 σε 42 χιλ. το 2018) που οφείλεται στην μείωση κατά -40% των ημεδαπών (από 32 χιλ. το 2013 σε 20 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ιωαννίνων (+46%, από 217 χιλ. το 2013 σε 316 χιλ. το 2018), Πρέβεζας (+26%, από 75 χιλ. το 2013 σε 95 χιλ. το 2018) και Άρτας (+4%, από 28 χιλ. το 2013 σε 30 χιλ. το 2018). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι ημεδαποί κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο αν και με πτωτική τάση στην Περιφέρεια Ηπείρου (από 81% το 2013 σε 73% το 2018).

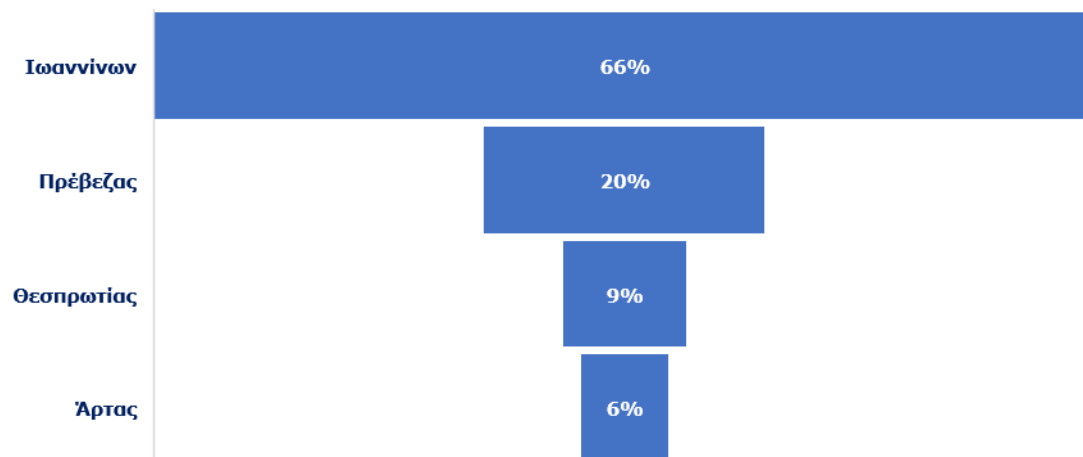
Πίνακας 57: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 - 2018

Ενότητα		2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Ιωαννίνων	Αλλοδαποί	25.354	29.849	33.171	37.306	48.892	61.581	143%
	Ημεδαποί	192.007	205.482	203.018	216.093	237.384	254.682	33%
Πρέβεζας	Αλλοδαποί	24.407	27.899	31.493	38.003	45.673	45.329	86%
	Ημεδαποί	50.553	47.847	43.631	44.407	51.021	49.246	-3%
Θεσπρωτίας	Αλλοδαποί	16.739	18.347	15.708	16.040	21.515	22.093	32%
	Ημεδαποί	32.361	32.783	28.285	23.633	20.922	19.572	-40%
Άρτας	Αλλοδαποί	2.237	2.211	2.429	2.460	2.882	3.053	36%
	Ημεδαποί	26.179	26.388	27.952	28.849	29.292	26.546	1%
Σύνολο	Αλλοδαποί	68.737	78.306	82.801	93.809	118.962	132.056	92%
	Ημεδαποί	301.100	312.500	302.886	312.982	338.619	350.046	16%
Σύνολο Περιφέρειας		369.837	390.806	385.687	406.791	457.581	482.102	30%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Ιωαννίνων (66%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Πρέβεζας (20%), Θεσπρωτίας (9%) και Άρτας (6%). Αξιοσημείωτο, είναι ότι οι ημεδαποί που διαμένουν σε ξενοδοχεία της Ενότητας Ιωαννίνων αντιπροσωπεύουν το 81% των αφίξεων σε ξενοδοχεία της Ενότητας και το 53% του συνόλου της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 68: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2013 – 2018 κατέγραψαν αύξηση κατά +28% (από 70 εκατ. το 2013 σε 90 εκατ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Δυτική Μακεδονία (-7%, από 317 χιλ. το 2013 σε 293 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κρήτης (+25%, από 20,1 εκατ. το 2013 σε 25,1 εκατ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+30%, από 17,3 εκατ. το 2013 σε 22,4 εκατ. το 2018), Ιονίων Νήσων (+32%, από 7,7 εκατ. το 2013 σε 10,2 εκατ. το 2018), Αττικής (+41%, από 6,4 εκατ. το 2013 σε 9,1 εκατ. το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+19%, από 7,5 εκατ. το 2013 σε 8,9 εκατ. το 2018), Πελοποννήσου (+40%, από 2,2 εκατ. το 2013 σε 3,1 εκατ. το 2018), Θεσσαλίας (+23%, από 1,8 εκατ. το 2013 σε 2,2 εκατ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+15%, από 1,7 εκατ. το 2013 σε 2,0 εκατ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (+27%, από 1,5 εκατ. το 2013 σε 1,9 εκατ. το 2018), Βορείου Αιγαίου (+23%, από 1,5 εκατ. το 2013 σε 1,8 εκατ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+46%, από 1,2 εκατ. το 2013 σε 1,7 εκατ. το 2018) και Ηπείρου (+37%, από 849 χιλ. το 2013 σε 1,2 εκατ. το 2018).

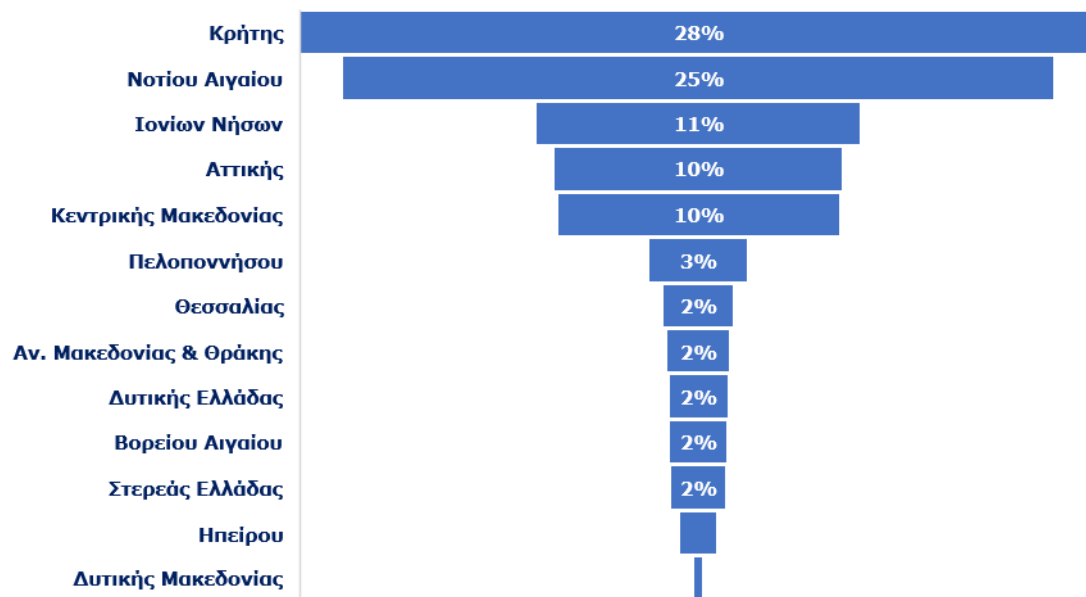
Πίνακας 58: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 - 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Κρήτης	20.101.304	20.593.775	21.094.955	22.807.734	24.473.913	25.083.261	25%
Νοτίου Αιγαίου	17.319.632	17.848.265	18.807.465	18.833.749	21.310.044	22.439.895	30%
Ιονίων Νήσων	7.723.344	7.932.618	8.394.831	9.134.553	9.885.033	10.231.098	32%
Αττικής	6.432.242	7.824.796	7.994.126	8.003.823	8.833.584	9.098.555	41%
Κεντρικής Μακεδονίας	7.475.156	7.925.296	8.194.395	8.367.559	9.086.001	8.886.343	19%
Πελοποννήσου	2.213.720	2.425.776	2.479.313	2.804.252	3.091.937	3.106.093	40%
Θεσσαλίας	1.808.605	1.953.060	1.980.296	2.062.744	2.209.719	2.223.430	23%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	1.695.632	1.681.590	1.798.036	1.770.206	1.973.242	1.953.831	15%
Δυτικής Ελλάδας	1.457.381	1.580.920	1.740.236	1.807.778	1.902.912	1.857.922	27%
Βορείου Αιγαίου	1.492.523	1.653.055	1.764.524	1.530.785	1.750.671	1.837.209	23%
Στερεάς Ελλάδας	1.180.302	1.292.221	1.342.734	1.535.314	1.717.667	1.728.160	46%
Ηπείρου	848.809	937.854	892.226	956.624	1.099.202	1.166.169	37%
Δυτικής Μακεδονίας	316.904	302.976	288.976	269.903	294.448	293.251	-7%
Ελλάδα	70.065.554	73.952.202	76.772.113	79.885.024	87.628.373	89.905.217	28%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών της Κρήτης (28%), του Νοτίου Αιγαίου (25%), των Ιονίων Νήσων (11%), της Κεντρικής Μακεδονίας (10%) και της Αττικής (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 84% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 69: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018

Επιπροσθέτως, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+29%, από 57,1 εκατ. το 2013 σε 76,5 εκατ. το 2018) σε σύγκριση με τους ημεδαπούς (+9%, από 13,0 εκατ. το 2013 σε 13,4 εκατ. το 2018). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το μερίδιο των αλλοδαπών την περίοδο 2013-2018 αυξάνεται (από 81% το 2013 σε 85% το 2018) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 19% το 2013 σε 15% το 2018).

5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσώπευε το 2018 μόλις το 1% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα (αλλοδαποί και ημεδαποί), σημειώνοντας αύξηση κατά +37% σε σύγκριση με το 2013 (από 849 χιλ. το 2013 σε 1,2 εκατ. το 2018). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +103% (από 228 χιλ. το 2013 σε 464 χιλ. το 2018) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +13% (από 621 χιλ. το 2013 σε 702 χιλ. το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Άρτας (-1%, από 49 χιλ. το 2013 σε 49 χιλ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Ενότητες: Ιωαννίνων (+50%, από 422 χιλ. το 2013 σε 632 χιλ. το 2018), Πρέβεζας (+33%, από 264 χιλ. το 2013 σε 350 χιλ. το 2018) και Θεσπρωτίας (+18%, από 115 χιλ. το 2013 σε 135 χιλ. το 2018). Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων προέρχεται από ημεδαπούς τουρίστες με πτωτική τάση (από 73% το 2013 σε 60% το 2018).

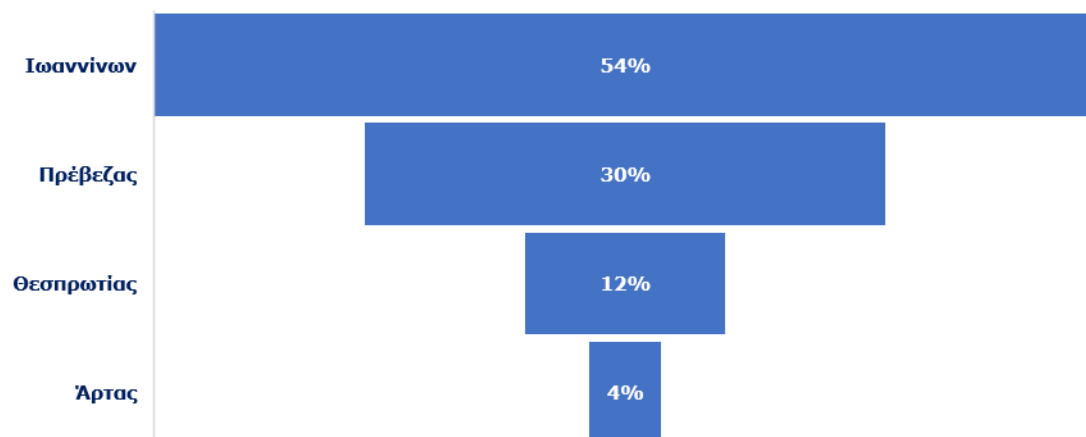
Πίνακας 59: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 – 2018

Ενότητα		2013	2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2013 - 2018
Ιωαννίνων	Αλλοδαποί	46.133	55.424	63.122	75.478	106.072	139.565	203%
	Ημεδαποί	375.536	422.093	395.509	418.021	456.365	492.593	31%
Πρέβεζας	Αλλοδαποί	134.570	158.718	164.896	182.941	218.270	223.201	66%
	Ημεδαποί	128.983	112.423	104.432	113.839	128.314	126.935	-2%
Θεσπρωτίας	Αλλοδαποί	42.993	56.207	49.465	63.904	89.627	95.081	121%
	Ημεδαποί	71.630	83.488	61.573	47.475	43.706	40.215	-44%
Άρτας	Αλλοδαποί	4.467	4.176	4.453	5.401	6.251	6.023	35%
	Ημεδαποί	44.497	45.325	48.776	49.565	50.597	42.556	-4%
Σύνολο	Αλλοδαποί	228.163	274.525	281.936	327.724	420.220	463.870	103%
	Ημεδαποί	620.646	663.329	610.290	628.900	678.982	702.299	13%
Σύνολο Περιφέρειας		848.809	937.854	892.226	956.624	1.099.202	1.166.169	37%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Ιωαννίνων το 2018 αντιπροσώπευε σχεδόν τις μισές διανυκτερεύσεις (54%) σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας με τις Ενότητες Πρέβεζας (30%), Θεσπρωτίας (12%) και Άρτας (4%) να ακολουθούν.

Διάγραμμα 70: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε βελτίωση (από 45% το 2013 σε 53% το 2018). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν βελτίωση των πληροτήτων τους, με εξαίρεση την Δυτική Μακεδονία (από 19% το 2013 σε 18% το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κρήτης (από 61% το 2013 σε 65% το 2018), Ιονίων Νήσων (από 58% το 2013 σε 63% το 2018), Νοτίου Αιγαίου (από 54% το 2013 σε 62% το 2018), Αττικής (από 37% το 2013 σε 51% το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (από 43% το 2013 σε 47% το 2018), Βορείου Αιγαίου (από 33% το 2013 σε 38% το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (από 28% το 2013 σε 36% το 2018), Δυτικής Ελλάδας (από 29% το 2013 σε 36% το 2018), Πελοποννήσου (από 25% το 2013 σε 34% το 2018), Θεσσαλίας (από 29% το 2013 σε 32% το 2018), Ηπείρου (από 26% το 2013 σε 32% το 2018) και Στερεάς Ελλάδας (από 21% το 2013 σε 30% το 2018).

Πίνακας 60: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2013 – 2018

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Κρήτης	61%	62%	62%	65%	67%	65%
Ιονίων Νήσων	58%	54%	60%	62%	64%	63%
Νοτίου Αιγαίου	54%	55%	59%	58%	62%	62%
Αττικής	37%	45%	47%	47%	51%	51%
Κεντρικής Μακεδονίας	43%	44%	46%	46%	49%	47%
Βορείου Αιγαίου	33%	36%	39%	33%	37%	38%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	28%	34%	36%	36%	37%	36%
Δυτικής Ελλάδας	29%	32%	34%	35%	36%	36%
Πελοποννήσου	25%	27%	27%	31%	32%	34%
Θεσσαλίας	29%	30%	30%	30%	32%	32%
Ηπείρου	26%	27%	26%	28%	31%	32%
Στερεάς Ελλάδας	21%	22%	23%	26%	28%	30%
Δυτικής Μακεδονίας	19%	18%	17%	16%	17%	18%
Ελλάδα	45%	47%	49%	50%	53%	53%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Ηπείρου την περίοδο 2013 – 2018 σημείωσε βελτίωση (από 26% το 2013 σε 32% το 2018). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες εμφάνισαν βελτίωση: Πρέβεζας (από 31% το 2013 σε 32% το 2018), Θεσπρωτίας (από 27% το 2013 σε 31% το 2018), Ιωαννίνων (από 25% το 2013 σε 32% το 2018) και Άρτας (από 20% το 2013 σε 23% το 2018).

Πίνακας 61: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2013 – 2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Πρέβεζας	31%	31%	29%	31%	34%	32%
Ιωαννίνων	25%	28%	26%	27%	30%	32%
Θεσπρωτίας	27%	23%	25%	28%	32%	31%
Άρτας	20%	20%	23%	24%	23%	23%
Ήπειρος	26%	27%	26%	28%	31%	32%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5 ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2014 - 2018

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την [Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής](#) (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας, συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2014 - 2018 κατέγραψαν αύξηση κατά +66% (από 3,9 εκατ. το 2014 σε 6,4 εκατ. το 2018). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +93% (από 2,4 εκατ. το 2014 σε 4,6 εκατ. το 2018) και των ημεδαπών κατά +21% (από 1,5 εκατ. το 2014 σε 1,8 εκατ. το 2018).

Πίνακας 62: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 - 2018

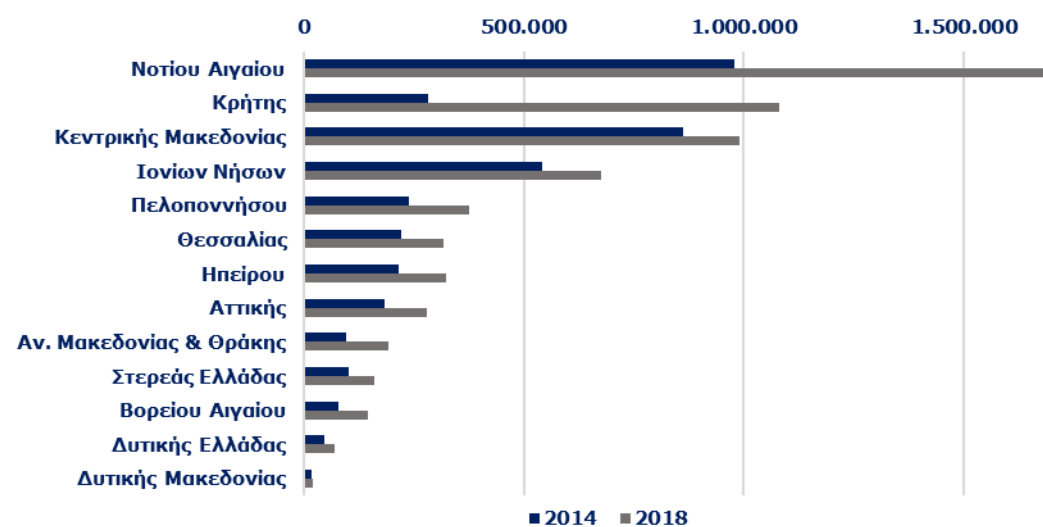
Αφίξεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2014 - 2018							
Περιφέρεια		2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2014 - 2018
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	489.584	661.824	849.037	958.922	1.174.469	140%
	Ημεδαποί	490.049	619.438	614.334	645.398	600.337	23%
Κρήτης	Αλλοδαποί	249.676	451.882	833.730	870.496	997.446	299%
	Ημεδαποί	32.859	65.441	104.461	84.949	82.971	153%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	674.078	776.609	733.308	779.357	862.282	28%
	Ημεδαποί	188.875	190.932	163.522	147.287	126.681	-33%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	471.521	511.469	537.215	557.225	631.297	34%
	Ημεδαποί	68.587	64.865	49.903	49.974	43.433	-37%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	92.608	101.632	151.152	146.004	177.086	91%
	Ημεδαποί	147.039	167.093	290.527	215.682	199.958	36%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	102.878	139.929	117.935	134.574	164.959	60%
	Ημεδαποί	117.661	131.300	155.392	162.333	152.087	29%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	109.370	108.455	125.676	166.512	209.125	91%
	Ημεδαποί	105.127	95.278	102.087	110.993	115.161	10%
Αττικής	Αλλοδαποί	63.112	79.702	112.451	98.785	115.291	83%
	Ημεδαποί	119.557	124.409	152.355	175.445	165.597	39%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	63.031	92.560	133.138	151.823	153.055	143%
	Ημεδαποί	31.710	38.415	49.675	44.168	39.998	26%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	1.981	1.487	21.304	26.241	34.785	1656%
	Ημεδαποί	100.863	109.115	134.313	142.342	126.117	25%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	74.287	94.581	85.213	93.021	95.581	29%
	Ημεδαποί	5.471	6.321	59.733	49.911	50.038	815%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	11.237	11.760	13.594	17.086	21.346	90%
	Ημεδαποί	36.251	31.494	45.964	53.157	49.585	37%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	2.111	2.843	2.138	2.992	3.229	53%
	Ημεδαποί	15.398	15.518	19.552	21.696	18.445	20%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	2.405.474	3.034.733	3.715.891	4.003.038	4.639.951	93%
	Ημεδαποί	1.459.447	1.659.619	1.941.818	1.903.335	1.770.408	21%
Σύνολο Χώρας		3.864.921	4.694.352	5.657.709	5.906.373	6.410.359	66%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Ενεργασία INSETE Intelligence

Σε Περιφερειακό επίπεδο, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής την περίοδο 2014 – 2018, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες της Κρήτης (+282% ή +798 χιλ., από 283 χιλ. το 2014 σε 1.080 χιλ. το 2018) και Νοτίου Αιγαίου (+81% ή +795 χιλ., από 980 χιλ. το 2014 σε 1.775 χιλ. το 2018). Οι δύο αυτές Περιφέρειες μαζί με τις επίσης τουριστικές Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (+15% ή +126 χιλ., από 863 χιλ. το 2014 σε 989 χιλ. το 2018) και των Ιονίων Νήσων (+25% ή +135 χιλ., από 540 χιλ. το 2014 σε 675 χιλ. το 2018) αντιπροσώπευαν για το 2018 το 70% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Τέλος, οι αφίξεις αλλοδαπών φαίνονται ότι αυξάνουν το μερίδιό τους την περίοδο 2014 – 2018 (από 62% το 2014 σε 72%) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που καταγράφουν μείωση του μεριδίου τους (από 38% το 2014 σε 28% το 2018). Η μείωση του μεριδίου των ημεδαπών οφείλεται στον μικρότερο ρυθμό αύξησής τους και όχι στην μείωση των ημεδαπών αφίξεων.

Διάγραμμα 71: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2014 – 2018, κατέγραψε αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +51% (από 214 χιλ. το 2014 σε 324 χιλ. το 2018). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +91% (από 109 χιλ. το 2014 σε 209 χιλ. το 2018) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +10% (από 105 χιλ. το 2014 σε 115 χιλ. το 2018). Η Περιφέρεια Ηπείρου το 2018 αντιπροσώπευε το 5% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2014 – 2018 κατέγραψαν αύξηση κατά +57% (από 20,1 εκατ. το 2014 σε 31,5 εκατ. το 2018). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +73% (από 14,5 εκατ. το 2014 σε 25,2 εκατ. το 2018) και των ημεδαπών κατά +14% (από 5,6 εκατ. το 2014 σε 6,4 εκατ. το 2018).

Πίνακας 63: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 – 2018

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2014 - 2018							
Περιφέρεια		2014	2015	2016	2017	2018	%Δ 2014 - 2018
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	2.090.100	2.851.139	4.361.076	4.762.368	5.670.704	171%
	Ημεδαποί	1.967.103	2.949.992	2.714.558	2.696.700	2.513.071	28%
Κρήτης	Αλλοδαποί	1.486.787	2.956.125	4.610.092	4.892.542	5.264.633	254%
	Ημεδαποί	121.699	220.222	497.530	391.537	355.889	192%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	4.894.872	5.234.343	4.341.666	4.545.408	4.715.306	-4%
	Ημεδαποί	852.027	824.851	624.097	559.092	455.847	-46%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	3.324.918	3.417.034	4.184.767	4.369.939	4.825.807	45%
	Ημεδαποί	472.481	411.606	333.670	347.807	282.842	-40%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	552.472	731.251	666.830	722.911	829.258	50%
	Ημεδαποί	381.497	464.025	513.813	574.178	509.998	34%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	605.339	608.667	736.144	923.796	1.147.878	90%
	Ημεδαποί	300.978	256.681	322.440	335.926	338.054	12%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	381.593	397.501	469.905	487.642	551.422	45%
	Ημεδαποί	517.357	577.764	750.735	565.296	508.362	-2%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	316.156	458.064	770.427	844.303	863.817	173%
	Ημεδαποί	96.396	90.667	210.119	183.141	157.310	63%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	570.957	674.740	526.768	586.352	631.470	11%
	Ημεδαποί	36.017	36.524	334.904	272.120	258.301	617%
Αττικής	Αλλοδαποί	251.487	290.077	304.826	300.482	345.224	37%
	Ημεδαποί	312.308	312.834	382.309	429.258	389.845	25%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	6.700	4.651	157.389	189.064	230.890	3346%
	Ημεδαποί	259.804	285.950	437.221	444.756	392.097	51%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	50.899	54.848	50.471	58.426	71.199	40%
	Ημεδαποί	214.750	140.380	164.803	187.524	162.135	-25%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	4.607	6.022	4.718	5.918	6.297	37%
	Ημεδαποί	32.320	42.364	45.427	47.306	40.085	24%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	14.536.887	17.684.462	21.185.079	22.689.151	25.153.905	73%
	Ημεδαποί	5.564.737	6.613.860	7.331.626	7.034.641	6.363.836	14%
Σύνολο Χώρας		20.101.624	24.298.322	28.516.705	29.723.792	31.517.741	57%

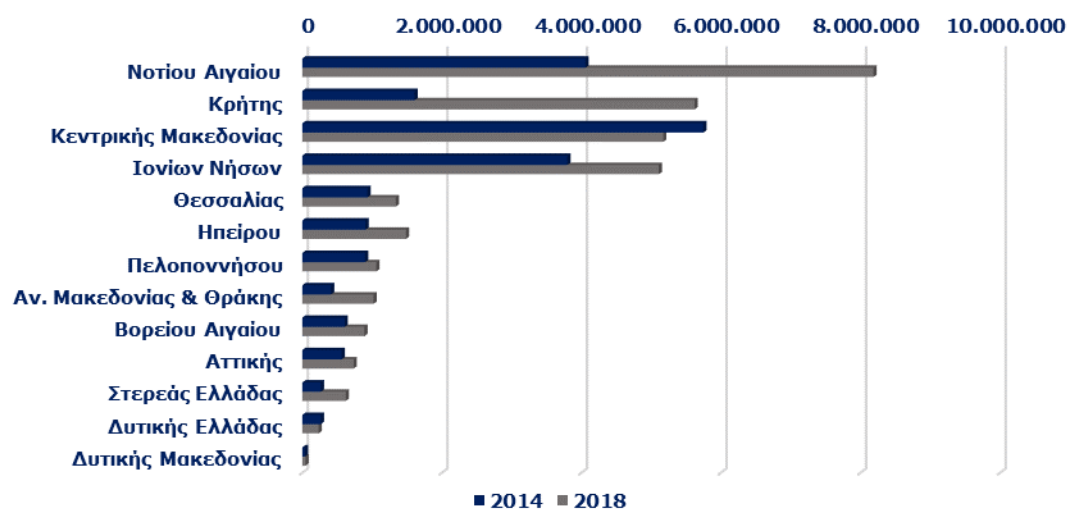
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε Περιφερειακό επίπεδο, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής την περίοδο 2014 – 2018, με εξαίρεση τις Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (-10%, από 5,7 εκατ. το 2014 σε 5,2 εκατ. το 2018) και της Δυτικής Ελλάδας (-12%, από 266 χιλ. το 2014 σε 233 χιλ. το 2018). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές καταγράφηκαν στις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+102% ή 4,1 εκατ., από 4,1 εκατ. το 2014 σε 8,2 εκατ. το 2018), της Κρήτης (+249% ή +4,0 εκατ., από 1,6 εκατ. το 2014 σε 5,6

εκατ. το 2018), των Ιονίων Νήσων (+35% ή +1,3 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2014 σε 5,1 εκατ. το 2018) και της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+148% ή 609 χιλ., από 413 χιλ. το 2014 σε 1,0 εκατ. το 2018). Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, της Κεντρικής Μακεδονίας και των Ιονίων Νήσων το 2018 αντιπροσώπευαν το 76% των συνολικών διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων έγινε από αλλοδαπούς με αυξητική τάση την περίοδο 2014 – 2018 (από 72% το 2014 σε 80% το 2018) ενώ αντίθετα το μερίδιο των ημεδαπών μειώθηκε (από 28% το 2014 σε 20% το 2018).

Διάγραμμα 72: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2014 – 2018, κατέγραψε αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +64% ή +580 χιλ. (από 906 χιλ. το 2014 σε 1,5 εκατ. το 2018). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις από αλλοδαπούς εμφάνισαν αύξηση κατά +90% ή +543 χιλ. (από 605 χιλ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2018) και από ημεδαπούς αύξηση κατά +12% ή +37 χιλ. (από 301 χιλ. το 2014 σε 338 χιλ. το 2018). Η Περιφέρεια Ηπείρου το 2018 αντιπροσώπευε το 5% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.6 ΤΙΜΕΣ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2017 - 2018

Σε αυτή την Ενότητα, αποτυπώνονται οι τιμές των ξενοδοχειακών δωματίων ανά κατηγορία αστεριού και ανά Περιφέρεια. Τα στοιχεία προέρχονται από την trivago και ως εκ τούτου αφορούν μάλλον στην αγορά μεμονωμένων ταξιδιωτών. Παρ' όλα αυτά δίνουν σημαντικές πληροφορίες για την τάση στους επιμέρους προορισμούς. Για την καλύτερη ερμηνεία των στοιχείων, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι προκύπτουν από διοικητικά στοιχεία από το αρχείο της trivago, χωρίς στατιστική επεξεργασία για αναγωγή στο σύνολο. Συνεπώς υπόκεινται στους ακόλουθους περιορισμούς:

- Οι τιμές των ξενοδοχείων βασίζεται σε clickouts⁷,
- Ο μήνας αφορά στον μήνα άφιξης στο ξενοδοχείο και όχι στον μήνα κράτησης.
- Οι τιμές των ξενοδοχείων αποτελούν σταθμισμένους μέσους όρους των τιμών. Η στάθμιση γίνεται με βάση τον αριθμό clickouts.

5.6.1 Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Ηπείρου

Οι τιμές των δωματίων τα έτη 2017 – 2018 στην Περιφέρεια Ηπείρου σημειώνουν διακυμάνσεις ανά μήνα. Συγκεκριμένα στα 5* δωμάτια η εικόνα είναι μικτή, με τους μήνες Ιανουάριο (+7%, από € 135 το 2017 σε € 145 το 2018), Φεβρουάριο (+19%, από € 127 το 2017 σε € 152 το 2018), Μάρτιο (+9%, από € 105 το 2017 σε € 115 το 2018), Απρίλιο (+18%, από € 132 το 2017 σε € 156 το 2018), Μάιο (+3%, από € 116 το 2017 σε € 120 το 2018) και Νοέμβριο (+9%, από € 104 το 2017 σε € 113 το 2018) να καταγράφουν αύξηση και τους μήνες Ιούνιο (-20%, από € 144 το 2017 σε € 116 το 2018), Ιούλιο (-26%, από € 158 το 2017 σε € 116 το 2018), Αύγουστο (-0,2%, από € 167 το 2017 σε € 166 το 2018), Σεπτέμβριο (-21%, από € 129 το 2017 σε € 103 το 2018), Οκτώβριο (-6%, από € 111 το 2017 σε € 105 το 2018) και Δεκέμβριο (-2%, από € 198 το 2017 σε € 195 το 2018) μείωση.

Αναφορικά με τα 4* δωμάτια η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τον Ιανουάριο (-0,1%, από € 90 το 2017 σε € 90 το 2018). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις καταγράφηκαν τους μήνες Ιούνιο (+29%, από € 114 το 2017 σε € 148 το 2018),

⁷ Το clickout γίνεται όταν ο επισκέπτης μεταβεί από το site της trivago κάνοντας «κλικ» σε ένα συνεργαζόμενο online travel agent.

Ιούλιο (+27%, από € 186 το 2017 σε € 236 το 2018) και Απρίλιο (+23%, από € 85 το 2017 σε € 104 το 2018).

Στα 3* δωμάτια η εικόνα είναι επίσης θετική, με εξαίρεση τους μήνες Ιανουάριο (-1%, από € 74 το 2017 σε € 73 το 2018) και Αύγουστο (-2%, από € 123 το 2017 σε € 121 το 2018). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν τους μήνες Σεπτέμβριο (+28%, από € 65 το 2017 σε € 83 το 2018), Μάιο (+25%, από € 58 το 2017 σε € 73 το 2018), Μάρτιο (+16%, από € 59 το 2017 σε € 69 το 2018) και Ιούνιο (+15%, από € 69 το 2017 σε € 80 το 2018).

Τέλος, τα δωμάτια 1*-2* καταγράφουν μικτή εικόνα, με τους μήνες Ιανουάριο (-4%, από € 64 το 2017 σε € 61 το 2018), Φεβρουάριο (-10%, από € 68 το 2017 σε € 61 το 2018), Μάρτιο (-6%, από € 57 το 2017 σε € 53 το 2018), Ιούνιο (-1%, από € 54 το 2017 σε € 54 το 2018), Νοέμβριο (-8%, από € 56 το 2017 σε € 52 το 2018) και Δεκέμβριο (-7%, από € 69 το 2017 σε € 64 το 2018) να καταγράφουν μείωση και τους μήνες Απρίλιο (+5%, από € 58 το 2017 σε € 60 το 2018), Μάιο (+17%, από € 41 το 2017 σε € 48 το 2018), Ιούλιο (+15%, από € 67 το 2017 σε € 77 το 2018), Αύγουστο (+16%, από € 76 το 2017 σε € 88 το 2018), Σεπτέμβριο (+4%, από € 50 το 2017 σε € 52 το 2018) και Οκτώβριο (+1%, από € 53 το 2017 σε € 53 το 2018) αύξηση.

Πίνακας 64: Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων ανά κατηγορία αστεριού στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2017 - 2018

Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία αστεριού (σε €), 2017 - 2018												
Μήνας	5*			4*			3*			1*-2*		
	2017	2018	%Δ	2017	2018	%Δ	2017	2018	%Δ	2017	2018	%Δ
Ιανουάριος	135	145	7%	90	90	-0%	74	73	-1%	64	61	-4%
Φεβρουάριος	127	152	19%	87	92	5%	73	78	7%	68	61	-10%
Μάρτιος	105	115	9%	79	84	6%	59	69	16%	57	53	-6%
Απρίλιος	132	156	18%	85	104	23%	76	79	5%	58	60	5%
Μάιος	116	120	3%	79	89	13%	58	73	25%	41	48	17%
Ιούνιος	144	116	-20%	114	148	29%	69	80	15%	54	54	-1%
Ιούλιος	158	116	-26%	186	236	27%	101	106	5%	67	77	15%
Αύγουστος	167	166	-0%	229	244	7%	123	121	-2%	76	88	16%
Σεπτέμβριος	129	103	-21%	112	126	13%	65	83	28%	50	52	4%
Οκτώβριος	111	105	-6%	82	84	2%	71	73	3%	53	53	1%
Νοέμβριος	104	113	9%	80	82	3%	66	73	10%	56	52	-8%
Δεκέμβριος	198	195	-2%	104	115	11%	85	90	6%	69	64	-7%

Πηγή: Trivago - Επεξεργασία INSETE Intelligence

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2017

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 964 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός τόσο για το 2016 όσο και για το 2017, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 1.037 ξενοδοχεία τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 76.694 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό⁸.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 24% των μονάδων και το 31% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 19% των μονάδων και το 27% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 13% των μονάδων και το 18% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 5% των μονάδων και το 7% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων 5* που ευρίσκονται σε αυτές. Ομοίως δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για τα Δωδεκάνησα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων 3*. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ⁹, ΚΠΦ¹⁰, Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών που προαναφέρθηκαν, ανά κατηγορία.

Τέλος, για την κατηγορία 2*, επαρκές δείγμα υπήρξε μόνο στις Περιφέρειες Αττικής, Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Ηπείρου, Κρήτης και Πελοποννήσου και για τον λόγο αυτό δεν παρουσιάζεται η συνολική εικόνα τους αλλά δίδονται στοιχεία για τα ξενοδοχεία 2* μόνο στις αντίστοιχες Περιφέρειες.

⁸ Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 [αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015](#).

⁹ Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

¹⁰ Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 65: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2017

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2017			
Κατηγορία:	5*	4*	3*
Δωμάτια	71.793	108.637	98.669
Κύκλος Εργασιών	2.685.099.440	2.042.949.980	985.003.718
ΚΠΦΤΑ	834.173.437	487.852.434	179.523.835
ως % του Κύκλου Εργασιών	31%	24%	18%
ΚΠΦ	391.508.971	169.432.932	46.501.118
ως % του Κύκλου Εργασιών	15%	8%	5%
Καθαρά Πάγια	1.861.049.568	946.985.697	361.035.520
Ίδια Κεφάλαια	5.383.932.426	3.486.976.034	2.006.049.481
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	4.778.164.516	1.870.809.134	670.855.988
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,9	0,5	0,3
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	5,7	3,8	3,7

Πηγή: ICAP, ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 5,7 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 10,8 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 7,3 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 3,2 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία με όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Έχουν επίσης καλύτερους δείκτες κερδοφορίας τόσο σε επίπεδο ΚΠΦΤΑ όσο και σε επίπεδο ΚΠΦ. Συγκεκριμένα, οι δείκτες Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ) ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των 5* ξενοδοχείων κρίνονται ως πολύ ικανοποιητικοί, των 4* ως ικανοποιητικοί ενώ των 3* ως μάλλον χαμηλοί.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής για τις κατηγορίες 3* και 4* ενώ για την κατηγορία 5* αυτό ισχύει μόνο για τον πρώτο δείκτη (Μακροπρόθεσμων Δανείων προς Ίδια Κεφάλαια), ενώ ο δεύτερος δείκτης (Μακροπρόθεσμων Δανείων προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως μάλλον υψηλός.

Πίνακας 66: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2017

Βασικοί Δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2017			
Κατηγορία:	5*	4*	3*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	37.401	18.805	9.983
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	25.922	8.717	3.659
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	74.992	32.097	20.331
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	66.555	17.221	6.799

Πηγή: ICAP, ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 65, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα Επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος από αυτόν των 4* (που με τη σειρά τους είναι διπλάσιος αυτού των 3*), τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 64.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στην Περιφέρεια Ηπείρου βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 59 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός τόσο για το 2016 όσο και για το 2017, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 60 ξενοδοχεία τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 2.372 δωμάτια στις κατηγορίες 5*, 4*, 3* και 2*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 46% των μονάδων και το 44% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 19% των μονάδων και το 37% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 11% των μονάδων, το 22% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 11% των μονάδων και το 22% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Πίνακας 67: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2017

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2017				
Κατηγορία:	5*	4*	3*	2*
Δωμάτια	1.042	1.729	3.103	2.730
Κύκλος Εργασιών	19.959.023	33.509.048	20.979.487	11.697.838
ΚΠΦΤΑ	4.055.630	13.875.579	4.037.903	1.873.310
ως % του Κύκλου Εργασιών	20%	41%	19%	16%
ΚΠΦ	-2.295.339	5.107.934	-3.154.761	-68.319
ως % του Κύκλου Εργασιών	-12%	15%	-15%	-1%
Καθαρά Πάγια	6.464.543	8.836.600	19.634.294	6.103.289
Ίδια Κεφάλαια	58.205.199	74.746.575	63.808.007	46.715.225
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	42.482.458	25.322.471	49.774.333	6.179.959
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,7	0,3	0,8	0,1
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	10,5	1,8	12,3	3,3

Πηγή: ICAP, ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 86 εκατ. περίπου ενώ τα συνολικά Επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 243 εκατ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 123 εκατ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 41 εκατ. περίπου.
- Τα ξενοδοχεία 4* έχουν σημαντικά μεγαλύτερο Κύκλο Εργασιών, Κερδοφορία (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ) και Ίδια Κεφάλαια ενώ τα ξενοδοχεία 3* υψηλότερα Καθαρά Πάγια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε σύγκριση με τις υπόλοιπες κατηγορίες.

- Επίσης, τα 4* ξενοδοχεία εμφανίζουν καλύτερους δείκτες Κερδοφορίας τόσο σε επίπεδο ΚΠΦΤΑ όσο και σε επίπεδο ΚΠΦ. Συγκεκριμένα, ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των 4* ξενοδοχείων κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 5*, 3* και 2* ξενοδοχείων ως χαμηλός. Παράλληλα, ο δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 4* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 5*, 3* και 2* ξενοδοχείων είναι αρνητικός.
- Τέλος, ο δείκτης Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια κρίνεται υγιής για όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων ενώ ο δείκτης Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνεται ως υγιής στις κατηγορίες 4* και 2* και υψηλός στις κατηγορίες 5* και 3*.

Πίνακας 68: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2017

Βασικοί Δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2017				
Κατηγορία:	5*	4*	3*	2*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	19.155	19.381	6.761	4.285
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	6.204	5.111	6.328	2.236
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	55.859	43.231	20.563	17.112
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	40.770	14.646	16.041	2.264

Πηγή: ICAP, ΜΗΤΕ, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 67, προκύπτει ότι, τα 5* ξενοδοχεία εμφανίζουν τα υψηλότερα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο, τα 4* τον υψηλότερο Κύκλο Εργασιών ανά Δωμάτιο και τα 3* τα υψηλότερα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο.

Συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες για το σύνολο της χώρας για τις κατηγορίες 3*, 4* και 5* (βλ. Πίνακα 65) παρατηρούμε ότι στην Περιφέρεια Ηπείρου:

- τα 5* ξενοδοχεία έχουν χαμηλότερες τιμές σε όλους τους δείκτες,
- τα 4* έχουν χαμηλότερες τιμές στα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο και στα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο ενώ έχουν υψηλότερες τιμές στον Κύκλο Εργασιών ανά Δωμάτιο και στα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο ενώ
- τα 3* έχουν χαμηλότερες τιμές στον Κύκλο Εργασιών ανά Δωμάτιο και υψηλότερες τιμές στα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο, στα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο (οριακά) και στα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο.

6.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2017-2018

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) πελατών ξενοδοχείων υπολογίζεται από την ReviewPro, εταιρεία που ειδικεύεται στην μέτρηση της online φήμης των ξενοδοχείων. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες OTAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία). Επίσης, λαμβάνει υπόψιν όχι μόνο τις ημερήσιες κριτικές αλλά και τα ιστορικά δεδομένα των τελευταίων 365 ημερών δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στις πιο πρόσφατες κριτικές. Δείκτες άνω του 80% υποδηλώνουν θετική εμπειρία. Ο δείκτης είναι ποιοτικός και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της εξέλιξης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για τον υπολογισμό έχουν αναλυθεί τα στοιχεία 1.126 ξενοδοχείων από την Ελλάδα, διαφόρων κατηγοριών και από διαφορετικές περιοχές της χώρας. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι τα στοιχεία που παρουσιάζονται για το 2018 βασίζονται σε 435 χιλ. αξιολογήσεις από πελάτες ελληνικών ξενοδοχείων. Συνεπώς, ο δείκτης GRI αποτυπώνει το ανταγωνιστικό επίπεδο του ελληνικού ξενοδοχειακού προϊόντος.

6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 69: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2017-18

Δείκτες Ποιότητας των Ξενοδοχείων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2017-18		
	2017	2018
Κυκλάδες	89,8%	90,0%
Ήπειρος	90,1%	89,9%
Θεσσαλία	86,3%	86,2%
Βόρειο Αιγαίο	85,3%	86,2%
Κρήτη	85,9%	86,2%
Κεν. Μακεδονία	85,6%	86,0%
Δωδεκάνησα	85,4%	85,8%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	84,4%	85,6%
Στερεά Ελλάδα	85,2%	85,1%
Ιόνια Νησιά	84,3%	85,0%
Πελοπόννησος	85,8%	84,9%
Αττική	84,1%	84,6%
GRI	86,0%	86,3%

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στον Πίνακα 68 καταγράφεται ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων τόσο ανά Περιφέρεια (με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας όπου δεν διαθέτουμε στοιχεία) όσο και για το σύνολο της χώρας. Από τα στοιχεία, παρατηρούμε ότι οι πελάτες που επέλεξαν για την διαμονή τους ξενοδοχεία έμειναν ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στις

επιμέρους Περιφέρειες (βλ. άνωθεν).

Συγκεκριμένα, το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων στο σύνολο της Ελλάδας, σημείωσε βελτίωση την περίοδο 2017-2018 (από 86,0% το 2017 σε 86,3% το 2018). Επιμέρους, οι Κυκλάδες (από 89,8% το 2017 σε 90,0% το 2018), το Βόρειο Αιγαίο (από 85,3% το 2017 σε 86,2% το 2018), η Κρήτη (από 85,9% το 2017 σε 86,2% το 2018), η Κεντρική Μακεδονία (από 85,6% το 2017 σε 86,0% το 2018), τα Δωδεκάνησα (από 85,4% το 2017 σε 85,8% το 2018), η Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 84,4% το 2017 σε 85,6% το 2018), τα Ιόνια Νησιά (από 84,3% το 2017 σε 85,0% το 2018) και η Αττική (από 84,1% το 2017 σε 84,6% το 2018) σημειώνουν βελτίωση του επιπέδου ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων ενώ αντίθετα η Ήπειρος (από 90,1% το 2017 σε 89,9% το 2018), η Θεσσαλία (από 86,3% το 2017 σε 86,2% το 2018), η Στερεά Ελλάδα (από 85,2% το 2017 σε 85,1% το 2018) και η Πελοπόννησος (από 85,8% το 2017 σε 84,9% το 2018) κατέγραψαν επιδείνωση της ικανοποίησης των πελατών τους. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Κυκλάδες (89,8% το 2017 και 90,0% το 2018) και η Περιφέρεια Ηπείρου (90,1% το 2017 και 89,9% το 2018) εμφάνισαν τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης, ενώ η Αττική (84,1% το 2017 και 84,6% το 2018) τα χαμηλότερα.

6.2.2 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία αστεριού

Πίνακας 70: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία αστεριού, 2017-18

Δείκτες Ποιότητας Ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία αστεριού, 2017-18		
	2017	2018
5*	90,1%	88,9%
4*	89,8%	88,8%
3*	90,1%	90,9%
1*- 2*	Μ.Δ.	Μ.Δ.
GRI	90,1%	89,9%

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε επιδείνωση την περίοδο 2017-2018 (από 90,1% το 2017 σε 89,9% το 2018). Επιπροσθέτως, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε το 2018 το 2^ο υψηλότερο ποσοστό ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων.

Η εικόνα στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών την περίοδο 2017-2018 είναι μικτή. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Ηπείρου το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων σημείωσε επιδείνωση στα 5* (από 90,1% το 2017 σε 88,9% το 2018), 4* (από 89,8% το 2017 σε 88,8% το 2018) ενώ αντίθετα κατέγραψε βελτίωση στα 3* (από 90,1% το 2017 σε 90,9% το 2018). Για τα ξενοδοχεία 1*-2* δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε το 2018 το 2^ο υψηλότερο ποσοστό ικανοποίησης στα 4* και το υψηλότερο στα 3* από όλους τους εξεταζόμενους προορισμούς.

7 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ενότητα περιλαμβάνει την συνοπτική καταγραφή επιλεγμένων **βασικών στρατηγικών κατευθύνσεων και προβλέψεων που έχουν άμεση σχέση με την τουριστική ανάπτυξη**, όπως έχουν θεσμοθετηθεί και προωθούνται στο πλαίσιο του **Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (ΠΧΠ)** για την Περιφέρεια Ηπείρου (βλ. [ΦΕΚ 286 ΑΑΠ/28.11.2018](#)).

Τα **ΠΧΠ** θεσμοθετούνται με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από δημόσια διαβούλευση. **Αποτελούν τα βασικά εργαλεία άσκησης χωροταξικού σχεδιασμού αλλά και αναπτυξιακής πολιτικής σε Περιφερειακό επίπεδο**, παρέχοντας κατευθύνσεις για την χωρική οργάνωση και την ανάπτυξη των Περιφερειών της Χώρας και δίνοντας στρατηγικές κατευθύνσεις στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού που έχουν ρυθμιστικό χαρακτήρα.

Στις επόμενες ενότητες περιγράφονται στρατηγικές κατευθύνσεις που έχουν σχέση με:

- **πρότυπα χωρικής οργάνωσης, αναπτυξιακούς πόλους και άξονες, κόμβους και πύλες μεταφορών** καθώς και με
- ειδικές **πρόνοιες και κατευθύνσεις** σε ότι αφορά στην **τουριστική ανάπτυξη ανά χωρική/ γεωγραφική ενότητες, θεματικές μορφές τουρισμού και ειδικές κατηγορίες του χώρου** (πχ. παράκτιος και νησιωτικός χώρος, ορεινός χώρος, κλπ.) καθώς και **όρους δόμησης** (πχ. αρτιότητες, επιτρεπόμενες χρήσεις, πυκνότητα κλινών).

Πρακτικά, οι πρόνοιες και οι κατευθύνσεις αυτές λαμβάνουν υπόψη μία σειρά επιτελικών σχεδίων και προγραμμάτων όπως Εθνικές Πολιτικές (πχ. Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης, ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων), τα οικεία Περιφερειακά και Τομεακά (πχ. υποδομές μεταφορών, περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη) Επιχειρησιακά Προγράμματα, αλλά και τις επηρεάζουν. Παράλληλα **έχουν άμεση και στενή σχέση τόσο με τον σχεδιασμό του χώρου ρυθμιστικού χαρακτήρα** (πχ. πολεοδομικά σχέδια) όσο και **με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών έργων** (πχ. μέσω της διαδικασίας της χωροθέτησης και της περιβαλλοντικής αδειοδότησης) στους τομείς – μεταξύ άλλων – των μεταφορών, των υποδομών και του τουρισμού.

Γενικά

Προβλέπεται πύκνωση του μεταφορικού δικτύου εθνικής κλίμακας μέσα από την ολοκλήρωση μεταφορικών υποδομών, πολλές από τις οποίες είτε περιλαμβάνουν το γεωγραφικό χώρο της Ηπείρου (λιμένας Ηγουμενίτσας, Δυτικός Άξονας, άξονας Ιωάννινα - Κακκαβιά, αναβάθμιση οδικής σύνδεσης Άρτας - Τρικάλων, σιδηροδρομική σύνδεση Ηγουμενίτσα - Ιωάννινα - Καλαμπάκα, σιδηροδρομική σύνδεση Ιωάννινα - Αντίρριο) είτε ανήκουν σε άλλες περιφέρειες.

Όσον αφορά στον τουρισμό, όπου τα **Ιωάννινα** κατέχουν κυρίαρχη θέση, τάση συγκέντρωσης ξενοδοχειακών κλινών υπάρχει στην **παράκτια ζώνη Πρέβεζας - Θεσπρωτίας**, ενώ στην ενδοχώρα το **Μέτσοβο** αλλά και η ζώνη των **Ζαγοροχωρίων** φαίνονται να εμφανίζουν μια αξιόλογη δυναμική.

Η κατάργηση του Ειδικού Πλαισίου για τον Τουρισμό δημιουργεί την αναγκαιότητα ενίσχυσης των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων του παρόντος σε σχέση με την οργάνωση τουριστικών δραστηριοτήτων προκειμένου να αποτραπεί η διάχυτη, μη οργανωμένη ανάπτυξή τους και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Ιδιαίτερη σημασία έχει **το φυσικό περιβάλλον** στο οποίο περιλαμβάνονται υψηλής ποιότητας **οικοτουριστικοί φυσικοί πόροι**.

Χωροταξική ένταξη της Ηπείρου στα ευρύτερα χωρικά σύνολα

Η Εγνατία Οδός συντείνει στη διευκόλυνση της διαπεριφερειακής και διακρατικής κινητικότητας με προορισμό την Ήπειρο και τα Ιόνια νησιά, κυρίως με σκοπό τον τουρισμό. Μέσα από τη λειτουργία της αναδείχθηκαν δυνατότητες αξιοποίησης τουριστικών πόρων της Περιφέρειας όχι μόνο στο παράκτιο μέτωπο αλλά και στην ενδοχώρα.

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις περιλαμβάνουν:

- διαμόρφωση αξόνων και πόλων διαπεριφερειακής και διεθνούς εμβέλειας μέσα από την αξιοποίηση των υφιστάμενων και προγραμματισμένων μεταφορικών υποδομών
- τη διαμόρφωση ισχυρής τουριστικής ταυτότητας με τη συγκρότηση πολυθεματικών τουριστικών δικτύων.
- την ενίσχυση της δικτύωσης με τους τουριστικούς προορισμούς των νησιών του Βορείου Ιονίου (Κέρκυρα, Παξοί, Λευκάδα).

- την προβολή και κατοχύρωση των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα της Ηπείρου και σύνδεσή τους με την τουριστική δραστηριότητα.

Αρχές οργάνωσης του χωρικού προτύπου

Στον **παράκτιο Ιόνιο χώρο** προωθείται η ανάπτυξη του οργανωμένου (μαζικού) τουρισμού με στόχο την ένταξη των προορισμών στη διεθνή τουριστική αγορά, την ανάπτυξη άλλων ειδικών μορφών τουρισμού (yachting, καταδύσεις κ.λπ.).

Η **πεδινή και ημιορεινή ενδοχώρα** θα φιλοξενήσει τον κύριο όγκο των δραστηριοτήτων του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα και δευτερευόντως, ορισμένες ειδικές μορφές τουρισμού.

Οι ήπιες τουριστικές δράσεις, στο βαθμό που δεν αλλοιώνουν το τοπίο και παραμένουν συμβατές με τους κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος, αποτελούν δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν στον αναξιοποίητο **ορεινό χώρο της Πίνδου**.

Τα **αστικά κέντρα** εκτός από το βασικό κοινωνικό εξοπλισμό και τις εξυπηρετήσεις που φιλοξενούν, θα πρέπει να αποκτήσουν ταυτότητα διακριτή σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Βασικοί άξονες και πόλοι ανάπτυξης

Βασικοί αναπτυξιακοί άξονες:

Παράκτιος Ιόνιος άξονας: Η τουριστική ανάπτυξη περιοχών του παρακτίου μετώπου της Ηπείρου, η γειτνίαση με γνωστούς τουριστικούς προορισμούς του Βόρειου Ιονίου και η ανάπτυξη αντίστοιχων δραστηριοτήτων στα παράλια της Νότιας Αλβανίας, διαμορφώνουν διακριτή αναπτυξιακή ταυτότητα με κατεύθυνση τον τουρισμό. Η περιοχή πρέπει να αντιμετωπίζεται ως σημαντικό τμήμα του παράκτιου και νησιωτικού χώρου Αδριατικής - Ιονίου.

Οροσειρά της Πίνδου: Ένας ακόμα «δυνάμει» άξονας ανάπτυξης που σχετίζεται με τη διαχείριση, προβολή, αξιοποίηση και προστασία του φυσικού πλούτου και του πολιτισμικού κεφαλαίου των ορεινών περιοχών της Ηπείρου.

Πόλοι ανάπτυξης:

- Τα Ιωάννινα, πρωτεύων εθνικός πόλος, αποτελούν το σημαντικότερο αστικό κέντρο της Ηπείρου.

- Ο ρόλος της Ηγουμενίτσας επαναπροσδιορίζεται με την ύπαρξη του λιμανιού και την αναγκαιότητα για την αξιοποίησή του όχι μόνο ως εμπορικού κόμβου αλλά και ως λιμένα υποστήριξης και άλλων δραστηριοτήτων (κρουαζιέρα, πετρέλευση κ.λπ.).
- Η Πρέβεζα αποτελεί τον κύριο πόλο υποστήριξης τουριστικών δραστηριοτήτων στο νότιο τμήμα του παρακτίου μετώπου της Ηπείρου.
- Το Μέτσοβο αποτελεί κύριο πόλο ανάπτυξης της Περιφέρειας. Βασικός προσανατολισμός παραμένει η ενίσχυση της ταυτότητας των προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής και η περαιτέρω σύνδεση του πρωτογενούς τομέα με την τουριστική δραστηριότητα.

Πύλες δικτύου μεταφορών

Η γεωπολιτική θέση της Περιφέρειας υπαγορεύει την αναγνώριση του διεθνούς χαρακτήρα των μεταφορικών πυλών της, ιδιαίτερα του λιμένα της Ηγουμενίτσας και του συνοριακού σταθμού της Κακαβιάς.

Ειδικότερα:

- Ο λιμένας της Ηγουμενίτσας αναγνωρίζεται από το Γενικό Πλαίσιο ως κύρια διεθνής θαλάσσια πύλη της χώρας.
- Το αεροδρόμιο των Ιωαννίνων αποτελεί μια εν δυνάμει διεθνή πύλη της Ηπείρου.

Χωρικός προσδιορισμός βιώσιμων αναπτυξιακών ενοτήτων

Περιοχή Μετσόβου και Τζουμέρκων. Η περιοχή αυτή αποτελεί μια δυναμική περιοχή ανάπτυξης πολιτιστικού και οικολογικού τουρισμού.

Περιοχή Κόνιτσας, Πωγωνίου και Ζαγοροχωρίων. Η περιοχή περιλαμβάνει τα Ζαγοροχώρια που αποτελούν μια από τις πλέον δυναμικές περιοχές ορεινού τουρισμού σε εθνικό επίπεδο.

Παράκτια ζώνη Πρέβεζας και Θεσπρωτίας. Ο τουρισμός αποτελεί δυναμικό και ανερχόμενο κλάδο η προώθησή του οποίου μπορεί να ενισχυθεί σημαντικά μέσω κοινών δράσεων και συνεργασιών.

Δυναμική πεδινή ζώνη πρωτογενούς παραγωγής στους Δ. Αρταίων, Νικολάου Σκουφά, Ζηρού και στο

δυτικό τμήμα του Δ. Πρέβεζας και διασύνδεσή της με το παραλιακό τουριστικό μέτωπο, μέσω της κάλυψης της τουριστικής κατανάλωσης από τοπικά ποιοτικά προϊόντα.

Ημιορεινή και ορεινή περιοχή Δωδώνης – Σουλίου, ορεινή ζώνη με δυνατότητες για προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων.

Χωρική διάρθρωση βασικών δικτύων υποδομής

Η κατασκευή και λειτουργία του Δυτικού Άξονα αποτελεί το σημαντικότερο έργο υποδομής για την Ήπειρο. Οι περιοχές των κόμβων των κλειστών αυτοκινητοδρόμων (Δυτικός Άξονας και Εγνατία) αποκτούν σημαίνοντα ρόλο.

Η ολοκλήρωση των έργων στο λιμένα της Ηγουμενίτσας θα πρέπει να διασφαλίσει τη δυνατότητα εναλλακτικών ρόλων του λιμένα στο μέλλον (λιμάνι κρουαζιέρας, εμπορευματικός λιμένας, λιμένας υποστήριξης αναγκών που θα προκύψουν από πιθανή εξόρυξη υδρογονανθράκων στο χερσαίο χώρο της Ηπείρου ή στο βόρειο Ιόνιο).

Στα έργα πρώτης προτεραιότητας που τοποθετούνται στο μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό περιλαμβάνονται:

- Ολοκλήρωση της αναβάθμισης του παράκτιου άξονα Πρέβεζα - Ηγουμενίτσα.
- Βελτίωση της παράκτιας σύνδεσης των τουριστικών προορισμών της ΠΕ Θεσπρωτίας.
- Βελτίωση της προσβασιμότητας σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας.
- Ολοκλήρωση των έργων αναβάθμισης του αεροδρομίου των Ιωαννίνων.
- Ίδρυση και λειτουργία υδατοδρομίων σε Ιωάννινα, Ηγουμενίτσα Πρέβεζα και Μέτσοβο με στόχο τη διασύνδεση με Κέρκυρα, Παξούς, Λευκάδα, Πάτρα και εφόσον δημιουργηθούν αντίστοιχες υποδομές, με τις τουριστικά αναπτυσσόμενες Αλβανικές ακτές.
- Ίδρυση και λειτουργία υποδομών ελλιμενισμού σκαφών στην Ηγουμενίτσα , την περιοχή Συβότων - Πέρδικας , την Πάργα, την περιοχή Λούτσας - Λυγιάς και την Πρέβεζα .

Οι βασικές κατευθύνσεις του ΠΧΠ σχετικά με τις λοιπές τεχνικές υποδομές της Περιφέρειας αφορούν:

- Στην ολοκλήρωση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης των τουριστικών οικισμών του παράκτιου χώρου.
- Στην ολοκλήρωση των έργων του ΠΕΣΔΑ, όπως ισχύει.

Καθορισμός περιοχών για την εφαρμογή ΠΕΧΠ, ΣΟΑΠ και ΕΧΣ

Οι περιοχές στις οποίες απαιτείται κατά προτεραιότητα η ενεργοποίησή τους ως ΠΕΧΠ είναι:

Ο ορεινός παραμεθόριος χώρος. Στην περιοχή οι παρεμβάσεις πρέπει να εστιάζουν στην αξιοποίηση των τοπικών αγροτικών – δασικών προϊόντων και στις δυνατότητες ήπιας αγροτουριστικής ανάπτυξης.

Ο ορεινός όγκος της Πίνδου. Ο ορεινός όγκος περιλαμβάνει δύο υποπεριοχές που διαχωρίζονται από την Εγνατία οδό: (α) Την υποπεριοχή της Νότιας Πίνδου. Οι παρεμβάσεις πρέπει να εστιάζουν στην ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας στον τομέα του ορεινού τουρισμού, στη διάχυση της τουριστικής κίνησης από την περιοχή του Μετσόβου με την οργάνωση τουριστικών δικτύων . (β) Την υποπεριοχή της Βόρειας Πίνδου. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να εστιάσουν και στη διάχυση της τουριστικής ανάπτυξης.

Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ)

Πρωθείται η κατάρτιση ΣΟΑΠ για το Μέτσοβο, προκειμένου να προστατευθεί η φυσιογνωμία του οικισμού και να αποτραπούν αρνητικές επιπτώσεις στην τουριστική κίνηση και στην τοπική οικονομία.

Πρωθείται ΣΟΑΠ για τον οικισμό της Δωδώνης, ως βασικός οικισμός υποστήριξης της τουριστικής και πολιτισμικής δραστηριότητας με επίκεντρο το αρχαίο θέατρο, στην προοπτική απόδοσης ενός δυναμικού ρόλου στο πλαίσιο της υλοποίησης του δικτύου των αρχαίων θεάτρων της Ηπείρου.

Ειδικά Χωρικά Σχέδια (ΕΧΣ)

Στο παράκτιο μέτωπο της Περιφέρειας και ιδιαίτερα από το Μύτικα μέχρι τη Λούτσα προωθείται η εκπόνηση και θεσμοθέτηση ΕΧΣ με περιεχόμενο την ορθολογική αξιοποίηση των τουριστικών πόρων (αποφυγή μεμονωμένων χωροθετήσεων κατοικίας και παραγωγικών δραστηριοτήτων κα) μέσα από τον έλεγχο των χρήσεων γης και την κατάργηση των παρεκκλίσεων.

Περιοχές ανάπτυξης τουρισμού

Σε ό,τι αφορά την οργάνωση της τουριστικής δραστηριότητας, το ΠΧΠ προωθεί δύο βασικούς στρατηγικούς στόχους:

(α) την αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος και

(β) τη χωρική, θεματική και χρονική διεύρυνση της τουριστικής δραστηριότητας.

Ως ειδικότερες κατευθύνσεις δίδονται:

- Έλεγχος ανταγωνιστικών χρήσεων (οικιστικοί υποδοχείς παραθεριστικής κατοικίας, εκτός σχεδίου δόμηση κ.λπ.).
- Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων, ενίσχυση δράσεων που διευκολύνουν την κινητικότητα των επισκεπτών.
- Βελτίωση τουριστικών υποδομών και μονάδων, αναβάθμιση υφισταμένων, έλεγχος νέων, προσαρμογή στις απαιτήσεις της διεθνούς αγοράς.
- Βελτίωση δημόσιων υποδομών και υπηρεσιών ιδίως αυτών που αφορούν στους επισκέπτες (κοινωφελή δίκτυα, υγεία, απορρίμματα, ΒΙΚΑ, δημοτικές υπηρεσίες πληροφόρησης κ.λπ.). Ένταξη δημόσιων υποδομών, πολιτισμού, αθλητισμού, αναψυχής κ.λπ. στο τουριστικό προϊόν.
- Αναβάθμιση της τοπικής ταυτότητας των παρεχομένων υπηρεσιών (τοπικά σύμφωνα ποιότητας, σύνδεση με την πρωτογενή παραγωγή, αυτοτελής προώθηση μέσω του τουριστικού κυκλώματος).
- Ενίσχυση ειδικών μορφών τουρισμού, με έμφαση στον τουρισμό υπαίθρου (αγροτουρισμό, φυσιολατρικό, αθλητικό), πολιτισμικό, γαστριμαργικό, αστικό, συνεδριακό, ιατρικό.
- Σύνδεση με την τουριστική δραστηριότητα γειτονικών προορισμών (Κέρκυρα, Παξοί, Λευκάδα).
- Ενίσχυση των δράσεων διασυνοριακής συνεργασίας, στην κατεύθυνση δημιουργίας ενιαίας αγοράς (παράκτιος χώρος, πολιτισμικές διαδρομές, yachting κ.λπ.).

Χωρική διάρθρωση Τουρισμού

Σε ό,τι αφορά τη χωρική οργάνωση της δραστηριότητας διακρίνονται αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές και περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Το Ιόνιο παράκτιο μέτωπο αποτελεί αναπτυσσόμενη τουριστικά περιοχή και διαθέτει προορισμό ενταγμένο στη διεθνή τουριστική αγορά (Πάργας). Στόχος είναι να αποφευχθεί η αναπαραγωγή ενός προτύπου μαζικής τουριστικής ανάπτυξης και να διαμορφωθεί μια ταυτότητα στηριγμένη στην ποικιλία των πόρων της Ηπείρου, τη διευκόλυνση της κινητικότητας των επισκεπτών, τη σύνδεση με την πρωτογενή παραγωγή και την εξατομικευμένη παροχή υπηρεσιών.

Πρωθείται ο εμπλουτισμός του μαζικού - οργανωμένου τουρισμού αφενός μέσω της προστασίας και αναβάθμισης των πόρων που εντάσσονται χωρικά στο παράκτιο μέτωπο και, αφετέρου, της συστηματικής προώθησης τμήματος της τουριστικής ζήτησης στην ενδοχώρα.

Οι αρχαιολογικοί χώροι αποτελούν πόρους οι οποίοι μπορούν να ενταχθούν στο τουριστικό προϊόν του παρακτίου μετώπου και στην ταυτότητα του προορισμού. Ειδικά ο Αρχαιολογικός χώρος και το μουσείο της Νικόπολης μπορεί να λειτουργήσει ως κεντρική πολιτιστική υποδομή σε ένα δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών σε περιφερειακή κλίμακα.

Τυχόν ζήτηση για χωροθέτηση οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων ή συνθέτων τουριστικών καταλυμάτων, ή ΠΟΤΑ για μεν τη νότια ενότητα (ΠΕ Πρέβεζας - νότια της Λούτσας) προτείνεται να κατευθυνθεί σε θέσεις ανάντη του άξονα Πρέβεζας- Ηγουμενίτσας, για δε τη βόρεια (βόρεια της Πάργας), προτείνεται είτε ανάντη του άξονα σε όλο του το μήκος, είτε και κατάντη στην περιοχή μεταξύ Πάργας και Πλαταριάς.

Στις θέσεις όπου επιτρέπεται η χωροθέτηση μεγάλων τουριστικών επενδύσεων δεν αποκλείεται και η χωροθέτηση τυπικών μονάδων. Για τις περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίου οικισμών προτείνεται η χωροθέτηση μονάδων 4 ή 5 αστέρων, ενώ εντός σχεδίου και εντός ορίου οικισμών είναι αποδεκτές και μονάδες 3 αστέρων.

Τυχόν ζήτηση για μονάδες εξυπηρέτησης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμός, ιαματικός, κ.λπ.) καλύπτεται σύμφωνα με τις γενικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Η ανάπτυξη υποδομών θαλάσσιου τουρισμού (yachting) κατά μήκος του Ιονίου παρακτίου μετώπου αποτελεί στοιχείο εμπλουτισμού και αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας. Προτείνεται η δημιουργία δύο αγκυροβολίων (ένα στην περιοχή Πέρδικας – Συβότων και ένα στην περιοχή της Λούτσας - Λυγιάς), μιας μαρίνας στην περιοχή της Ηγουμενίτσας, μιας στην περιοχή της Πάργας και μιας ακόμα στην Πρέβεζα.

Τα λιμάνια της Ηγουμενίτσας και της Πρέβεζας εντάσσονται στις υποδομές υποστήριξης του τουρισμού κρουαζιέρας, στο βαθμό που ολοκληρώνονται οι υποδομές και τα αντίστοιχα τοπικά πολυθεματικά τουριστικά δίκτυα της Περιφέρειας και της ευρύτερης περιοχής.

Τέλος, το Ιόνιο παράκτιο μέτωπο διαθέτει πόρους για την ανάπτυξη αλιευτικού και καταδυτικού τουρισμού. Προτείνεται δυνατότητα ίδρυσης θαλάσσιου πάρκου στην περιοχή Συβότων στο πλαίσιο προώθησης του καταδυτικού τουρισμού την ευρύτερη ζώνη Συβότων – Πλαταριάς.

Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού:

Ακτές Αμβρακικού Κόλπου και λωρίδα της Σαγιάδας:

Πρωθείται ο ήπιος τουρισμός. Η περιοχή του Αμβρακικού Κόλπου δεν ενδείκνυται για την ανάπτυξη υποδομών παρά μόνο εντός των παράκτιων οικισμών του Αμβρακικού. Ακόμα και σ' αυτούς, οι δυνατότητες χωροθέτησης καταλυμάτων είναι περιορισμένες, με βάση το καθεστώς προστασίας του Κόλπου. Η περιοχή απαιτείται να λειτουργήσει κυρίως ως στοιχείο εμπλουτισμού και αναβάθμισης του προϊόντος των γειτονικών προορισμών και ως παράγων διευκόλυνσης της κινητικότητας των επισκεπτών. Ο παράκτιος χώρος βόρεια της Ηγουμενίτσας μέχρι τη λωρίδα της Σαγιάδας προτείνεται ως κατάλληλος για την ανάπτυξη φυσιολατρικού - αλιευτικού - εκπαιδευτικού τουρισμού.

Ορεινός χώρος - Πίνδος:

Τουρισμός υπαίθρου, αγροτουρισμός, ορειβατικός, φυσιολατρικός, αθλητικός, πολιτισμικός, εκπαιδευτικός: Ο ορεινός χώρος της Ηπείρου συνιστά ιδανικό πεδίο για τη συγκρότηση «τοπικών πολυθεματικών δικτύων». Βασικές επιδιώξεις: η χωρική διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας, η ανάδειξη και προστασία των πόρων και ο θεματικός εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος.

Ο βασικός πόλος του δικτύου και κύριος οικισμός υποστήριξης είναι η πόλη των Ιωαννίνων. Με κέντρο τα Ιωάννινα αναπτύσσονται δύο διακριτοί κλάδοι: Ο βόρειος (Πωγωνοχώρια, Ζαγοροχώρια, Μαστοροχώρια) και ο νότιος (Μέτσοβο, Τζουμέρκα).

Η τουριστική ισχυροποίηση των Ζαγοροχωρίων αλλά και των λοιπών οικισμών του ορεινού χώρου που παρουσιάζουν τουριστική κίνηση πρέπει να στηριχθεί στην

ανάδειξη της αυθεντικότητας των πόρων, των προσφερόμενων υπηρεσιών και των εμπειριών των επισκεπτών. Η επέκταση του δικτύου βορειότερα προς τα Πωγωνοχώρια και τα Μαστοροχώρια συναρτάται από την ανάπτυξη ολοκληρωμένου και αυθεντικού προτύπου αναζωογόνησης των οικισμών. Η Κόνιτσα, θα πρέπει να αναδειχθεί σε πόλο υποστήριξης της τουριστικής δραστηριότητας στο χώρο της Βόρειας Πίνδου.

Το Μέτσοβο αποτελεί πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης για όλους τους ορεινούς οικισμούς της Ηπείρου. Το ορεινό οδικό δίκτυο είναι επαρκές για την ανάπτυξη ήπιων τουριστικών δράσεων, χρήζει όμως συστηματικότερης συντήρησης.

Σε ό,τι αφορά το είδος των τουριστικών μονάδων που είναι επιθυμητές για μεν τα καταλύματα η χωροθέτησή τους είναι επιθυμητή εντός των υφισταμένων οικισμών, ενώ μονάδες εστίασης και αναψυχής είναι αποδεκτό να χωροθετούνται και εκτός σχεδίου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Σε περίπτωση καταλυμάτων ειδικού θεματικού ενδιαφέροντος με ισχυρή χωρική εξάρτηση από συγκεκριμένους πόρους (ιαματικά λουτρά, αγροτουριστικές μονάδες, χιονοδρομικά κέντρα, κλπ.) είναι αποδεκτή η χωροθέτησή τους σε κοντά στους πόρους που αξιοποιούν, υπό την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη χωροθέτηση δεν απαγορεύεται από άλλα καθεστώτα προστασίας ή ειδικότερες για την περιοχή διατάξεις.

Σύνθετα τουριστικά καταλύματα και επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα μπορούν να αναπτυχθούν εντός εγκαταλελειμμένων ή φθινόντων οικισμών του ορεινού χώρου.

Μικροί αγροτουριστικοί ξενώνες, είναι δυνατόν να χωροθετούνται εκτός οικισμών υπό την προϋπόθεση της ουσιαστικής αγροτουριστικής τους λειτουργίας (πρωτογενής παραγωγή με δυνατότητες βιωματικής – εμπειρικής αξιοποίησης από επισκέπτες).

Πεδινή και ημιορεινή ενδοχώρα:

Η ποιότητα και η πυκνότητα των τουριστικών πόρων που διαθέτει, επιτρέπει τη διαμόρφωση διαδρόμων σύνδεσης του παρακτίου μετώπου με την Πίνδο. Στόχος του ΠΧΠ, Η σύνδεση των επιμέρους κόμβων, σε μια λογική διευκόλυνσης της κινητικότητας των επισκεπτών από την ακτή στον ορεινό χώρο.

Οι αγροτουριστικές δράσεις και υποδομές είναι επιθυμητές στην περιοχή, διότι πολλοί από τους οικισμούς της διατηρούν πραγματικό πληθυσμό και πραγματική αγροτική δραστηριότητα, γεγονός που διευκολύνει την ολοκληρωμένη ένταξη του επισκέπτη στην ζωή της υπαίθρου.

Η χωροθέτηση τουριστικών μονάδων στην περιοχή διέπεται από τις γενικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τους τυχόν περιορισμούς που τίθενται για τις προστατευόμενες περιοχές. Ειδικά στην αρδευόμενη γεωργική γη, δεν είναι επιθυμητή η χωροθέτηση τουριστικών μονάδων (καταλυμάτων). Μικροί αγροτουριστικοί ξενώνες και υποδομές εστίασης και αναψυχής που συνδέονται με την τοπική πρωτογενή παραγωγή δεν αποκλείονται από τις περιοχές αυτές.

Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δέκα (10) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8 και 9 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5 και 4 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.
- περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δεκαπέντε (15) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/ στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Αστικός τουρισμός:

Τα Ιωάννινα μπορούν να αποτελέσουν αυτοτελή προορισμό αστικού, συνεδριακού, εκπαιδευτικού και ιατρικού τουρισμού, αξιοποιώντας τους πόρους που διαθέτουν και τις δημόσιες υποδομές υγείας, εκπαίδευσης και έρευνας.

Ιαματικός τουρισμός:

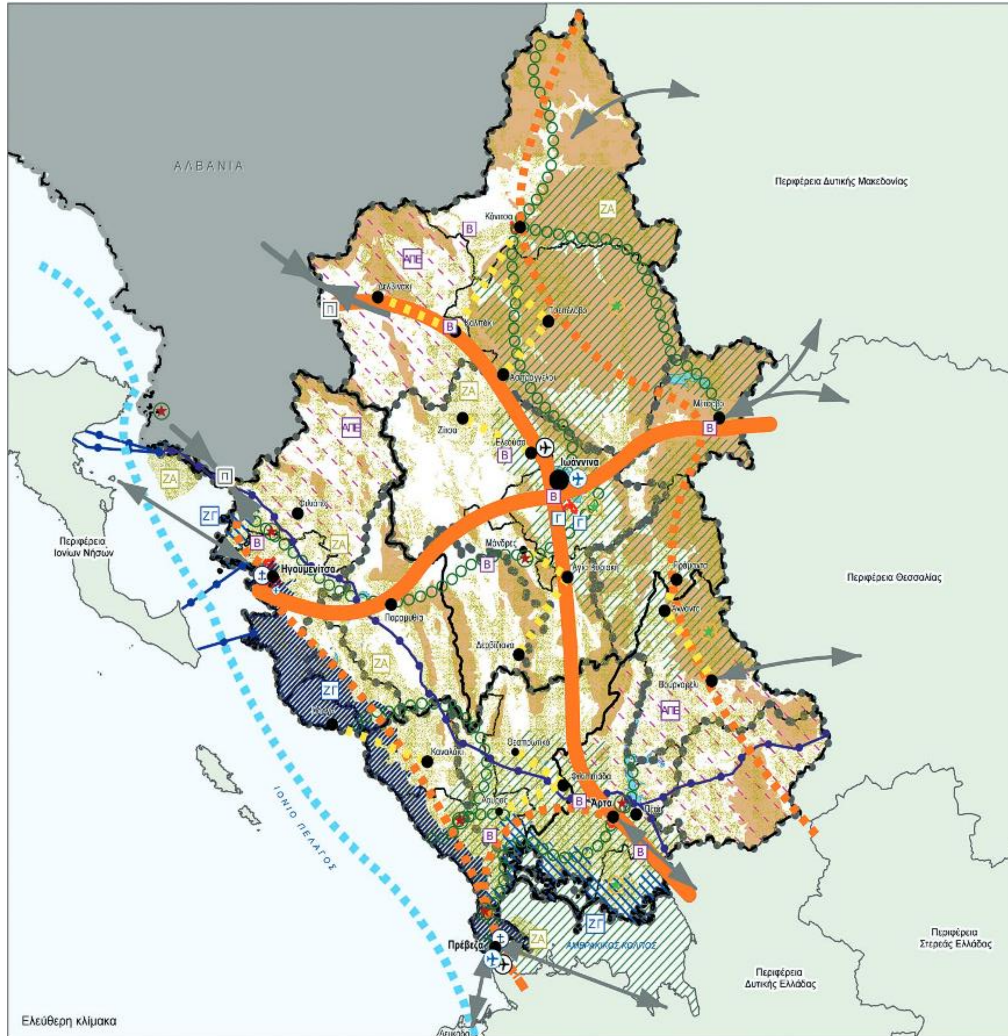
Ειδικά σε σχέση με τους διατιθέμενους πόρους που σχετίζονται με τον ιαματικό τουρισμό στην Ήπειρο δίδεται η κατεύθυνση της διερεύνησης των θεραπευτικών ιδιοτήτων, της πιστοποίησής τους, καθώς και της αξιοποίησής τους, με ενίσχυση του

εξοπλισμού και της στελέχωσής τους. Η ένταξη του συγκεκριμένου στοιχείου στο τουριστικό προϊόν της Ηπείρου απαιτείται να γίνει με τους όρους που επιβάλλει ο διεθνής ανταγωνισμός.

Παραθεριστική κατοικία:

Στόχο προτεραιότητας αποτελεί η αξιοποίηση του οικιστικού κεφαλαίου των εγκαταλελειμμένων ή φθινόντων ορεινών οικισμών για την κατά προτεραιότητα κάλυψη της ζήτησης για παραθεριστική κατοικία. Δίδεται η κατεύθυνση προς τον υποκείμενο σχεδιασμό για περιορισμό των οικιστικών αναπτύξεων στον παράκτιο χώρο.

Χάρτης 3: Η χωρική οργάνωση του τουρισμού μέσα από την ανάλυση του νέου ΠΧΠ Ηπείρου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Ηπείρου

Χάρτης Π.1 **Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης**

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα, από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε διπλοτύπηση κατά ποσοστό **45%**

Διακριτικά όρια	ΥΠΟΜΗΝΗΜΑ
Όριο Περιφέρειας	Λίανες
Όριο Περιφερειακής Ενότητας	Υψομετρική ζώνη 800 μ. και άνω
Όριο Κοινοτοπικού δήμου	Εθνικές οδικές ενότητες
Όριο φερών Περιφέρειας	Ορεινές περιοχές
Όριο άρδου κρήνης	Ποταμικές περιοχές
Πόλεις - Πόλοι και θέσεις ανάπτυξης	Ευρείες ζώνες και σημαντικές μεμονωμένες μονάδες ανάπτυξης διασποράς
● Πόλο ανάπτυξης εθνικής εμβέλειας (Πρωτεύουσες εθνικοί πόλοι)	Ευρεία ζώνη ανάπτυξης αστικών λειτουργιών
● Πόλο ανάπτυξης περιφερειακής εμβέλειας (Πρωτεύουσες περιφερειακών πόλων - λειτουργούντες περιφερειακοί πόλοι - ιστορικοί περιφερειακοί πόλοι)	Ευρείες ζώνες ανάπτυξης περιουσιακών τομέων
● Πόλο ανάπτυξης με εθνικό περιφερειακό ρόλο (τοπικός)	Ευρείες ζώνες και σημαντικές μεμονωμένες μονάδες ανάπτυξης διασποράς
■ Πολυκατοικητικό σύμπλοκο ανάπτυξης	Σημαντικές μονάδες ανάπτυξης οικονομικών τομέων (προσανατολισμένα επιχειρηματικά πάρκα)
— Χωρικοί άξονες ανάπτυξης Εθνικής εμβέλειας (Εθνικές μερικές εκδρομές)	Ευρείες ζώνες ανάπτυξης κτηνοτροφικών τομέων
— Χωρικοί άξονες ανάπτυξης Περιφερειακής εμβέλειας (Εθνικές μερικές εκδρομές)	Σημαντικές μονάδες ανάπτυξης τουριστικών τομέων (προσανατολισμένα τουριστικά θέματα)
— Θαλάσσιοι άξονες σύνδεσης	Ευρείες ζώνες και σημαντικές μεμονωμένες μονάδες ανάπτυξης τουριστικών τομέων
Π Περαιωμένα Πόλη	Φυσικό τοπίο προστασίας και τοπία
⊕ Αεροδρόμιο	Ευρείες ζώνες και σημαντικές μεμονωμένες μονάδες ανάπτυξης και πολιτιστικών κληρονομιάς και τοπίου
⊕ Λιμένα	Σημαντικό σπορτικό φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπίου
⊕ Πρακτορεία υδροπλοΐας	Ευρεία ζώνη φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπίου
● Αναπτυξιακές ενότητες	Δίκτυο Φυσικού και Πολιτιστικού Περιβάλλοντος: εθνικός, περιφερειακός, εδαφικός
⊕ Ένταξη θεματικών συλλογών	Επιχειρησιακό κέντρο - Δίκτυο διεθνών, εθνικών και περιφερειακών σημείων
⊕ Ένταξη διαπολιτισμικών συλλογών	Αγωγές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας άνω των 400 KV
	Γραμμή Σιδηρόδρομος νέων

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το INSETE στο πλαίσιο της Πράξης: «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του» με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020”** και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

 Ευρωπαϊκή Ένωση Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ	ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	 ΕΣΠΑ 2014-2020 ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης			